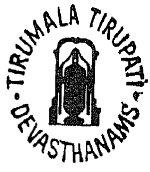
TIRUMALA TIRUPATI DEVASTHANAMS

సప్తగిరి

మే 1979

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థాన సచిత్ర మాసపత్రిక

శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి దేవస్థానము తిరుమల

1–3–79 నుండి

నిత్యపూజ. దర్శనాదికముల కార్యక్రమము

శని, ఆది, సోమ మరియు మంగళవారములు

ఉదయము 3–00 నుండి 3–30 వరకు సుప్రభాతము
,, 3–30 నుండి 3–45 వరకు శుద్ధి
,, 3–45 నుండి 4–30 వరకు తోమాలసేవ
,, 4–30 నుండి 4–45 వరకు బంగారు వాకిలివద్ద కొలువు; పంచాంగ శ్రవణం,
,, 4–45 నుండి 5–30 వరకు మొదటి అర్చన
,, 5–30 నుండి 6–00 వరకు మొదటిఘంట బలి మరియు శాత్తుమొర
, 6–00 నుండి మ 12–00 వరకు సర్వదర్శనము
మధ్యాహ్నం 12–00 నుండి 1–00 వరకు రెండవఅర్చన,(ఏకాంతం)
,, 1–00 నుండి 8–00 వరకు సర్వదర్శనం
రాత్రి 8–00 నుండి 9–00 వరకు శుద్ధి, రాత్రికైంకర్యము
,, 9–00 నుండి 12–00 వరకు సర్వదర్శనం
,, 12–00 నుండి 12–30 శుద్ధి

12–30 ఏకాంతసేవ

గురువారము

తిరుప్పావడ

ఉదయము 3–00 నుండి 3–30 వరకు సుప్రభాతం
,, 3–30 నుండి 3–45 వరకు శుద్ధి
,, 3–45 నుండి 4–30 వరకు తోమాలసేవ.
,, 4–30 నుండి 4–45 వరకు బంగారువాకిలివద్ద కొలువు మరియు పంచాంగ శ్రవణము
,, 4–45 నుండి 5–30 వరకు మొదటి అర్చన,
,, 5–30 నుండి 6–00 వరకు మొదటిఘంట, బలి శాత్తుమొర
,, 6–00 నుండి 8–00 వరకు సళ్ళింపు, 2 వ అర్చన (ఏకాంతం), తిరుప్పావడ, అలంకరణం, ఘంట ఇత్యాది
,, 8–00 నుండి రాత్రి 8–00 వరకు సర్వదర్శనం
సాయంకాలం 8–00 నుండి 10–00 { వరకు శుద్ధి ఇత్యాది / పూలంగి సమర్పణ / రాత్రి కైంకర్యము, ఘంట }
రాత్రి 10–00 నుండి 12–00 వరకు పూలంగిసేవ
,, 12–00 నుండి 12–30 వరకు శుద్ధి
,, 12–45 ఏకాంతసేవ

బుధవారము

సహస్రకలశాభిషేకం

ఉదయం 3–00 నుండి 3–30 వరకు సుప్రభాతము
,, 3–30 నుండి 3–45 వరకు శుద్ధి
,, 3–45 నుండి 4–30 వరకు తోమాలసేవ
,, 4–30 నుండి 4–45 వరకు బంగారువాకిలివద్ద కొలువు పంచాంగశ్రవణం
,, 4–45 నుండి 5–30 మొదటి అర్చన
,, 5–30 నుండి 6–00 మొదటిఘంట, బలి, శాత్తుమొర
,, 6–00 నుండి 8–00 సహస్ర కలశాభిషేకము
,, 8–00 రాత్రి 8–00 వరకు సర్వదర్శనం
రాత్రి 8–00 నుండి 9–00 వరకు శుద్ధి ఇత్యాది
,, 9–00 నుండి 12–00 వరకు సర్వదర్శనం
,, 12–00 నుండి 12–30 వరకు శుద్ధి
రాత్రి 12–30 ఏకాంతసేవ

శుక్రవారము

అభిషేకము

ఉద॥ 3–00 నుండి 3–30 వరకు సుప్రభాతము
,, 3–30 నుండి 5–00 వరకు సళ్ళింపు మరియు నిత్యకట్ల కైంకర్యములు (ఏకాంతము)
,, 5–00 నుండి 7–00 వరకు అభిషేకము
,, 7–00 నుండి 8–30 వరకు సమర్పణము
,, 8–30 నుండి 9–30 వరకు తోమాలసేవ మరియు అర్చన (ప్రత్యేకం) ఘంట, బలి, మరియుశాత్తుమొర
,, 9–30 నుండి 10–00 వరకు రెండవ గంట, బలి, శాత్తుమొర
10–00 నుండి రాత్రి 8–00 వరకు సర్వదర్శనం
రాత్రి 8–00 నుండి 9–00 వరకు శుద్ధి రాత్రి కైంకర్యము
రాత్రి 9–00 నుండి 12–00 సర్వదర్శనం
,, 12–00 నుండి 12–30 వరకు శుద్ధి

12–30 ఏకాంతసేవ

గమనిక :– 1) పైకార్య క్రమములో సమయాను కూలముగాను ప్రత్యేక కార్యక్రమముల వలనను మార్పులు చేయబడవచ్చును. 2) సుప్రభాత దర్శనమునకు రు. 25/– టిక్కెట్టువారు మాత్రమే అనుమతింపబడుదురు. 3) రు 25/– టిక్కెట్లు తిరుమలలోనూ దేశంలో ఆంధ్రాబ్యాంకువారి వివిధ కేంద్రములలోనూ లభించును 4) సేవానంతరపు టిక్కెట్లు రద్దుచేయటమైనది. 5) ప్రత్యేక దర్శనం టిక్కెట్లు గలవారు లోగడవలె ధ్వజస్తంభమువద్దగాక మహాద్వారము క్యూలో చేర్చబడుదురు. 6) రు. 200/– అమంత్రణోత్సవం టిక్కెటు పై ఇద్దరు మాత్రమే అనుమతింపబడుదురు. 7) అర్చన, తోమాలసేవ, ఏకాంతసేవలో దర్శనాంతరపు టిక్కెట్లుగాని రు. 25/ టిక్కెట్లుగాని అమ్మబడవు.

పేష్కార్ ; శ్రీవారి ఆలయం, తిరుమల

ముఖచిత్రం

ఈ నెలపాటకూడా అన్నమాచార్య సాహిత్యానికి సంబంధించినదే. ఆయన జయంతి పురస్సరంగా సంస్మరణ సమర్పణం. నిజ జీవితంలో కూడా రక్తి విరక్తులను సమపాళంగా అనుభవించి, ఆ అనుభూతిని, శ్రీరాగ శృంగార వశుని కాళ్ళపారాణిగా దిద్ది, అంతరంగిక మిత్రుడై ఆ వేంకట శైలవల్లభుని రతిక్రీడారహస్యముల గుత్తకుగొన్న అనంత పారదర్శక ప్రతిభాశాలి అన్నమయ్య.

మలసీఁ జూడరో మగసింహము
అలవి మీరిన మాయలసింహము.

అదివో చూడరో ఆదిమ పురుషుని
పెదయోబలముమీఁది పెను సింహము
వెదకి బ్రహ్మాదులు వేదాంతతతులు
కదిసి కానఁగలేని ఘనసింహము.

మెచ్చి మెచ్చి చూడరో మితిమీఱిన యట్టి
చిచ్చుఱ కంటితోడి జిగిసింహము
తచ్చినవారిధిలోని తరుణిఁ గౌఁగిటఁ జేర్చి
నచ్చినగోళ్ల శ్రీనరసింహము.

బింకమునఁ జూడరో పిరిఁదీయక నేఁడు
అంకపు దనుజ సంహార సింహము
వెంకట నగముపై వేదాచలముపై
కింక లేక వడిఁ బెరిగిన సింహము.

— (X 11 - 13)

అన్నమయ్య భావనా విశ్వంలో వెలసిన దానికి రూపు రేఖలు తీర్చిన చరితార్థ జీవి శ్రీ 'బాపు' అన్నమాచార్య జయంతి సందర్భంగా అంతో ఇంతో అనుకుంటూ ఎంతో కైంకర్యం జరిపిన శ్రీ 'బాపు' పై శ్రీనివాసుని కరుణ వర్షించాలని కోరుతూ, సప్తగిరి సమర్పణం ఇది.

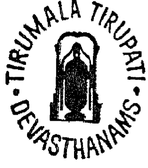
తిరుమల యాత్రికులకు సదుపాయములు

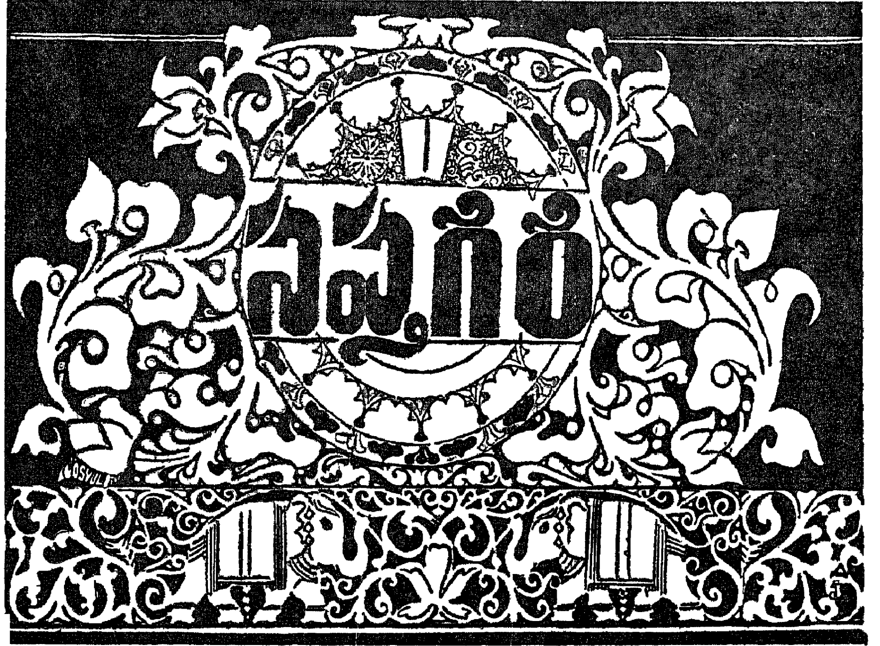
* * *

* అన్ని వర్గాలవారికి అందుబాటులో ఉండేటట్లు, ఉచిత పరిశుభ్రమైన సత్రాలు, లేదా సరసమైన రేట్లకు కాటేజీలతో ఆవాససౌకర్యం.
* శ్రీవారిని దర్శించు యాత్రికులషెడ్లలో గాలి, వెలుతురుగల విశాలమైన ఏర్పాటులు.
* క్యూషెడ్లలోనే కాఫీబోర్డువారి అల్పాహార సదుపాయం.
* సరసమైన ధరలకు అన్నపుపొట్లాల అమ్మకం.
* యాత్రికులు వెలుపలకు రానక్కరలేకుండా క్యూలదగ్గరే మరుగుదొడ్డి సౌకర్యం
* ఆంధ్రప్రదేశ్ పాలసరఫరాసంస్థచే స్వచ్ఛమైన పాలవిక్రయం.
* యాత్రికులు చదువుకునేందుకు దేవస్థానంముద్రిత గ్రంథాలు. స్వామివారి, అమ్మవారి చిత్రపటాల అమ్మకం.
* క్యూలోని యాత్రికులకు విసుగులేకుండేందుకు టెలివిజన్ప్రదర్శనం, భక్తిసంగీత ప్రసారం.
* క్యూలైన్లలోను, తిరుమలకుపోవు కాలిబాట 7వమైలువద్ద వైద్యసదుపాయం.
* సామానులు, పాదరక్షలు భద్రపరచుకొనేందుకు ప్రత్యేకసౌకర్యం.
* తిరుమలలో సెంట్రల్‌రిసెప్షన్ ఆఫీసునుండి వివిధప్రాంతాలకు ఆటోసౌకర్యం,
* తిరుమలకు నడచివెళ్ళేవారి సామానులను క్షేమంగా తిరుమలకుచేర్చే రవాణాసౌకర్యం.
* దళారీలనుండి వంచకులనుండి తప్పించేందుకు పేష్కార్‌స్థాయి అధికారి ముఖద్వారంలో నియమింపబడ్డారు.
* క్యూషెడ్లలోని యాత్రికుల ఫిర్యాదులు విచారించేందుకు కావలసిన సౌకర్యములకుగాను పేష్కారుస్థాయిలో మరొక అధికారి సిబ్బంది.

దేవస్థాన ప్రయత్నాలలో ఇవి కొన్ని మాత్రమే!

గమనిక : తిరుమలలో 2–4–79 నుండి తపాలాకార్యాలయము రాత్రి 8–30 గం॥ వరకు పనిచేస్తున్నది. ఇది గాక ప్రధాన తపాలాకార్యాలయము రాత్రి 10–30 నుండి 1-00 గం॥ వరకు పనిచేస్తుంది. శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి వారి భక్తుడు అన్నమాచార్యుల తపాలాముద్రను కోరినవారు తమ కార్డులు, కవర్లపై ముద్రించుకోవచ్చును.

మే 79

సంపుటి 9 సంచిక 12

విడిప్రతి 0-50 పైసలు

సం॥ చందా రు. 6-00

విషయసూచిక

అన్నమప్రభ

* కొన్ని అనివార్య కారణములవలన 'అన్నమాచార్య సారస్వత కళారాధనము, అన్నమస్వరలహరి' ప్రకటింపబడలేదు. ॥ సం॥

గౌరవసంపాదకులు:
శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్
ఐ. ఏ. ఎస్.,
కార్యనిర్వహణాధికారి
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.
టెలిఫోన్ నెం. 2322

ప్రచురణకర్త—సంపాదకుడు:
కొట్రపాటి సుబ్బారావు
ఎమ్. ఏ.,
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.

ముద్రాపకుడు,
ఎమ్. విజయకుమార్ రెడ్డి,
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రెస్, తిరుపతి.
టెలిఫోన్ నెం. 2340

ముఖచిత్రం: నరసింహస్వామి

సంపాదకీయము

కాలం చాలా చిత్రమైంది. చక్రగమనం గలది. ఈ భ్రమణంలో ఋతువులు ఒకదానివెంట మరొకటి క్రిందు మీదుగా తిరుగుతూనేవున్నై, సంవత్సరాలు మారుతున్నై. రోజూ తింటున్నదే తింటున్నా, చూస్తున్నదే చూస్తున్నా ప్రతి మార్పులోను ఒక క్రొత్తదనానికి ఎదురుచూడటం, క్రొత్తలోని పాతలను అనుభవంగా పదిలపరచుకొని, క్రొత్తను వెదుకుతూ ముందుకు సాగిపోవటం ఈ కాలచక్ర ధర్మంగా మారిపోయింది.

ఈ సంచికతో తొమ్మిదివర్షప్రాయం పూర్తిచేసుకుని, మరొక్కమలుపుతిరిగే సప్తగిరి ప్రగతిలో కూడా ఈ కాలచక్రపు క్రిందుమీదులు కన్పించినై. అజ్ఞాతమా అన్నంత మూలగావున్న ధార్మికగ్రంథాలను జనసామాన్యాని కందించే ఉద్దేశ్యంతో నవంబరు 72 లో ఈ విభాగాన్ని సప్తగిరికి అనుసంధించటం జరిగింది. కాలక్రమాన సప్తగిరి రూపురేఖలుమారి, కొత్తబాధ్యత తేర్పడటంతో సంపాదక – విక్రయబాధ్యతలను వేరువేరు చేసి ప్రత్యేకవిభాగాలుగా 1976 సెప్టెంబరులో ఏర్పాటుచేయటం జరిగింది. ఈ రెండుమార్పులు ఒకదానికన్న మరొకటి మేలనిపించాయి. కాని క్రయవిక్రయాల మూలమనస్తత్వంలోని వ్యత్యాసం ఈ రెంటికీ పొందిక కుదరదని, ముఖ్యంగా ధార్మికగ్రంథవిభాగం, సమానదృక్పథంగల విభాగంతోనే ఉంటేనే, మేలు మెరుగౌతుందన్న కొత్తఅనుభవాన్ని చూపించింది.

అందువల్లనే గ్రంథవిక్రయ విభాగాన్ని మళ్ళీ సప్తగిరిపరం చేయటం జరిగింది. ఇకముందు ఈ విభాగాన్ని సప్తగిరి నిర్వహిస్తుందన్నమాట. పథకం పాతదేయైనా రుచులుమాత్రం కొత్తవి.

దేవస్థానం నుండి గ్రంథముద్రణకు సహాయం అనేది కలగా అన్పించేది. అలాంటిది ఇప్పుడు రు. 5,000/– వరకు చేవగల రచయితలందరికీ ఆర్థికసహాయం లభిస్తున్నది. అచ్చొత్తించుకోగలిగిన రచయితల పుస్తకాలను 50 ప్రతులు కొనటం జరుగుతున్నది. దేవస్థానం ప్రచురించే పుస్తకాల రచయితలకు పారితోషికం ఇవ్వటం జరుగుతున్నది.

అలాగే లోగడ ధార్మికత ధనసహాయం కోరదన్నదృష్టితో సప్తగిరి వ్యాసకర్తలకు ఇస్తున్న పారితోషికం నిలపటం జరిగింది. ఇప్పుడు లోగడకన్న కొత్తమెరుగులతో పారితోషికాలు లభించబోతున్నవి. పైగా వారివారి వ్యాసాలప్రతులతోపాటు నాలుగైదుప్రతులు ఉచితంగా లభిస్తవంటే అది కొత్తరుచిగాదూ!

బహుముఖ విరాళప్రవాహం, సప్తగిరి మరొక్కమజిలీకి ముందడుగువేస్తున్న శుభతరుణంలో ప్రారంభంకావటం, దానికీ సప్తగిరివిభాగం వాహకంకావటం, అందరికీ తెలిసిన సామర్థ్యంకన్న పత్రికపై యాజమాన్యానికి, గల శ్రద్ధకు, ఈ రూపంగా పత్రిక ఆస్తికలోకానికి మరింత దగ్గరకావాలన్న ఆరాటానికి నిదర్శనం. ఐనా, మనం నడిచేవాళ్ళంమాత్రమే! నడిపించేవాడువాడే.

ఆనో భద్రాణియాంతు ఋతవో విశ్వతః.

అహోబిలంలో నవనారసింహాలు

ప్రఖ్యాతివహించిన నారసింహక్షేత్రములలో తలమానికమైనది అహోబిలక్షేత్రం. హిరణ్యకశిపుని సంహరించిన తరువాత బ్రహ్మాది సురమునిగణాలు, ఆయన బలాన్ని 'అహో-బల' శబ్దపూర్వకంగా ప్రశంసించారట. కాబట్టే ఈ క్షేత్రానికి అహోబలమన్న పేరు ప్రసిద్ధివహించునట్లుగా శ్రీమన్నారసింహస్వామివారే చెప్పినట్లు నృసింహపురాణములో నున్నది.

మరైతే 'అహోబిల' మంటారే దానికేమర్థం? అనే ఆలోచనరావచ్చు, వస్తుంది గూడా. 'అహోబిల' మన్నపదం నృసింహపురాణంలో లేదు గాని జనులవాడుకలో అహోబలం అహోబిలంగా మారిందనవచ్చు. దానికితగ్గ వాతావరణం ఈ క్షేత్రములో నెలకొనియుండటం మూలాన ఈ పేరుగూడ సార్థకమే. అహన్ + బిలం= అహోబిలంఅంటే పగటిపూటనే (ఎగువ) అహోబిలం చూడటానికి ఓ పెద్దబిలంలాగా అగపడుతుంది. చుట్టూ కొండలతో నిండి మధ్య లోయప్రదేశం నిజంగా గంభీరంగానే వుంటుంది. అందుకే అన్నారు :

"అహోవీర్య మహాశౌర్య, మహోబాహు
పరాక్రమః।
నారసింహ పరం దైవం, అహోబిల
మహాబిలం॥" — అని.

ఈ దివ్యక్షేత్రాన్ని ఆధారంగా చేసికొనే తెలుగులో తొలిప్రబంధమైన నృసింహపురాణం వెలువరించారు ఎఱ్ఱనామాత్యులు. అందలి పంచమాశ్వాసంలో ఈ క్షేత్రస్వరూపం ప్రస్ఫుటంగా వ్యక్తమౌతుంది.

ఈ అహోబలక్షేత్రం కర్నూలుజిల్లాలో ఉన్నది. అతిదీర్ఘంగా వ్యాపించిన పర్వతశ్రేణిలో అతిగహనమైన అడవిమధ్య, ప్రకృతిసౌందర్య పరిపూర్ణమైనచోట నెలకొనివుంది. ఈ పర్వతశ్రేణికి శిరోభాగాన శ్రీవేంకటేశ్వరుడు (తిరుమల), మధ్యన అహోబిలనారసింహేశ్వరుడు, కొసభాగాన శ్రీమల్లికార్జునుడు (శ్రీశైలం) ఉన్నారు. ఇంతటి దైవసంపదగల్గిన ఆంధ్రదేశం నిజంగానే పునీతమైనది.

ప్రయాణవసతి

కడప రైల్వేస్టేషనులో దిగి, ఆళ్ళగడ్డ మార్గంగా వెళ్ళవచ్చు. ప్రతిసంవత్సరం బ్రహ్మోత్సవాలకు కర్నూలు, జమ్మలమడుగు, ప్రొద్దుటూరు, మైదుకూరు మొదలైన ప్రాంతాలనుండి విరివిగా బస్సు సౌకర్యాలుంటాయి.

విశేషాలు

ఈ క్షేత్రం దిగువ అహోబిలమని, ఎగువ అహోబిలమని రెండుచోట్ల ప్రసిద్ధి వహించింది. కొండక్రిందిభాగం దిగువ అహోబిలం, పైభాగం ఎగువఅహోబిలం. పై రెండుచోట్ల నృసింహస్వామి తొమ్మిది రూపాలతో దర్శనమిస్తున్నాడు. అవి—

జ్వాలాహోబిలమాలోల, క్రోడా కారంజ
భార్గవ।
యోగానందఛత్రవట, పావనా
నవమూర్తయే॥— అనబడేవి.

ఈ నవనారసింహ మూర్తులుండటం చేతనే ఈ స్థలానికి 'నవనారసింహక్షేత్ర' మన్న పేరుగూడా వుంటున్నది.

దిగువ అహోబిలంలోని మూర్తులు —

శ్రీ పణతుల రామేశ్వరశర్మ
ఉత్తరబ్రాహ్మణపల్లె

లక్ష్మీ నృసింహులు

భార్గవనారసింహమూర్తి

దిగువఅహోబిలానికి 3కి.మీ.దూరంలో భార్గవతీర్థం వుంది. ఈ ప్రాంతానికి భార్గవక్షేత్రం అని పేరు. ఇచటనొక పర్వతముంది. ఈ పర్వతంపైనున్న దేవాలయంలో భార్గవనారసింహస్వామి మనకు దర్శనమిస్తాడు. ఇచటి ప్రకృతి మనోజ్ఞము.

యోగానందమూర్తి

దిగువఅహోబిలానికి 2కి.మీ. దూరంలో ఈ మూర్తి వుంది. ప్రహ్లాదునికి యోగవిద్యనేర్పినమూర్తి కాన ఈయన కీపేరు వచ్చినదట. ఇట భగవానుడు యోగపట్టంతో మనకు దర్శనమిస్తాడు.

ఛత్రవటనారసింహమూర్తి

దిగువ అహోబిలంలోని పెద్దమఱ్ఱిచెట్టు క్రిందనున్న నృసింహమూర్తి మనకెంతో ఆహ్లాదాన్ని కల్గిస్తుంది. వటవృక్షాన్ని ఛత్రంగా గల్గినవాడు కాబట్టి ఈపేరు సార్థకమైనది.

ఇక ఎగువ అహోబిలంలోని మూర్తులు

కారంజ నరసింహస్వామి

దిగువఅహోబిలంనుండి ఎగువఅహోబిలానికి వెళ్ళేదారిలో ఈ సన్నిధి వుంది. భవనాశినీ పుణ్యతీర్థతీరంలో నెలకొని వుందిది.

ఈ స్వామి 'శార్ఙ్గ' ధనస్సుతోను, చక్రంతోనూ కూర్చొనివున్న దృశ్యం కన్నులపండువుచేస్తుంది. కరంజ(కానుగ) వృక్షంక్రిందనున్న స్వామికాబట్టి 'కారంజ నరసింహస్వామి'యైనాడు. ఇచ్చట భవనాశినితీర్థం జలపాతంగా ప్రవహిస్తోంది. ఈ తీర్థానికి 'భైరవకుండ' మని గూడా పేరున్నది. దుర్వాసశ్శాపహతుడైన గోభిలమహర్షి జ్ఞానహీనుడైనందు వలన ఈస్థలానికివచ్చి నృసింహునిభజించి తిరిగి 'జ్ఞాని' అయ్యాడు. కాబట్టి ఈ దేవుణ్ణి ప్రార్థిస్తే సర్వతోముఖజ్ఞానం వస్తుందట.

అహోబల నారసింహస్వామి

ఈ స్వామి అర్చామూర్తిగా వెలసిన చోటే ఎగువ అహోబిలం. ఇచటనే భవనాశినీ కుండరూపంలో వున్నది. ఇదే గజతీర్థం. ఇచటగలగుహలో చక్రాకారముగా కొండయందలి నీటిధార అడుగుభాగముననున్న ఒక అరుగుమీద దశభుజాలతో హిరణ్యకశిపుని సంహారించెడు 'సంహారమూర్తి' గా స్వామి దర్శనమిస్తున్నారు. నవమూర్తులలో నిది సుప్రసిద్ధమూర్తి; పురాణప్రసిద్ధి వహించినట్టిది. పలువురు శైవ, వైష్ణవపండితులు, ఆళ్వారులు ఈ మూర్తినిదర్శించి ప్రస్తుతించారు. శ్రీచైతన్య దేవుడనే గౌరాంగస్వామి ఈ నృసింహమూర్తిని క్రీ. వె. 1513 సంవత్సరమున దర్శించినట్లు ఆ సంప్రదాయజ్ఞులు చెప్పుచున్నారు.

ఈ సన్నిధికి కొద్దిదూరంలో ఒక చిన్న దేవాలయంలో ఉగ్రనరసింహమూర్తి దర్శనమిస్తాడు. ఇచటనే పరమశివలింగం గూడా వుంది. శ్రీ రుద్రమూర్తికి నృసింహమూర్తి వరప్రదానం చేసిన చోటిదియట. ఈ దేవాలయం ఆకారంలో పెద్దదిగాను అనేక మండపాలతోనూ వుంది. ఈ దేవాలయాన్నంటియున్న వంటశాలకు భవనాశినీ తీర్థంనుండి నీరుపారటంకోసం పూర్వీకులు రాళ్ళను కొళాయిలుగా వుపయోగించివుండటం ఆశ్చర్యచకితుల్ని చెయ్యకతప్పదు. భవనాశినీ తీర్థపు టొడ్డుననున్న నూఱుకాళ్ళ మండపం చక్కని రాళ్ళతో అతిసున్నితంగా నిర్మింపబడి వుంది. ఈ రాళ్ళు ఈ కొండలోనివికానట్లు తెలుస్తున్నది.

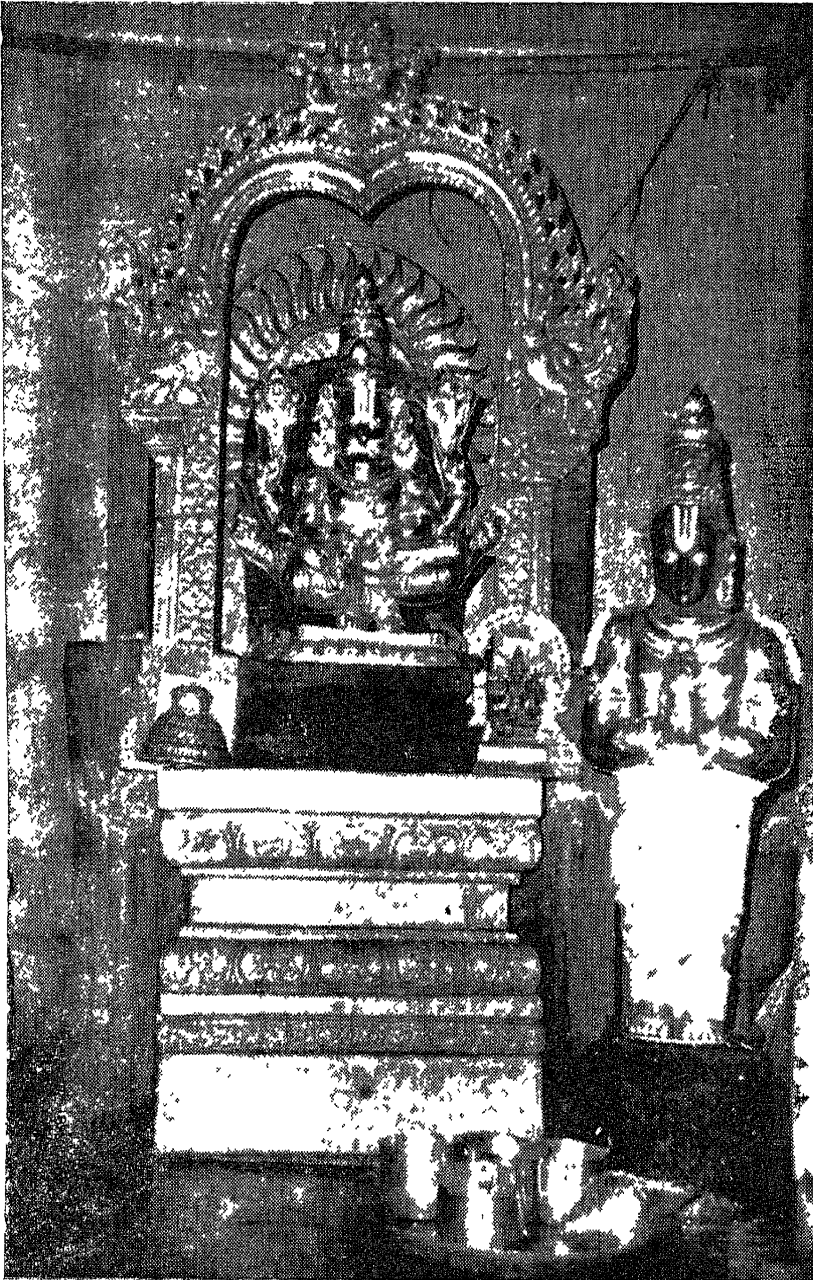
క్రోడాకార నృసింహమూర్తి

ఎగువ అహోబిలములో శ్రీనృసింహస్వామి దేవస్థానమునకు వెళ్ళెడి దారిలో, భవనాశినీతీర్థపుటొడ్డున ఈ సన్నిధిగలదు. ఇచట స్వామి వరాహరూపిగా, శ్రీ లక్ష్మీనృసింహస్వామితో పాటు దర్శనమిచ్చుచుండుటచే శ్రీవరాహనారసింహస్వామిగా పిలువబడుచున్నాడు. ("క్రోడ" మనగా వరాహము.)

మాలోల నరసింహస్వామి

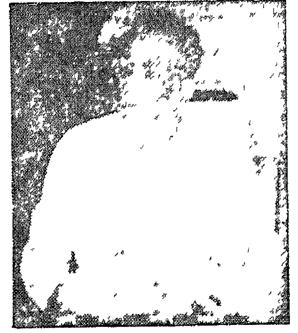
శ్రీవరాహస్వామి సన్నిధినుండి ఎగు

(35 పేజీలో చూడుడు)

ప్రహ్లాదసమేత నరసింహమూర్తి — కాంచి. ఫోటో: యస్. వి. కె. యస్. శ్రీనివాసన్ తిరుపతి.

శ్రీనివాస ప్రబంధము

శ్రీమాన్ సరస్వతీపుత్ర పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యులు, కడప.

(గతసంచిక తరువాయి)

ఆ॥ హరుడు దక్షుఁ దక్షినల్లుండ్రు జన్నంబుఁ
జూడవచ్చి రతులశోభలొప్ప
వారిసతుల మేనిపసిఁడిసొమ్ములు యజ్ఞ
వాటమునకుఁ గ్రొత్తవన్నెఁ గూర్చె ౩౦౩

ఉ॥ అందరిలోనఁ బ్రాయమునయందుఁ గనిష్ఠయె గాని సద్గుణా -
శిం దమవంగడం బిది ఫలించినపుణ్యము శంభుపత్ని రా-
నందుకుఁ బొక్కిపొక్కి పతియాజ్ఞకు మార్పలుకంగలేక యా -
నందముడింది యెంచు నిజనందన దక్షపురంధ్రి సారెకున్ ౩౦౪

తరువోజ॥
పతిసవిధంబునఁ బరిచర్యలందుఁ
బనుపడ మున్గినభవుసతీదేవి
వితతంబుగా యజ్ఞవిధి సల్పుచున్న -
పిత దనుఁబిల్వఁబంపినఁ బోనొ నేను
మతి నింత దొలఁగెనే మాలిమియనుచు
మనసెల్ల దుఃఖధూమ్రంబుగా నాత్మ
పతిముఖమ్మునయంద పరపినదృష్టి
వసివాళ్ళు వాడుచు వర్తించుచుండె. ౩౦౫

ఉ॥ అంత నభోంగణంబు సవనార్థమువోయెడునభ్రచారిదు -
ర్దాంతవిమానయానబహుధానినదంబుల యజ్ఞవర్ణనా-
త్యంతవిసారిఘోషముల నాసతిదేవిమనంబు పెంపు వి -
భ్రాంతము సేసె; దైవగతిపట్టున మానుష మెత్తువచ్చునే ౩౦౬

కం॥ తలనెత్తి చూచె సతి ది -
క్కుల తూలంకషముగాగఁ గొమరారు దివి —
ష్ఠులవనితలతొడవుల వగు -
మలయుచునున్నట్టిమణులమంజిడివన్నెల్. ౩౦౭

ఆ॥ వానిఁ జూచినంత వనజాక్షికిని తాల్మి
నిలువలేదు మగనివలను సూచి
నేను వోదుననియె నివ్వెరింపఁడు సర్వ -
మెఱిఁగియైన చంద్రధరుఁడు శివుఁడు. ౩౦౮

కం॥ వచ్చినసతితో దక్షుఁడు
ముచ్చటలాడినది లేదు; మొగమటు వెట్టెన్;
వచ్చినది దోషమని తా
ముచ్చిరి సతిదేవి లోన మునుకుచునుండెన్ ౩౦౯

సీ॥ అంత నరుద్రకమైనజన్నంబు న
నాహ్వానరూపమైనట్టిరీథ
హృదయంబుఁ గాల్చిన నెసఁగుకోపంబు వ
హ్నిగ రేఁగి కాయంబు నెగడి కాల్ప
మరుజన్మకైనను హరుఁడ ధవుండంచు
సతిదేవి భస్మసాత్కృతిగనయ్యె
వార్త చేరినయంత వచ్చినప్రమథగ
ణంబులు నడచుజన్నంబు నెఱచి

గీ॥ మౌనులను దోలి ధాత యీశానుఁ దెలచి
మేషముఖుఁ జేసె దక్షు నామృడునికరుణ
దక్షుఁ డజ్ఞానవికటబంధంబు దలఁగి
పరమశివపాదసేవనాపరతఁ గనియె. ౩౧౦

మ॥ సతి యాత్మీయశరీరము న్దొఱఁగి యీశానార్పితప్రేమపూ —
రితచిత్తంబయి, వేఱుజన్మమున తండ్రిన్గాఁగ భావించె ప -
ర్వతమూర్ధన్యుని దేవతాత్మ భవశశ్వత్పాదపద్మార్పణా -
ప్రథితప్రాభవు, శీతశైలము మునీంద్రవ్యూహసంసేవ్యమున్. ౩౧౧

మ॥ పరమాత్మీయ సతీవియోగభవవిధ్వస్తాత్ముఁడై శాంతిదె —
ప్పరమై శంభుఁడు హైమశైలశిఖరప్రాంతాటవీతుంగగ —

(34 వ పుటలో చూడుడు)

హిందూ మత మహిత

(గతసంచిక తరువాయి)

హిందువుల్లో శైవస్మార్తశాక్తవైష్ణవాది యెన్ని భేదములున్నా వాటికన్నిటికీ వేదమే ప్రమాణం. హిందూమతమనే గంగానదీ ప్రవాహంలో భిన్నసంప్రదాయాలు స్నాన ఘట్టాల్లాంటివి.

క్రైస్తవులలో క్యాథలిక్కులు, ప్రొటెస్టెంట్లు, ప్యూరిటన్లు. ఇస్లాంలోను సున్నీలు షియాదులు మున్నగునవి ఎన్నియో ఉన్నట్లు అంతశ్శాఖలు సహజమైనవి.

"స్వజాత్యుక్తం యథాశక్తి కర్మయః కురుతే పుమాన్ ముక్తిస్తస్యైవ సంసారాదితి వేదానుశాసనమ్" యే దేశములో బుట్టిన ఆ దేశ విహితధర్మానుష్ఠానము వలననే సంసారమునుండి మోక్షసామ్రాజ్యము అధిగమించగలరని వేదశాసనమ్. మాక్సుముల్లర్ పండితుడు మళ్ళీ నాకు జన్మఉంటే భారతదేశంలో పుట్టేభాగ్యము కల్గించమని భగవంతుని కోరుకున్నాడట.

హిందూమతము దేశపురోభివృద్ధికి ఆటంకమని ఆ మతసంస్కృతిని అనుభవించక మతనిజరూపమును తెలియజాలక భ్రష్టులను చేయుచున్నదనువారు లేకపోలేదు. అది మిథ్యాభాషణయే. ఈదేశంలో జాతీయోద్యమము ఆరంభమై వికసించటానికి హిందూమతపునరుద్ధారకులగు శ్రీయుతులు స్వామివివేకానంద, ఛత్రపతిశివాజీ, బాలగంగాధరతిలక్, అరవిందఘోష్, గాంధీజీ, మొదలగు వారి కృషియే ప్రధానకారణమని విజ్ఞులెల్లరకు తెలుసు. హిందూమతము జాతీయ ఉద్యమములకు పునాదియై నిలచినది. మతము పేరుతో కొన్ని అన్యాయములు, అక్రమ అనాచారములు జరుగవచ్చును. కానీ మతము మానవునకు మాధవునకుగల సంబంధమును దెలియజేయును. మానవుడు మనస్సును జయించవలెను. సర్వమానవసౌభ్రాతృత్వము కలిగియుండాలి. వారి ప్రవర్తనపై భవితవ్యం నిలబడుతుంది. తమ ప్రవర్తనలోని లోటుపాట్లకు ఇటు ప్రజానీకమునకు అటు భగవంతునికీ కూడా సంజాయిషీ చెప్పుకోవలసి ఉంటుందని జాగృతిని ఇస్తుందీ హిందూమతము.

భారతీయమానవు లాదర్శమతమహిత జీవులగుటకు వేదవాసన గుబాళింపులు కనుడు.

శ్రీ పండిత పరాంకుశ
సత్యనారాయణ భట్టాచార్య
కొల్లిమర్ల

"వేదమనూచ్యాచార్యోఽన్తేవాసిన మనుశాస్తి. సత్యం వద. ధర్మం చర. స్వాధ్యాయాన్మాప్రమదః. ఆచార్యాయ ప్రియం ధనమాహృత్య ప్రజాతంతుం మావ్యచ్ఛేత్సీః. సత్యాన్న ప్రమదితవ్యమ్. ధర్మాన్న ప్రమదితవ్యమ్. కుశలాన్న ప్రమదితవ్యమ్. భూత్యైనప్రమదితవ్యమ్. స్వాధ్యాయప్రవచనాభ్యాం న ప్రమదితవ్యమ్. మాతృదేవోభవ; పితృదేవోభవ; ఆచార్యదేవోభవ; అతిథిదేవోభవ. యాన్యనవద్యాని కర్మాణి తాని సేవితవ్యాని. నోఇతరాణి యేకేచాస్మచ్ఛ్రేయాగ్ం సోబ్రాహ్మణాస్సమ్మరినః యుక్తా అయుక్తాః. అలూక్షా ధర్మకామాస్స్యుః. యథాతే తత్ర వర్తేరన్ తథా తత్ర వర్తేథాః అథాభ్యాఖ్యా తేషు యే తత్ర బ్రాహ్మణాస్సమ్మర్శినః యుక్తా అయుక్తాః అలూక్షా ధర్మకామాస్స్యుః. యథాతే తేషు వర్తేరన్ తథా తేషు వర్తేథాః. ఏష ఆదేశః. ఏష ఉపదేశః. ఏషా వేదోపనిషత్ ఏతదనుశాసనమ్. ఏవ ముపాసితవ్యమ్. ఏవముచైవతదుపాస్యమ్. ఇతి యజుర్వేదీయతైత్తిరీయోపనిషత్"

విద్యావంతుడైన శిష్యునకు స్నాతకోత్సవమున ఆచార్యుడు ఇలా బోధించవలెనట. సత్యమును పలుకుము. ధర్మమునసుష్ఠింపుము. పఠ్యమాన వేదాది సర్వవిద్యలను ప్రమాదముచేగాని సోమరితనముచేగాని పరిత్యజించకుము. నీకు విద్యనేర్పిన గురువునకు దక్షిణారూపమైన అతనికిష్టమైనధనమునిచ్చి ఆయన అనుజ్ఞతోగృహస్థాశ్రమమున ప్రవేశించి ధర్మపత్నివలన సత్సంతానము బడయుము. ఎప్పుడును సత్యమును విడువరాదు. ధర్మపరిపాలనమందు ప్రమాదము నొందరాదు. అట్లే లౌకికాఽలౌకిక శుభకర్మలను కర్తవ్యకార్యములను ప్రమాదవశమున త్యజించరాదు. లౌకికసంపత్తివర్ధకములు, ఉన్నతిసాధనభూతములైన పనులయందు ఔదాసీన్యముగా నుండక నేర్పుతో చేయుము. నేర్చిన విద్యలను ఒకరికి చెప్పుటయందు ఆలస్యవశమున విడువరాదు. ఇట్లే అగ్నిహోత్రదైవారాధనల యందు శ్రాద్ధతర్పణాది పితృకార్యములందున ఆయా కాలములందు ప్రమాదము నొందక ఆచరించుచుండవలెను. తల్లిని తండ్రిని, గురువును అతిథిని దైవముగా భావించి సేవింపుము. లోకములో నెవ్వి నిర్దోషకర్మలో వాటిని ఆచరించుచు భిన్నములైన నిషిద్ధకార్యములను ఆచరింపకుము. ఆచారవ్యవహారములందు శిష్టజనామోదితమైన దేదిగలదో దానిని గ్రహించి ఆచరింపుము. ఆచరణలయం దేదేని దోషములున్నచో సందేహాస్పదమగుచో దానినాచరింపకుము. గ్రహింపకుము. ఇంకను ఎవరేని మాకంటే విద్యయందు తపస్సు

(33వ పేజీలో చూడుడు)

భక్తి హేతువాద జన్యంకాదా?

ఆధునికసమాజంలో దైవదూషణ ఒక ఫేషనయింది. చాలామంది తాము ఆస్తికత్వాన్ని విశ్వసిస్తున్నట్లు చెప్పుకోవాలంటే సిగ్గుపడటంకూడ మనం గమనిస్తూనేవున్నాం. దానికి కారణం - హేతువాదమని చెప్పుకునే నాస్తిక సిద్ధాంతానికి సరియైన సమాధానం చెప్పలేక తమలోని విశ్వాసాన్ని చంపుకోలేక అనిశ్చిత స్థితిలో నుండటమే. నిజానికి ఆలోచిస్తే భక్తి తత్త్వం కాని - దైవస్థాపనం కాని హేతువాదంవలన పుట్టినవే. అది నిర్హేతుకమను భావంతో దైవనాస్తిక్యాన్ని చెప్పదలచిన వాళ్ళు తమ భావాలకు హేతువాదమని పేరు పెట్టుకుంటున్నారు. కాని ఆస్తికతయే సరియైన హేతువాద సిద్ధాంతంమీద ఆధారపడినది. ఎట్లో చూద్దాం.

మాతృభక్తి, పితృభక్తి, గురుభక్తి, దేశభక్తి, దైవభక్తి ఇలా రకరకాలుగా భక్తిపదం విన్పిస్తోంది. ఈ పదాలను విన్నప్పుడల్లా మనకు స్ఫురించేభావం - మనమనస్సు సంలీనం కావాలనుకునే వలయం ఆత్మార్పణము, త్యాగము. అందుకు కారణం ఆ పదాలు - తత్పదార్థ బోధితవ్యక్తులు మనలో కలిగించెడి ఆశ్చర్యవిశేషమే. కన్నతల్లి నవమాసాలు మోసి కని జన్మనిచ్చినందుకు కలిగే ఒక విస్మయభావమూలంబనంగా మాతృభక్తి ఏర్పడుతుంది, జంతుజాలములలో అనేకములు కన్నపిల్లలను గాలికి వదిలేస్తుంటే అట్లుగాక చిన్ననాటినుండి పిల్లలను బాధ్యతగా పెంచుతున్నందుకు తండ్రివలన కలిగే విస్మయమే పితృభక్తిగా రూపాన్ని ధరిస్తుంది. అట్లే అజ్ఞానదశలో తనవద్దకు వచ్చినబాలుని ఓర్పుతో నేర్పుతో విజ్ఞానిని సంస్కారిని చేసిపంపెడి గురువుగారి వరన వలన ఏర్పడిన విస్మయమే భక్తిగా పరిణమిస్తుంది. అట్లే మృదాత్మకమైన భూమిని మాతృమూర్తిగా భావించటంలో దానికిగల గురుత్వాకర్షణశక్తి - సర్వాహార ప్రదత్వం మొదలగునవి ఆశ్చర్యాన్నికల్గించి దేశభక్తిని రూపొందిస్తాయి. అట్లే దైవభక్తి కూడా పైనచెప్పినట్లు భక్తిభావం కన్పించే పలుతావులందును ముందు విస్మయం గుండెలనుపిండగా ఆ సారం భక్తిగా పరిణమిస్తోంది. విస్మయావహములయిన ఆ మెఱుపులనుండి అనుభూతులను బ్రతుకులలో నోచుకోలేని వ్యక్తులకు మాతృభక్తి పితృభక్తి వంటివికూడా తెలియవంటే తప్పుకాదు. వీటన్నింటిని మించినది దైవభక్తి - ఆ దైవభక్తికికూడా మూలం మొదట విస్మయం. తర్వాత భయం, ఎలాగో చూద్దాం —

మానవునిలో ఇతరప్రాణులకన్న అత్యుత్తమమైనగుణం మేధ అని అందరూ అంగీకరించినదే. ఆ మేధ అనాదిమానవునిలోని ఆలోచనలను తట్టిలేపింది. ఈ సృష్టి - అందులోని వైచిత్ర్యాలనుగూర్చి ఆనాటి మనిషి బాగా తర్కించాడు. క్రమంతప్పక ప్రొద్దుటే ఉదయించే సూర్యుడు - రేయి పొడసూపే చంద్రుడు, ఎండ-గాలి-వాన-రమణీయ ప్రకృతి. సస్యశ్యామలములైన కేదారాలు ఇవన్ని మానవుని ఆశ్చర్యచకితుణ్ణిచేశాయి. అంతేకాదు ప్రకృతిని ప్రకృతిగా చూచినకాలంనాటి మానవునికంటె దానిని తనకు అనుకూలంగా మార్చుకోవాలని ప్రయత్నించిననాటి మానవుడు మరీ ఎక్కువవిస్మయానికిలోనయ్యాడు. కారణం ఆప్రకృతిలోని అనేకశక్తులు తనకులొంగక పోవటమేగాక అందుబాటులోనికి రాక పోవటం- ఈ రీతిగా ప్రకృతిని దాని స్వేచ్ఛాతత్త్వాన్ని పరిశీలించిన తర్వాత మానవుని మస్తిష్కంలో విశేషాలోచనలు ప్రారంభమయ్యాయి. మానవుడెంత ప్రయత్నించినా నాటికి నేటికి లొంగని ప్రకృతిశక్తులను మనం చూస్తూనేవున్నాం - ఆ శక్తులే మానవుని మొదటిసారిగా విస్మయావహుని చేసి హేతువాదానికి పురిగొల్పాయి.

మానవశరీరం పనిచేసే విధానాన్ని సైతం మనిషి ఆలోచించాడు. ఎంతో వేగాన్ని - ఎంతో యాంత్రికశక్తిని గుప్పెట్లో పెట్టుకున్నట్టుగా కనిపించే ఈ శరీరతత్త్వం ఎంతో ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించి

సాహిత్యశిరోమణి, "భాషాప్రవీణ"
సూరం శ్రీనివాసులు, యమ్. ఏ.
పొన్నూరు.

నది. కత్తికికండగా కోసిచూచినా చీము నెత్తురు మాంసం కనిపించే ఈ శరీరంలో మానవునిలోని ఇంతవిస్తృతమైన తీక్షణమైన భావనాశక్తిని లేక విశిష్టతత్త్వాన్ని ప్రకటింపజేసే శక్తి ఏది? అన్న ఆలోచన మానవునకు కల్గింది. సర్వేంద్రియజ్ఞానము క్షణాలమీదనే జరుగుతోంది. నిద్దుర అనే నిశ్చైతన్యస్థితికి వెళ్తున్నాడు. మరల ఎవరి ఆపేక్షలేకుండా తానే చైతన్యంలోకి చేరుకుంటున్నాడు. కానీ చావు అనే నిశ్చలస్థితికి వెళితేమాత్రం మరల చైతన్యంలోకి రాలేకపోతున్నాడు. ఆసమయంలో ఏశక్తి అతనిలో ఎటువంటితత్త్వాన్ని కల్గిస్తోంది. ప్రాణాలు పోయినాయని మనం చిన్న పదంతో కొట్టేస్తున్నాము. కాని అవి ఎక్కడికిపోయాయి. ఎలాపోయాయి. ఇంతకు ముందు ఎక్కడవున్నాయి అని ఆలోచిస్తే సరియైన సమాధానం దొరకని ప్రశ్న.

సప్తగిరి

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల మాసపత్రిక.

*

సప్తగిరి మాసపత్రికలో వ్యాపార ప్రకటనలు ఈ దిగువ కనబరచిన రేట్ల ప్రకారముప్రచురించబడును.

ఒక్కొక్క ప్రకటనకు

లోపల పేజీలో:	పూర్తి పేజి	....	....	రు.	80/—
	అర్థ పేజి	....	....	రు.	50/—
	పావు పేజి	....	....	రు.	30/—
కవరు పేజీలు: నాల్గవ పేజి	1 రంగులో	....	....	రు.	200/—
	2 రంగుల్లో	....	....	రు.	250/—
	3 రంగుల్లో	....	....	రు.	300/—
లోపల 2వ పేజి 3వ పేజి	1 రంగులో	....	...	రు.	150/—
	2 రంగుల్లో	....	....	రు.	200/—
	3 రంగుల్లో	....	.. .	రు.	250/—
ప్రత్యేకస్థలము లోపల పేజీలో	1 మొట్టమొదటిపేజి	....	....	రు.	150/—
	2 చివరిపేజి	....	....	రు.	110/—
	3 వార్తలపేజికి ఎదురుపేజి		1 పేజి	రు.	100/—
			½ పేజి	రు.	60/—

సాంకేతిక సమాచారము

స్క్రీన్:	కవరుపేజీలు	....	80 నుండి 100
	లోపలపేజీలు	....	65 నుండి 80
పేజీపరిమాణము (బ్లాకులకు)	పూర్తిపేజి	....	24 సెం. మీ × 19 సెం. మీ
	అరపేజి	....	↑ 12 సెం. × 19 సెం. మీ
	పావుపేజి	....	6 మీ × 19 సెం. మీ

ప్రకటనకు సంబంధించిన విషయములు, బ్లాకులు, సంస్థలవారే సరఫరా చేయవలయును.

గమనిక: 1, 4వ కవరు పేజి తప్ప మిగిలిన పేజీలలో 6 నెలసరి సంచికలకు ముందుగా డబ్బు చెల్లించి స్థల నిర్ణయము చేసుకొనువారికి ప్రకటన రేట్లపై 10% ను 12 సంచికలకు స్థల నిర్ణయము చేసుకొనువారికి 15% శాతమును ముదరా ఈయబడును.

2. ఈ వ్యాపార ప్రకటనల విషయము ముందు తెలుపక, కారణములు తెలుపకయే ఏ ప్రకటననైనను నిరాకరించు హక్కు సంపాదకునకు కలదు.

కార్యనిర్వాహక అధికారి,
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం.

శరీరంలోని చీము, నెత్తురు, మాంసం ఆ పనిచేస్తాయంటే వాటిని విడిగాతీస్తే అసహ్యాన్ని కల్గిస్తాయేగాని ఆ శక్తులు కన్పించవుగదా? అయితే ఆ శక్తి ఎక్కడుంది. ఆ పదార్థములన్నింటి సమన్వయంలో వుందని సమాధానం. ఆ సమన్వయకర్త ఎవరు? ఇది మానవునిలో ఆనాడు కలిగిన జిజ్ఞాస అయివుండవచ్చు. ఈనాడూ కలుగుతోంది. ఇదికూడా మానవునిలోని హేతువాదాన్నే పెంచింది.

అటు బాహ్యతత్త్వాలైన ప్రకృతిశక్తులు ఇటు అంతస్తత్త్వమైన రెండును ఒకటి దృశ్యం అజేయం, రెండవది అదృశ్యం అజయ్యంకావటంతో మానవునిమేధ మరీ ముందుకు పయనించవలసిన అవసరమేర్పడినది. ఈ రెండుతత్త్వాలకు మూలమై కర్తృత్వాన్ని వహించగల వ్యక్తి ఎవరు? అన్న ఆలోచన ఆనాటి మానవునిలో కలిగింది. ఆనాడే ఇలా సిద్ధాంతీకరించవలసి వచ్చినది.

కార్యమేదయినా ఎవరోయొక కర్త లేనిదే జరుగుట కవకాశం కన్పించటం లేదు. కుండచేయాలంటే కుమ్మరి కర్త. నగలుచేయాలంటే కంసాలికర్త. ఇలా ఏ పని జరుగుతున్నా ఎవరోయొకరి కర్తృత్వం తప్పకుండా కన్పిస్తోంది. కాబట్టి భూమ్యాకాశాదులకు, సూర్యచంద్రాదులకు కూడా కర్తఎవరో వుండితీరాలి? ఆ కర్త ఎవరు? అన్నది ప్రాథమికమైన హేతువాదం. ఆలోచనలో ప్రధానాంశం —

ఈ ఆలోచన ప్రారంభదశలోనున్న కాలంలో మానవుడు భావాలకు దైవత్వ కల్పనాన్ని ప్రారంభించాడు. కోపాన్ని మన్యుదేవత అన్నాడు, అరుణోదయంలోని కాంతులకు ఉషోదేవత అని పేరు పెట్టాడు. సూర్యుడు - చంద్రుడు - గాలి ఏవేవి అయితే తనశక్తికతీతాలో వాటి కన్నింటికి దైవత్వస్వరూపాన్ని కల్పించాడు. ఈ రీతిగా భారతీయసంస్కృతి ప్రారంభదశలో అనంతశక్తులకు అనంత దేవతామూర్తికల్పన జరిగింది. ఆ శక్తుల సంప్రీతికోసం ప్రయత్నాలు ప్రారంభించాడు. అది భక్తిభావంయొక్క ప్రారంభ దశ.

ఆ తర్వాత ఆ అనంతశక్తుల (విపరీత విరోధశక్తులకు సైతం) మూలం ఎవరు? అని మరికొంత ముందుకువెళ్ళి ఆలోచించినకాలంలో హేతువాదదృక్పథం విజృంభించింది. "ఈశావాస్యమిదం సర్వం" అని మంత్రద్రష్టలైన ఋషులు తమ హృదయాలలో ఏర్పడిన మెఱుపుతీగల వంటి భావాలకు రూపకల్పనచేశారు. ఒక విశిష్టపురుషుడు-అనంతశక్తిసంపన్నుడు-విశ్వరూపుడు ఈ సృష్టికి కారణమని ఆ పురుషునివలననే ఈ ప్రపంచంఅంతా నడుస్తోందని భావించారు. ఆ పురుషుని త్యాగ ఫలమే సమస్తసృష్టికి మూలమని నిశ్చయించారు. ఆ సారాన్ని పురుషసూక్తంలో పొందుపరిచారు.

సహస్రశీర్షాపురుషః. సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్. స భూమిం విశ్వతో వృత్వాఽత్యతిష్ఠద్దశాంగుళం. పురుష ఏవ వేదగ్ం సర్వం యద్భూతం యచ్చభవ్యం — అని భూతభవిష్యత్తులన్నీ ఆ పురుషస్వరూపమే అన్నారు. అతని త్యాగమే అన్నింటికి మూలం—

యత్పురుషేణ హవిషా దేవాయజ్ఞమ తన్వత వసన్తోఽస్యాసీదాజ్యం గ్రీష్మ ఇద్ధ్మ శ్శరద్ధవిః ... దేవా యద్యజ్ఞం తన్వానా అబధ్నన్ పురుషం పశుం .... తం యజ్ఞం బర్హిషిప్రౌక్షన్ పురుషం జాతమగ్రతః —

ఆ పురుషుని హవిస్సుగాచేసి పశువును గాజేసి దేవతలు యాగంచేశారు. దాని

(32 పేజీలో చూడుడు)

శ్రీ వరాహ పురాణం

అనువక్త: శ్రీ ఏలూరుపాటి అనంతరామయ్య,
అధ్యక్షులు:
దా॥ కె వి.కె. సంస్కృత కళాశాల,
గుంటూరు

రెండవ అధ్యాయం

సృష్టిస్థితియుగమాహాత్మ్యము

సూతుడు చెప్పాడు:

అనంతరం హరి ధరణిభక్తికి సంతోషించి, తనశరీరంలో ఉండి, మాయను వెల్లడించి, ఆ వరాహరూపంతో నే ఉన్నాడు. [1] అన్నాడు: సొగసరిపిరుదుల దానా, నీ ప్రశ్నగురించి నీకేమి చెప్పను? పురాణవిషయం సర్వశాస్త్రాలవల్లనూ లభింపరానిది. [2] ధరణీ, పురాణాలన్నింటి గురించీ సమానంగా వర్తించే ఈశ్లోకాన్ని నిర్ణయించి చెపుతారు. కనుక, సంపూర్ణంగా విను: [3]

సర్గశ్చ ప్రతిసర్గశ్చ
వంశో మన్వంతరాణి చ।
వంశానుచరితం చేతి
పురాణం పంచలక్షణమ్॥

సృష్టి, ప్రతిసృష్టి (ప్రళయం), వంశం, మన్వంతరాలు, వంశానుచరితం – అన్న ఐదు లక్షణాలుగలది పురాణం [4].

వరాననా, నీకు ఆదిసృష్టిగురించి చెపుతాను. దానితో మొదలై దేవతలచరిత్రా, రాజులచరిత్రా, [5] నాలుగు విభాగాలయిన సనాతన పరమాత్మగురించీ నీకు తెలుస్తుంది. [6]

సృష్టి

ఆదికాలంలో (పరమాత్మనుంచి) అహంకారమూ, ఆకాశం మొదలయిన పంచమహాభూతాలూ ప్రభవించాయి. అనంతరం మహత్తత్త్వమూ అణురూపప్రకృతీ, తరువాత సమష్టిబుద్ధీ అవిర్భవించాయి. ఆ బుద్ధి. సత్త్వగుణం, రజోగుణం, తమోగుణం – వీటితో కలిసి వేరువేరుగా మూడు విధాలైనది. [7] ఆ మూడింటిలో తమోగుణసంయోగంవల్ల మహాబ్రహ్మ వ్యక్తమైనది. దానిని తత్త్వజ్ఞులందరూ ప్రధానం (ప్రకృతి) అంటారు. దానికంటె ప్రభావం ఎక్కువ క్షేత్రజ్ఞునికి. అమున నుంచి సత్త్వాదిగుణాలూ, వాటినుంచి ఆకాశాది తన్మాత్రలూ, ఇంద్రియాలూకలిగాయి. జగత్సృష్టి ఇలా ఏర్పాటైనది కళ్యాణీ, నేనే పంచభూతాలతోనూ స్థూలశరీర నిర్మాణం చేశాను. [9] మొదట శూన్యమే ఉన్నది. అందునుంచి శబ్దమూ, శబ్దం నుంచి ఆకాశమూ, దానినుంచి వాయువూ, దానినుంచి తేజస్సూ, దానినుంచి జలమూ, దానినుంచి ప్రాణులను ధరించేటందుకని నిన్ను నేను సృష్టించాను. [10]

పృథ్వీజలసంయోగంతో బుడగలాంటి కలలం ఏర్పడింది. అదే గుడ్డుగా పెరిగే సరికి నేను జలరూపంతో ఉన్నాను. నా ఈ రూపాన్ని నేనే నిర్మించుకొన్నాను తొలుత. [11] అలా నారములను–నీళ్లను–సృష్టించి వాటిలో నివసించాను నేను. అందుకనే నారాయణుడన్న పేరు వచ్చింది ప్రతికల్పంలోనూ ఆ నీటిపై శయనిస్తాను. ఇప్పటిలాగనే నిదురిస్తున్న నా నాభినుంచి కమలం జన్మిస్తుంది. [12]

ఇలా ఉన్న నా నాభికమలంనుంచి చతుర్ముఖబ్రహ్మ వెలువడ్డాడు. ఆతనితో నేను "మహామతీ, ప్రజలను సృజించు" అని [13] చెప్పి నేను అంతర్థానం చెందాను.

11. కలలం = మావి; జరాయువు.

రుద్రసృష్టి

అతడూ సృష్టిగురించి ఆలోచిస్తూ ఉన్నాడు. కానీ, జగద్ధాత్రీ, అతనికేమీ తోచలేదు. [14] అపుడా అవ్యక్తజన్ముడైన బ్రహ్మకు మహారోషం వచ్చింది. ఆ రోషంవల్ల రోషస్వరూపుడు ఒకబాలుడు పుట్టుకొచ్చాడు. [15]

వాడు ఏడుస్తుంటే అవ్యక్తమూర్తి బ్రహ్మ ఏడవవద్దు అన్నాడు.

వాడు "నాకు పేరుపెట్టు" అన్నాడు.

బ్రహ్మ ఆతనికి "రుద్రుడు" అని పేరు పెట్టాడు. [16]

అతనితో "లోకాలను సృష్టించు" అని చెప్పాడు కళ్యాణీ

అపుడాబాలుడు అశక్తుడనని నీళ్లలో మునిగి తపస్సుకు పూనుకొన్నాడు. [17]

అతడు నీళ్లలో మునిగిపోయేసరికి, బ్రహ్మ, ప్రాణిసృష్టికోసం తనకుడిబొటన వ్రేలినుంచి, మరొక గొప్ప ప్రజాపతిని సృష్టించాడు. [18]

ఎడమబొటనవ్రేలినుంచి అతనిపత్నిని సృష్టించాడు తరువాత. [19]

అతనివల్ల ఆమెకు ప్రభువు, స్వాయంభువమనువు జన్మించాడు.

అతనిద్వారా పూర్వం బ్రహ్మ ప్రజావృద్ధి చేశాడు. [20]

(అని చెప్పగా విని) పృథివి "సురేశ్వరా, ఆదిసృష్టిగురించి సవిస్తరంగాచెప్పు ఈ నారాయణుడు కల్పాదిని బ్రహ్మ ఎలా అయాడు?" అని ప్రశ్నించింది. [21]

(29వ పేజీలో చూడుడు)

18. కుడిబొటనవ్రేలు = దక్షిణాంగుష్ఠం. అందునుంచి పుట్టినవాడు కనుక అతడు దక్షుడు.

బుద్ధదర్శనము

గౌతమబుద్ధుని చరిత్ర సుప్రసిద్ధము. పవిత్ర భారతావనిలో కాశీక్షేత్రమునకు ఉత్తరభాగమునగల కోసలరాజ్యములో 'కపిలవస్తు' అనే నగరాన్ని రాజధానిగా చేసుకొని పాలించిన శాక్యనరపాలుడు శుద్ధోదనునికి, అతని పట్టమహిషి మాయాదేవికిని ఉత్తమసంతానమై వైశాఖపూర్ణిమనాడు జన్మించినవాడు బుద్ధుడు. మాయాదేవి స్వప్నఫలితమే గౌతమబుద్ధుని అవతారం. బుద్ధుడంటే ప్రబోధం పొందినవాడు; ప్రపంచంయొక్క బంధనాలనుండి సంసారచక్రంనుండి విముక్తుడై నిర్వాణం పొందినవాడు. తన తల్లిదండ్రులను, రాజభోగములను, చివరకు భార్య యశోధరను పసికందైన పుత్రుడు రాహులుని, అందరిని అన్నిటిని పరిత్యజించి మహాభినిష్క్రమణ మొనరించి స్వకీయప్రజ్ఞాప్రభావమున నాలుగార్యసత్యముల ననుభవమునదర్శించి తన జన్మదినమైన వైశాఖపూర్ణిమనాడే బుద్ధత్వము పొందినాడు. బుద్ధుడు రాగద్వేషమోహాదులు, నిర్విశేషంగా జయించినవాడు; సుస్థిర జయశాలి; లోకం సామాన్యబుద్ధికి అగోచరుడు.

బుద్ధుడు తన యెనుబదిసంవత్సరముల వయసులో తన జన్మదినము, బుద్ధత్వము పొందినరోజు అయిన వైశాఖపూర్ణిమనాడే నిర్వాణము చెందినాడు. నిర్వాణము బొందిననాటినుండి బుద్ధుడు, తథాగతుడు-అర్హతుడు-భగవంతుడు-మహాపురుషుడు సత్యనాముడు - అన్నపేర్లతో జగతిలో ప్రసిద్ధిగాంచెను. దీక్షారహితమైన జీవితాన్ని పారద్రోలి, శాంతి సమాధానమును, ప్రజ్ఞను అనుగ్రహించి విశ్వదుఃఖము నుపశమింపజేయుటకే బుద్ధభగవానుని ఆగమనం జరిగింది. శ్రీమన్నారాయణుని దశావతారములో బుద్ధావతారంకూడా ఒకటిగా మనం యీనాడు యెంచడం జరుగుతోంది. జ్ఞానోదయంకల్గిన పిదప బుద్ధభగవానుడు లోకానికి, మూఢప్రజావళికి సందేశమిచ్చింది ఏమంటే —

"యితి దుఃఖమేతదియ మన్య సముదయ
లతా ప్రవర్తికా।
శాంతి రియ మయ ముపాయ ఇతి భాగశః
పరమ మిదం చతుష్టయః॥

అని బుద్ధభగవానుడు అనాత్మలక్షణసూత్రములను బోధించి దుఃఖరూపములు అనిత్యములని, లోకంబుభావించు సంకుచితాత్మభావాలను వారినుండి తొలగించాడు. దుఃఖమును, శీలమును, కామానుభవసంక్లేశములను గురించి బుద్ధుడు అనేకులకుపదేశించాడు. రాగద్వేషమోహములే విషజ్వాలామయమైన యగ్నులని, వీనివలన ఆనంద దుఃఖములను జ్వాలలు సెగలుచిమ్ముతూ రేగుననియు బుద్ధభగవానుడు విప్పిచెప్పెను. ఈ రాగమోహాములే జన్మ జరామరణములను కలిగించి సకలదుఃఖములకు, మనోక్లేశములకు కారణభూతమగుచున్నది

"కామతోజాయతే సోకో కామతోజాయతే
భయం
కామతో విప్పముత్తస్స నత్థి సో కోకుతో
భయం"

అనియు,

"అక్రోధేన జినేక్రోధం అసాధుం సాధు
నా జినే
జినేకతీరయం దానేన సచ్చేన అలికవా
దినం"

అని బుద్ధుడు లోకానికి దివ్యసందేశాన్ని ప్రసాదించాడు. అక్రోధముచే క్రోధాన్ని, సాధుత్వముచే అసాధుత్వాన్ని, దానముచే లోభాన్ని, సత్యముచే అసత్యవాదినిజయింపవలయునని, జయింపగలమని ప్రజల హృదయాలకు తనవుపదేశం చేశాడు. ఈ రీతిగా ప్రజలమనస్సును, మూఢహృదయములను శ్రద్ధాభక్తిపూర్ణముగావించి ధర్మోపదేశమున చతుస్సత్యములను, ప్రాపంచిక క్షణికస్వభావములను విమర్శించి విడమరచి వివరించి, సంకుచితాత్మభావమే జననమరణాలకు, నిరాశాదుఃఖాలకుకారణమని ప్రబోధించాడు బుద్ధుడు.

ప్రపంచంలో యథార్థమైన హేతువాది అంటూ ఎవరైనావుంటే, ఆయన బుద్ధభగవానుడేతప్ప మరొకరులేరు. పరోక్షప్రమాణాన్ని పురస్కరించి ఏదీ నమ్మరాదని ఆయనవాదం. అందుకే "పరీక్షం వీక్ష్యా గ్రాహ్యం మద్వచో నతు గౌరవాత్" అన్నారు ఆయన. ప్రతివ్యక్తిలోనూ అంతర్నిహితమైవున్న బుద్ధి, అంతఃకరణలే

శ్రీ జి. వాసుదేవన్
హైదరాబాద్

సత్యాసత్యనిర్ణయానికి సమర్థమైన సాధనాలు. అలాగే దీక్షారహితమైన జీవితము, జీవనము తంత్రీవిహీనమైన వీణతో సమానము. దీక్షయే మానవజీవితమును అర్థవంతము, ఫలప్రద మొనరించు చున్నది. అందుకే కాబోలు దీక్షాయుతమైన బుద్ధినే భగవానుడు ప్రమాణముగా స్వీకరించారు.

తొలిసారి రోగిని, వృద్ధుని, చివరకు మృతుణ్ణి చూచినప్పుడు ఆయనలో "యీ జరామరణ వ్యాధులనుండి మానవులు బయటపడి, తరించేమార్గం లేదా? చివరికి యివేనా మానవజాతికి గమ్యస్థానాలు? పునరపి జననం-పునరపి మరణం-యింతేనా జీవితసత్యం? మానవతకు, మానవజీవితానికి పరమార్థమేమిటి? యీ జన్మమృత్యువులను అతిక్రమించినవున్నతపథం

మరేదైనా కలదా?" అన్న ప్రశ్నలపరంపర ఆక్రోశమై వెలువడ్డది. కాని అచిరకాలంలోనే మహాభినిష్క్రమణ మొనరించి. ఒకనాడు తనలో ఏర్పడిన ప్రశ్నల ఆక్రోశానికి సమాధానం తెలుసుకొన్నారు. ఈ ప్రపంచ జీవనమంతయు (1) దుఃఖపూర్ణము (2) దుఃఖసముదాయము (3) దుఃఖనిరోధము (4) దుఃఖనిరోధోపాయం అన్న నాలుగార్య సత్యముల నుపదేశించినాడు

బుద్ధభగవానుడు నిర్దేశించిన బౌద్ధమతంలో మూఢంగా విశ్వసించవలసిన సూత్రాలుగాని, సిద్ధాంతాలుగాని ఏవీలేవు. ధర్మానుసరణమే జీవితసార్థక్యం. కాబట్టి సహేతుకమైన దృక్పథం అవలంబించి, వ్యక్తిగతానుభవం ద్వారా పరమార్థాన్ని సాధించాలని బుద్ధునిమతం. పరిణామశీలమైన ఈ జగత్తుయొక్క అంతరాంతరాలలో మార్పులేని ఒక పరమసత్యం యిమిడివుందని ఆయన కనుగొన్నాడు. ప్రపంచంలో ధర్మంఅనేది ఒకటివుంది. ఈధర్మపథాన్ని అవలంబించడంవల్లనే మానవుని చైతన్యం ప్రబుద్ధమౌతుంది. దయా, దమ దానాలను మానవులు అవలంబించడానికి పదేపదే జ్ఞాపకంచేస్తూ వురుములు 'దదద' అనే ధ్వనులతో వురుముతాయని ఉపనిత్తులలో చెప్పబడివుంది.

ఈ భారతభూమి కర్మభూమి ఇందు ఎందరో మహానుభావులు అవతరించారు. అలాగే అవతరించిన ప్రతిమహానుభావుడు ఏదో ఒక నగ్నసత్యాన్ని, మహత్తర త్యాగాన్ని చాటిచెప్పాడు. భగవంతుని దశావతారాలు ఎలా చిరస్మరణీయమో అలాగే దశావతారంలో ఒక అవతారమైన బుద్ధుడు చిరస్మరణీయుడే కాదు - అతని

(27వ పేజీలో చూడుడు)

వేదాంత దేశికులు

(గత సంచిక తరువాయి)

మనుష్యత్వము ఆత్మ యొక్క శరీరమును బోధించు చున్నది. అయినను, మనుష్యుడని చెప్పుటచే మనుష్య శరీరకమైన ఆత్మ అని ఎట్లు గ్రహింప బడుచున్నదో, అట్లే అని ఆచార్యులవారు నిరూపించి యున్నారు.

ఈ చేతన ద్రవ్యము ఎంతవరకు ఉండుట సాధ్యమో, అంతవరకును ఈశ్వరునిచేత ధరింపబడుటచే, మనము స్వామికి శరీరముగా చెలగుచున్నాము. అట్లే ఇది ఎంతవరకు ఉండుట సాధ్యమో, అంతవరకును ఈతడు ఈశ్వరునికి భోగ్యమై శేషుడై యుండుటచే ఈతడు ఈశ్వరునికి శరీరము. చేతనుడు నిత్యుడై యుండుటచే ఈతడు సదా స్వామికి శరీరము. ఈ శరీర భాగమునకు విధేయత్వము, నియామత్వము, శేషత్వము, ఈ మూడును అంగములై యుండవలెనని రామానుజులు అభిప్రాయపడి యున్నారు. అయినను, వేదాంతదేశికులు వీనిలో ఒక్కొక్క విషయమే శరీర భావమునకు చాలునని సూచించి యున్నారు. జీవులేమో ఈశ్వరునికి శరీరము. ఈ జీవుల శరీరమును స్వామికి శరీరము. ఎట్లనగా, జీవులు ధరించు శరీరములకు వాని మూలకముగా స్వామియు ఆధారమని చెప్పటైనది. జీవుల మూలకమైన వారి శరీరములకు స్వరూపముచే స్వామియే ఆధారమని కొందరు ఆచార్యులు చెప్పుదురు. జీవుడు ధరించు శరీరము విషయమై అభిప్రాయ మేమనగా, ఎప్పుడు, జీవుడే శరీరమో, కైముత్యన్యాయముచే జీవుని శరీరము కూడ పరమాత్ముని శరీరమే సరి అని వేదాంత దేశికులు నిరూపించి యున్నారు. పృథివ్యప్తేజోవాయురాకాశాది సర్వమును స్వామికి శరీరమై యుండుటచే, అదియును సాక్షాత్తుగా అతనికి శరీరమనునది ఆచార్యులవారి అభిప్రాయము. సమస్త వస్తువుల సత్త (ఉనికి) ఈశ్వరాధీనము. వీనియందు నిత్యము, అనిత్యమునని రెండు విధములు. నిత్య సంకల్పమనగా వ్యత్యస్తముగాక, ఎల్లప్పుడును నిత్యమైయే ఉండనిమ్ము అనిసంకల్పించుట. అట్టివి ఏవిఅనగా, స్వామియొక్క స్వరూపక నిరూపక ధర్మములు మఱియు కల్యాణగుణ సమూహము. నిత్య విభూతి యందున్న శుద్ధసత్త్వము స్వామియొక్క భోగోపకరణములైన, ఛత్ర చామరాది దివ్యభూషణములు, దివ్యమహిషి, స్వామియొక్క దివ్యమంగళ విగ్రహము, ద్వారపాలకులు మొదలైనవారు ముక్తాత్ములు, నిత్యులైన వానిలో, స్వామి యొక్క సంకల్పము ఎన్నటికిని, వ్యతిరేక భావము పొందదు. అనిత్యములు స్వామియొక్క సంకల్పముచే ఉత్పన్నములగుటయేగాక, సంకల్పరీత్యా పరిణామము పొందును. వానియొక్క ఇప్పుడున్న స్వభావమునకు విరోధముగా సంకల్పించినచో, వ్యతిరేక భావము పొందుచున్నవి. దీనికి ఒక నిదర్శనమును ఆచార్యులవారు నిరూపించి యున్నారు.

ఒకసారి దేవాసుర యుద్ధములో స్వామియొక్క సంకల్పానుసారముగా దేవతలకు జయము కలిగెను. అయితే దేవతలకు తామే జయించితిమి. అను అహంకారము పుట్టెను. వారికి గర్వభంగము చేయవలెనని, స్వామి ఒక యక్షుని రూపములో దేవతల ఎదుట సాక్షాత్కరించెను. ఎదుటికి వచ్చిన అగ్నిని గూర్చి, అతని శక్తి ఎట్టిది అని ప్రశ్నించెను. తనకు అన్నింటిని దహించు శక్తి గలదని అతడు సమాధానమిచ్చెను. అప్పుడు ఒక్క తృణమును దహింపుమని స్వామి దానిని అతని ముందుంచెను. అయితే, అగ్నికి ఆ శక్తిలేకనే పోయెను. అనంతరము అక్కడనేఉన్న వాయువును చూచి నీ శక్తి ఎట్టిది అని ప్రశ్నించెను. అన్నింటిని ఎగురగొట్టి పోవు శక్తి నాకు గలదు. అని వాయువు చెప్పగా ఆ తృణమును అల్లాడింప వలసినదని స్వామి అతనికి చెప్పెను. వాయువు అట్లు చేయలేక పోయెను. వారిద్దరు సిగ్గుతో తలవంచుకొని స్వామిముందునిలుచుండిరి. అప్పుడు స్వామి తన సంకల్పము లేకున్నచో ఏ వస్తువునకును సత్తాస్థితి లేదని చెప్పి అతడట్లే అహంకారము పొందియుండుట మంచిదికాదని వారిని సమాధాన పఱచెను ఈ విధముగా 'తేన వినా తృణమపి న చలతి' అనునది సత్యమయ్యెను.

ఇదే అభిప్రాయమును, పూజ్యులైన కూరత్తాళ్వార్ అను మహాత్ములు వారు రచించియున్న శ్రీవైకుంఠస్తవమందు వ్యక్తపఱచి యున్నారని వేదాంత దేశికులు నిరూపించిరి.

ఇచ్ఛాత ఏవ తవ విశ్వ పదార్థ సత్తా
నిత్యం ప్రియాస్తవతు కేచన తేహి నిత్యాః।
నిత్యం త్వదేక పరతంత్ర నిజస్వరూపా
భావత్కమంగళ గుణాహి నిదర్శనం నః॥

జగత్తులోని సకల పదార్థములకు స్వరూపలాభము నీ సంకల్పమున చేసియే వానియందేవి నీకు ఎల్లప్పుడును ప్రియమో అవి యన్నియు నిత్యములు. మఱియు నీకు ఒక్కనికే అధీనమైన స్వకీయ స్వరూపము గలవి. వాని విషయమందు నీ సంకల్పము ఎప్పటికిని వ్యత్యస్తముకాదు.

శ్రీ అయాచితుల హనుమచ్ఛాస్త్రి.
ఆలిఘర్

తిరుమలలో వివిధములైన కాటేజిల దినసరి అద్దెలు

కనుక యాత్రికులు గమనింప గోరుతున్నాము.

కాటేజిపేరు	రోజుకి అద్దె
1. హెచ్. ఆర్. గవియప్ప కాటేజి.	రు. 100/-
2. నారాయణగిరి కాటేజిలు 1 నుండి 4; 13 నుండి 20.	40/-
3. ట్రావెలర్స్ బంగళా ప్రాంతం లోపల వైపువి, 1 నుండి 8; ఎ నుండి జి 3-వ వరుస 1; సి. యం. సి. 16; వి. వి. సి. 6; కె. వి. ఆర్. 4; వి. వి. సి. 1: వి. వి. సి. 8; టి. బి. సి. 10.	30/-
4. పై కాటేజిలలో ఎ. భాగం.	18/-
బి. భాగం.	16/-
5. ట్రావెలర్స్ బంగళా బయట వైపువి. వి. వి. సి; యం. బి. సి; ఎ. టి. సి.	25/-
6. పై కాటేజిలలో ఎ. భాగం;	15/-
బి. భాగం.	10/-
7. టి. బి. కాటేజిలు (3 వ వరుస ఒక్క గది గలవి.)	10/-
8. శ్రీ వేంకటేశ్వర అతిథి భవనం	
ఎ. పెద్దగదులు	35/-
బి. మూలగదులు	25/-
సి. మిగిలిన గదులు	20/-

కార్యనిర్వహణాధికారి.

దీనికి నిదర్శన మేమనగా సదా నిత్యములై సర్వోత్కృష్టములైన నీ కల్యాణ గుణములు. ఎప్పుడుసర్వ వస్తుస్వరూపము ఈశ్వరేచ్ఛకు అధీన మాయెనో అప్పుడు సర్వవస్తువులను అనుసరించుచున్న స్థితి కూడ ఈశ్వరేచ్ఛకు అధీనము. అనగా సర్వమును ఈశ్వర సంకల్పమును ఆశ్రయించియుండునని చెప్పినట్లైనది కదా?

శేష—శేషి భావము:— పరమాత్ముడు సమస్తమునకు శేషి. సకల చేతనా చేతనములు శేషము. ఈశ్వర కోటిలో చేరిన మహాలక్ష్మికి సహితము, పరమాత్ముడు శేషి యని వ్యవహృతుడగుటచే అతడు ఉభయ విభూతికిని శేషి. ఈ భావమును వేదాంత దేశికులు శ్రీ పరాశర భట్టుల శ్రీ నాగిరాజ స్తవము నందలి ఒక శ్లోకముచే చాల చక్కగా ఉదాహరించియున్నారు.

ఉపాధత్తే సత్తా స్థితి నియమనాద్యైశ్చిదచితౌ
స్వముద్దిశ్య శ్రీమానితి వదతి వాగౌపనిషదీ
ఉపాయోపేయత్వే తదిహ తవ తత్త్వం
నతు గుణా
వతస్త్వాం శ్రీరంగేశయ శరణమవ్యాజమభజం॥

ఉపనిషత్తులు చెప్పున దేమనగా ఈ చిదచిత్తు లన్నియునీవి. ప్రళయమందు సూక్ష్మావస్థయందుండు తన్ను సృష్టి కాలమందు స్థూలావస్థకు తెచ్చి వానికి నామ రూపములను పొందు అవస్థను కలుగజేసి వానిని శరీరముగా జేసికొని, వానియందును ప్రవేశముచేసి వానికాత్మయై యుండి - ఈ విధముగా లీలాప్రవర్తకుడై యున్నందున వాని సత్తా స్థితి నియమనాదులన్నియు నీ అధీనమైయుండును. ఇంతేగాక, చేతనులకు భోక్తల భావమును గలుగజేసి, అచేతనమునకు భోగ్య భావమును కలుగజేయు చున్నావు.

(సశేషము)

అన్నమ ప్రభ

ఈ సంచికలో... ...... పుట

అన్నమాచార్యులు - నాట్యము

(గతసంచిక తరువాయి)

అంతియేగాక సంభోగ శృంగార వర్ణనలు బహుళముగా నుండుటచే వీనినభినయించుట నేటి సమాజమున కష్టము. అన్నమాచార్యుని సామాజిక దృష్టి నలవరచుకొనుటయూ కష్టమే. అందులచే అభినయముల కనువగు భాష-భావములు [అనగా సభాగౌరవములను కాపాడునవి.] అన్నమాచార్యులస్థితి (సర్వము శ్రీవేంకటేశ్వర మయముగా అనుభవించు విధము.) మనబోటివారలకు అసాధ్యమగుటచే మనసమాజ నియమముల ననుసరించి సభ్యాసభ్యములను ప్రదర్శనా ప్రదర్శనముల నిర్ణయముచేసి పదముల నెన్నుకొనవలయును. ఇట్టి నిర్ణయము గైకొనిన పిదప యాపదముల నేరీతి ప్రదర్శింపవలయునను ప్రశ్న కలుగును. నాటి నాట్యరీతులయందలి కొన్నిభంగిమలు శిల్పములయందు, లక్షణ గ్రంథములయందు పొందుబరచబడిననూ నేటి కాలమున వాటిరీతులు ప్రదర్శనమున గానరావు.

అందుచే నన్నమాచార్య సాహిత్య జగత్తునుండి మనము ప్రస్తుతమాచరించు నృత్యరీతుల కనువగు సాహిత్యముల తీసుకొని నృత్యములను మలచవచ్చును, ఇట్లు మలచుట కనువగు రూపములు, స్వరపల్లవి, స్వరజతి, వర్ణము, తిల్లాన, పదములు, జావళి; కోలాటము, గొబ్బి మొదలగు పది [10] రకముల అభినయ క్రమములను ప్రయోగ పూర్వకముగా ప్రయోగింప ప్రయత్నించవచ్చును.

ఉదాహారణగా పదాభినయ క్రమమును విశదపరచుదును.

రాగము - భైరవి

తాళము - ఖండచాపు

స్వరపరచినవారు;

శ్రీ నేదునూరి కృష్ణమూర్తిగారు

పల్లవి:

అలమేలుమంగ నీ - వభినవరూపము
జలజాక్షకన్నులకు - చవులిచ్చేవమ్మా
॥ అల ॥

చరణములు

1. గరుడాచలాధీశు - ఘనవక్షమునను౦డి
పరమానంద సంభరితవై
నెరతనములు చూపి - నిరంతరము నాథుని
హరుషించఁగఁ జేసితిగదమ్మా

2. శశికిరణములకు - చలువల చూపులు
విశదముగామీఁద - వెదచల్లుచు
రసికత పెంపునఁ - గరఁగించి యెప్పుడు నీ
వశము చేసుకొంటి - వల్లభునోయమ్మా

3. రట్టడి శ్రీవేంకట - రాయనికి నీవు
పట్టపు రాణివై - పరఁగుచు
వట్టిమాఁకులిగిరించు - వలపుమాటల విభు
జట్టిగొనివురమున - నతమైతివమ్మా
[XII-159]

ఇందు స్వీయనాయిక వర్ణితము.

లక్షణము — సంపత్కాలే విపత్కాలే
యానముంచతి వల్లభమ్
శీలార్జవగుణోపేతా
సా స్వీయా పరికీర్తితా ॥

అన, వల్లభుని కలిమియందును, లేమియందును విడువక శీలార్జవ గుణములు కలిగిన నాయిక స్వీయయని పిలువబడును. ఈ పైచెప్పిన గుణములన్ని, అలమేలుమంగ కలిగియుండినది. అదేగాక యీమె యింకా జ్యేష్ఠానాయిక లక్షణములు కలిగియున్నది.

ప్రియాధిక ప్రేమపాత్రం జ్యేష్ఠాసాతు నిగద్యతే॥ ప్రియుని ప్రేమాధిక్యమును యే నాయిక పొందుచున్నదో ఆమె జ్యేష్ఠయని పిలువబడుచున్నది. పై పదము నందలి యలమేలుమంగ తనరూప యౌవన సౌశీల్య జాణతనములచే, నాయకుని కత్యధిక ప్రేమపాత్రయై, ఆయనచే మెప్పునడసి హృదయవాసినియైనది గావున యీ నాయికను జ్యేష్ఠ నాయిక యనవచ్చును.

ఇంకను యీ మెయందు స్వాధీన భర్తృక లక్షణములున్నవి.

"ప్రియోఽపలాలితా నిత్యం స్వాధీన పతికా" ప్రియునిచే ఎల్లవేళల లాలింపబడునది స్వాధీనపతికా యని పిలువబడును. పై పదమునందలి మేలుమంగ యొక్క సౌందర్య - సౌశీల్యాదులచే ప్రీతుడైన నాయకు డామెను తన యురమునందు ధరించెను. ఈ చర్య ప్రేమాతిశయముచే నొప్పువారలకు గరిష్ఠబహుమతి. అందుచే నీమే స్వాధీనపతికకూడనైనది.

ఈ పదమందలి యలమేలుమంగ సంపూర్ణ యౌవనవతి. జాణయౌ స్వీయా జ్యేష్ఠా స్వాధీన పతిక నాయిక. నాయకుడు పతి. ధీరలలితుడు. సంభోగ శృంగారము రసము.

ఈ పదమును పాడునది నాయికానాయకులు కాక అలమేలుమంగా విలాస విభవములకు విభ్రమము చెందిన చేటికూపి భక్తుడగు అన్నమాచార్యులు. ఈ చేటి అలమేలు మంగ రూపయౌవన అభిజాత్యముల జూచి, ఆశ్చర్యమొంది సకల గుణోపేత గావుననే భగవంతుడగు శ్రీనివాసుడు ఆమెను పట్టమహిషిగా జేకొనుటయేగాక యురమున ధరించెననినిశ్చయమునకువచ్చి ఆమెను, ఆమెరూప సౌందర్యాదులను జలజాక్షుడైన శ్రీనివాసునికన్నులతో జూచి యచ్చెరువొందినది. అందుచే నీ పదముల నభినయించునప్పుడు అలమేలుమంగ - శ్రీనివాసుల మనోగత భావములేగాక చేటి భావములనుకూడ చూపవచ్చును.

అలమేలుమంగ - నీ అభినవ రూపమనుచో నయోనిజయగు పద్మజయొక్క

శ్రీమతి యం. కాంచనమాల

తిరుపతి

ఆభిజాత్యమును. సౌందర్యరాశియగు యామె రూపలావణ్యాదులను కావ్యము లందు వర్ణితములైనవానిని పట్టి చూప వచ్చును. అనగా ప్రబంధమునందలి స్త్రీ వర్ణనల మొత్తము రసికజనామోదకర ముగా పట్టవీలున్నది.

ఉదా :— పరిహసిత రాకాసుధాకర సుందరవదనారవింద. కాలమేఘ సమాన కేశసంపద కలిగినది, తుమ్మెదరెక్కలు బోలు ముంగురులు - కోడెత్రాచుబోలు వేణి, మెఱుపుతీగనుబోలు నుదురు, మన్మ థుని వింటినిజాటు కనుబొమలు, గండు మీనులబోలు నేత్రయుగము, సంపెంగ మొగ్గనుబోలు నాసిక, అద్దములవంటి చెక్కులు, దొండపండువంటి అధరము, దానిమ్మగింజలబోలు పలువరుస, చూత ఫలములుబోలు చుబుకము, కంబుకంఠి మొదలగుగాగల సకలావయవములను వర్ణింపవచ్చును. అంతియేగాదు పలు రకముల హొయలుమీరునడలు మనమల రించు కదలికలు, చూపులు, చేష్టలును గూడా పట్టిజూపవచ్చును.

జలజాతు కన్నులకు చవులిచ్చునమ్మా అనుచో జలజాతుడగు శ్రీ వేంకటేశ్వ రుని యందచందములను లీలలను వర్ణింప వచ్చును. సప్తగిరివాసి కలియుగదైవము నీలమేఘశ్యాముడు, పీతాంబరధారి, వన మాల ధరించువాడు 'శిఖిపింఛధారి' జల జాతుడు, మురళీధరుడు. కౌస్తుభధారి శంఖ చక్రా ద్యాయుధముల ధరించు వాడుగా చూపవచ్చును. ఇట శ్రీ వేంకటా చలాధిపుని శ్రీకృష్ణునిగా పురాణములు తెలుపు చున్నవి. అటులనే అన్నమా చార్యులు కూడా వర్ణించుటచే శ్రీకృష్ణ లీలల యందలి శృంగార ఘట్టములు (రాసక్రీడలు) అభినయింప వచ్చును. మరియును ఆయన గొప్ప తనమును యర్చావతారములను వర్ణించు క్రీడలు అనగా గోవర్ధన పర్వతమెత్తుట, పూతన- శకటాసుర - బకాసురాది దైత్య సంహార మును వర్ణించుటచే శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు సామాన్యుడు గాడని సాక్షాత్ శ్రీమన్నా రాయణుడని, అట్టి పురుషోత్తమునికి చవులిచ్చుట సామాన్యుల కసాధ్యమైనదని అన్నమయ్య చెప్పుచున్నాడో యన్నట్లు స్వామికి చవులిచ్చు రూపము ప్రకృతి స్వరూపిణియగు నాదిలక్ష్మికే కలుగుట, ఆమెయే అలమేలుమంగ యగుటను తాను చూచి ఆ లీలల తలచి పరవశించి పాడియాడినాడు. అందుచే నా లీలలన్ని యనూ వర్ణింపవచ్చును. సర్వవ్యాపి యగు శ్రీవేంకటేశ్వరుని రూపసౌందర్యా దుల వర్ణించి చూపి, అలమేలుమంగ శ్రీనివాసుల సంబంధమనాది యని; నారాయణుడు భూమి యందవతరించిన సమయములో తన స్వామిని వీడియుండ జాలని లక్ష్మి ఆయనతో పాటు భూమి యందవతరించు చున్నదని చెప్పుటకై ఇచట-పద్మావతీ-శ్రీనివాసుల కల్యాణ మును చూపవచ్చును. పద్మావతి రూప మును చూచిన శ్రీనివాసు డామెపై మరులు కొనినాడు. ఆమెను పరిణయ మునకై వకుళమాలికాదేవిని రాయబార మంపుటయేగాక తానుకూడా నెఱుకల సానియై పదరాని పాటులు పడినాడు. భక్తుడగు అన్నమాచార్యులు శ్రీనివాసుని మోహమును పద్మావతిని గౌరవించుట తనకే గౌరవముగా భావించుచున్నాడు. ఆయన యా లీలల తలంచి తన తల్లిరూపు జూచి ముగ్ధుడై వారిరువురి లీలలు తలచి పులకించి తన విపంచి స్వరములతో మన కందించుచున్నాడు.

మొదటి చరణమున అభినయ ప్రస్తా రమున కనువగుచోటు —

(23వ పేజీలో చూడుడు)

శ్రీ అన్నమాచార్య సంకీర్తనామృతము

శ్రీ సముద్రాల లక్ష్మణయ్య, తిరుపతి

అవ:— సంపదలపై మోహము నొందక చలము, కోపము, పరనింద మున్నగు దుర్గుణములువీడి భగవత్సేవలో జీవనము గడుపవలెనని ప్రబోధించుచున్నాడు

59

ధన్యాసి

ఎంత విభవము గలిగె
నంతయును నాపదని
చింతించినది గదా - చెడని జీవనము
॥పల్లవి॥

1. **చలముఁ గోపంబుఁదనుఁ-జంపేటి పగతులని**
తెలిసినది యదిగదా - తెలివి,
తలకొన్న పరనింద - తనపాలి మృత్యువని
తొలగినది యదిగదా - తుదగన్న ఫలము *
॥ఎంత॥

2. **మెఱయు విషయములె తన - మెడనున్న యురులుగా**
ఎఱిఁగినది యదిగదా - యెఱుక,
పఱివోని యాస తనుఁ-బట్టుకొనుభూతమని
వెఱచినది యదిగదా - విజ్ఞాన మహిమ
॥ఎంత॥

3. **ఎనలేని తిరువేంక - టేశుఁడే దైవమని**
వినఁగలిగినదిగదా - వినికి,
అనయంబు నతని సే-వానందపరులయి
మనఁగలిగినది గదా - మనుజులకు మనికి
॥ఎంత॥ (5-123)

(ప) విభవము = సంపద.

1. చలము = మాత్సర్యము; పగతులు = శత్రువులు; తలకొన్న = కలిగిన; తుదగన్న ఫలము = పరమావధి నొందిన ఫలము. 'బలము' అనుపాఠమున్నచో సర్వోత్కృష్టమైన బలము అని యర్థము.
2. విషయములు = శబ్ద స్పర్శరూపాదులు, పఱివోని = చీలిపోని, తగ్గని,
3. ఎనలేని = సాటిలేని, అనయంబు=అత్యంతము-సతతము. (కవిత్రయమువారి ప్రయోగములలో ఈ పదమునకు ఆత్యంతము అను నర్థము తప్ప మరొక యర్థము లేదనియు, సతతము అను అర్థము ఆధునిక గ్రంథములలోనే కనబడు చున్నదనియు శబ్దరత్నాకరకారుడు.)

* 'బలము' విడురేకు (80) పాఠము.

ఎంత సంపద గలిగినను అదియంతయు ఆపదయేగాని సంపద కాదని భావించి గర్వగ్రస్తుడు కాని వాని బ్రదుకే చెడని బ్రదుకు.

మచ్చరము, కోపము అను తన దుర్గుణములే తన్ను జంపు శత్రువులని తెలిసి వాటిని దరికి రానీయకుండుటే నిజమైన తెలివి. పరదూషణము తనపాలి మృత్యువు అని తలచి దానిని విడుచుటే శ్రేష్ఠాతి శ్రేష్ఠమైన ఫలము.

శబ్ద స్పర్శ రూపాదులైన విషయములే తన మెడకు దగులుకొన్న ఉరులుగా గ్రహించి వాటికి దూరమగుటే నిజమైన విజ్ఞత. బలవత్తరమైన ఆశయే తన్ను బట్టుకొన్న దయ్యమని యెంచి దానికి వెఱచి తొలగుటయే విశిష్టమైన తెలివి.

సాటిలేని శ్రీ వేంకటేశ్వరుడొక్కడే దైవమని పెద్దలవలన విన్నదియే నిజమైన వినికి. ఎల్లప్పుడు ఆ దేవుని సేవించుచు ఆనందముతో బ్రదుకువారిదే నిజమైన బ్రదుకు.

వి: సంపదలున్నవని గర్వము నొందరాదు. మాత్సర్య కోపాది దుర్గుణముల విడనాడవలెను. విషయములకు, ఆశకు లోబడరాదు. సదా శ్రీ వేంకటేశ్వరుడే దైవమని నమ్మి ఆ పరమాత్ముని సేవించుచు జీవితము గడపవలెనని భావము.

తత్త్వజ్ఞుల దృష్టికి సంపదలు ఆపదలు గానే గోచరించును. సంపదల నార్జించుట యందును, రక్షించుటయందును వాటి ఆయవ్యయముల యందును, దుఃఖమే లోకములో అనుభవమున నున్నది. కాన అవి విపత్తులు గానే భావింపబడవలసి యున్నవి. అందువలననే పెద్దలిట్లనిరి. —

> అర్థానామార్జనే దుఃఖ
> మార్జితానాం చ రక్షణే।
> ఆయే దుఃఖం వ్యయే దుఃఖం
> ధిగర్థాః కష్ట సంశ్రయాః॥
> (సుభాషితరత్న భాండాగారము P. 64)

మఱియు పూర్వపుణ్యములకు ఫలములైన సంపదలు పూర్వపుణ్యమును నశింపజేసి పోడముచున్నవి గాన విపత్తులుగానే పరిగణింప దగియున్నవి —

> "పూర్వ పుణ్య విభవ వ్యయలబ్ధాః
> సంపదో విపద ఏవ విమృష్టాః॥"
> అని శ్రీ హర్షుని వచనము (నైషధము)

మాత్సర్య కోపాదులు తనకే హాని జేయును గాన తన పాలిటి శత్రువులగుచున్నవి. 'తనకోపమె తన శత్రువు' అని సుమతీ శతకకర్త. అందుచేతనే కామ క్రోధాదులు అరిషడ్వర్గములుగా పేర్కొనబడినవి.

పరుల యశస్సు నోర్వజాలని వారే పరనింద కొడిగట్టుదురు. వారి కీర్తికి హేతువులైన సద్గుణములను అలవరుచుకొను శక్తి వీరికి లేదు. కాన పరనిందకులు తమనైచ్యమును తామే ప్రకటించు కొనుచున్నారని యీ క్రింది శ్లోకముచే తెలియనగుచున్నది —

> దహ్యమానా స్సుతీవ్రేణ
> నీచాః పరయశోఽగ్నినా।

ఆశక్తా స్తత్పదం గన్తుం
తతో నిందాం ప్రకుర్వతే ॥
(సుభాషితావళి–347)

విషయ త్యాగము మిక్కిలి శ్రమ సాధ్యము. ముముక్షువైన వానికి విషయ సుఖము లత్యంత మపాయకరములు. అందుచే ప్రయత్న పూర్వకముగానైనను విషయములను విషమువలె పరిత్యజింప వలెను. "ముక్తి మిచ్ఛసి చే త్తాత। విషయా౯ విషవ త్త్యజ" అని అష్టావక్ర మునీంద్రుడు జనకునకు పదేశించెను. మనస్సు యొక్క నిర్విషయ స్థితియే మోక్షముగాన ముముక్షువైన వాడు సదా మనస్సును విషయ రహిత మొనర్ప వలెనని అమృత బిందూపనిషత్తు బోధించు చున్నది —

యతో నిర్విషయస్యాస్య
మనసో ముక్తిరిష్యతే ।
తస్మాన్నిర్విషయం నిత్యం
మనః కార్యం ముముక్షుణా ॥
(అమృత—3)

ఆశకు వశులైన మానవులు అనర్థ పరంపరలు అనుభవించుచున్నారు.

ఆశైవ రాక్షసీ పుంసా మాశైవ విషమంజరీ।
ఆశైవ జీర్ణమదిరా ధిగాశా సర్వదోషభూః॥
(సుభాషితరత్న భాండాగారము P. 76)

అని ఆశ సర్వదోషములకు నెలవైన రక్కసిగా, విషమంజరిగా, పులిసినకల్లుగా వర్ణించబడినది.

ఆశను వీడుటచే గల్గు సుఖములో పదునారవ కళకు గూడ కామసుఖము, స్వర్గసుఖము సరిపోలవని మహాభారతము.

యచ్చ కామసుఖం లోకే
యచ్చ దివ్యం మహత్సుఖమ్।
తృష్ణాక్షయసుఖస్యైతే
నార్హతః షోడశీం కలామ్ ॥
(భార–12–6503)

★

అవ: వ్యర్థమగుచున్న కాలమును భగ వచ్చింతనతో సార్థకము జేసికొనవలెనని ప్రబోధించు చున్నాడు —

60

కన్నడగౌళ

పోయఁ గాలం బడవికిఁ —
గాయు వెన్నెల కరణిని
శ్రీయుతుఁ దలఁచుఁడీ నరులు —
మాయఁబడి చెడక ॥ పల్లవి ॥

1. చిత్తము చేకూరుచుకొని - చిత్తైకాగ్రతను,
చిత్తజగురునిఁ దలఁచుడీ-చిత్తజుఁజొరనీక ॥ పోయ ॥

2. బూరుగు మాఁకునఁజెందిన —
కీరము చందమున
ఆరయ నిష్ఫలమగు మరి —
యన్యులఁ జేరినను ॥ పోయ ॥

3. కూరిమి మా తిరువేంకటగిరి —
గురు శ్రీ పాదములు
చేరిన వారికి భవములు —
చెందవెపుడు నటుగాన ॥ పోయ ॥
(11-3-65)

నరులారా! అమూల్యమగు కాలము అడవిగాసిన వెన్నెలవలె వ్యర్థముగా పోవుచున్నది. కాన మాయకు వశమై చెడిపోక శ్రీనాథుని చింతింపుడు.

చంచలమైన చిత్తమును నిగ్రహించు కొని నిశ్చలభావమును పొందుడు. మనసు లోనికి మన్మథుని (కామ ప్రవృత్తిని) ప్రవేశింపనీయక మాధవునే భావింపుడు.

మాధవునికాక ఇతరుల నాశ్రయించి నచో బూరుగుచెట్టు నాశ్రయించిన చిలుక వలె మీ జన్మము నిష్ఫలమగును.

ప్రేమతోమా వేంకటాచలాధీశ్వరుని శ్రీపాదముల భజించువారిని ఎన్నటికిని భవబంధము లంటజాలవు. కావున శ్రీ వేంకటేశ్వరుని దలంచి ధన్యులు కండు.

1. చిత్తైకాగ్రతను = మనసు నొక్కటిగ నిలుపుటతో
చిత్తజగురుని = మన్మథుని తండ్రి యగు మాధ వుని; చిత్తజు౯ = మన్మథుని
2. కీరము = చిలుక.
3. భవములు = జన్మములు, సంసారములు.

విశే: చిత్తము కోతివలె చంచల మైనది. కామాది దుర్గుణములకు వశము కాకుండ దానిని నిగ్రహించుట మిక్కిలి కష్టము. అయినను అభ్యాస వైరాగ్య ములతో నిగ్రహింప వచ్చును. "అభ్యాస వైరాగ్యాభ్యాం తన్నిరోధః" (1-12) అని పతంజలి యోగసూత్రము. చంచల మైన చిత్తము నెట్లు నిగ్రహింప వలెనో చెప్పుమని అర్జును డడుగగా —

"అభ్యాసేన చ కౌన్తేయ! వైరాగ్యేణ చ గృహ్యతే" (గీత-6-35) అని భగ వద్గీతలో శ్రీకృష్ణుడు నుడివెను.

బూరుగు చెట్టు పూలు చూచుటకు రమ్యముగా నుండును. అవి చూచి ఒక చిలుక "ఈ చెట్టు పూలే ఇంతఅందముగా నున్నవే. ఇక దీని పండ్లెంత మధురముగా నుండగలవో" అని ఆశించి ఆ పూలు పిందెలై, ముదిరి పండ్లగునంత వరకు కాచుకొని యుండెను. కాని కడకు దాని ఆశ వమ్మైనది. అది చూచుచుండ గనే ఆ బూరుగుపండ్లు పగిలి అందలి దూదిగూడ గాలికి కొట్టుకొని పోయినది. ఈ విషయమునే భల్లటు డిట్లు వర్ణించెను —

"విశాలం శాల్మల్యా నయన సుభగం
వీక్ష్య కుసుమం
శుకస్యాసీద్బుద్ధిః ఫలమపి భవే
దస్య సదృశమ్ ।
ఇతి ధ్యాత్వోపాస్తం ఫలమపి చ
దైవాత్పరిణతం
విపాకే తూలోఽన్తః స్సపది మరుతా
సోఽప్యపహృతః ॥"
(భల్లటశతకము)

కావున చిల్లరదేవతల నాశ్రయించిన వారు బూరుగు చెట్టును చేరిన చిలుకవలె విఫల మనోరథులగుదురు. శ్రీ కాంతునిపై చిత్తము చేర్చినవారు భవబంధము వీడి ముక్తులగుదురని తాత్పర్యము.

✻ ✻

ధర్మకర్తలమండలి తీర్మానములు

మత, ధార్మికకార్యక్రమాలను నడుపుకునేందుకు అధికారం దేవస్థానానికుండే విధంగా, 2. దేవస్థాన ఉద్యోగులకు. ధర్మకర్తలమండలి సభ్యులకు వారు వచ్చినప్పుడు ఉచితవసతి ఏర్పాటులు 3. ధర్మసత్రాల బాగోగులు, మరమ్మత్తులు, వివిధమైన ఇతరఖర్చులు తి. తి. దేవస్థానానికి ఉండకుండా, 4. దేవస్థాన ధర్మకర్తల పేర్లుగల ఫలకాలను ప్రతి రెండు సంవత్సరాలకు తిరిగి వ్రాయిస్తూ, 4 సంవత్సరాల కొకసారి కొత్తఫలకాలు ఏర్పాటు చేయటం, లోగడ ఒప్పందానికిమించి భవనం పడగొట్టడం లేదా వేరేకార్యక్రమాలకు ఉపయోగించవలసివస్తే దేవస్థానం అనుమతి; 5. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం సమాచారకేంద్రం ఏర్పాటుచేసే పక్షంలో దానికి, సిబ్బందికి ఉచిత శాశ్వతవసతి — ఈ నిబంధనలమీద తిరుమల తిరుపతి దేవస్థాన సత్రాలను ఇతరదేవస్థానాలకు అద్దెకిచ్చేందుకు నిర్ణయించటమైనది.

ఇప్పుడు దేవస్థానంలోఉన్న బంగారాన్ని వేలంద్వారా విక్రయించే బదులు, శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి ముద్రగల 5 గ్రా. 10 గ్రా. బంగారు పతకాలు తయారు చేయించి ప్రతినెల మొదటిరోజున ప్రముఖ దినపత్రికలో ప్రకటితమైన మద్రాసులోని బంగారు మార్కెట్ధరపై రు. 5% కలిపి విక్రయించటానికి నిర్ణయించటమైనది.

దేవస్థానములో పనిచేసే సెక్యూరిటీ గార్డులకు రు. 165-5-190-6-250, జమేదారులకు రు. 175-7-275 వేతనాలను వారు తీసుకుంటున్న పెన్షన్తో సంబంధం లేకుండా ఈయ నిర్ణయించటమైనది.

శ్రీధూళిపాళ రామచంద్రశాస్త్రిని, తిరుమలలోని శ్రీవేంకటేశ్వర వేదశాస్త్రాగమ విద్యాకేంద్ర అధ్యక్షులుగా రు. 700-25-850-40-970-30-1080 వేతనంమీద నియమించటమైనది.

ప్రభుత్వానికి బదిలీయైన శ్రీ పి. సుబ్బారావుస్థానే శ్రీ వై. కృష్ణమూర్తిని తిరుమలలో ఆరోగ్యశాఖాధికారిగా నియమించటమైనది.

శ్రీ త్యాగరాజ ధర్మసంస్థ ఆధ్వర్యంలో జరిగే త్యాగరాజ ఉత్సవాలకు ప్రతి ఏడు జరిగే ఇతర ఏర్పాట్లతోపాటు రు. 25వేలు విరాళం మంజూరుచేయటమైనది.

21-3-79 తీర్మానములు

మంగాపురంలోని శ్రీకల్యాణ వేంకటేశ్వరస్వామి ఆలయ అర్చకులుగా దేవస్థానం ఈఆలయాన్ని స్వాధీనం చేసుకొనక ముందునుండి నిస్వార్థకైంకర్యం జరుపుతూవచ్చి 1-2-79 న పరమపదించిన శ్రీ ఏ. సి. ఆర్. సుందరరాజస్వామికుటుంబానికి కుటుంబ సహాయపథకం క్రింద రు.10 వేలు చెల్లించ నిర్ణయించటమైనది.

శ్రీ వేంకటేశ్వర జూనియర్ కళాశాలలోని అంధవిద్యార్థులకు పాఠాలుచదివేవారి రీడర్చార్జీలను నెలసరి రు. 30/- నుండి రు. 60/- పెంచుతూ, ఒక్కొక్క విద్యార్థికి 1978-79 విద్యాసంవత్సరం నుండి ఈయ నిర్ణయించటమైనది.

శ్రీ వేంకటేశ్వర ప్రాచ్యకళాశాలలో 1200 మంది కూర్చొనగల సభాభవనాన్ని నిర్మించేందుకు నిర్ణయించటమైనది.

ఆర్షసంస్కృతి కార్యక్రమాలకు గాను 1979-80 ఆర్థికసంవత్సరంలో రు.2లక్షలు కేటాయించటమైనది.

నిర్మాణంలో ఉన్న పాపవినాశన జలాశయం పని పర్యవేక్షణకుగాను దేవస్థానం సూపరింటెండింగు ఇంజనీరు కార్యదర్శిగా సర్వశ్రీ కె. వి. శ్రీనివాసరావు, ఎ. పి. రంగనాథస్వామి, పి. టి. మల్లారెడ్డి, హెచ్. ఆర్. సయాజీరావు (పదవీ విరమణపొందిన చీఫ్ ఇంజనీర్లు), శ్రీరాజారావులతో ఒక సంఘాన్ని నియమించతీర్మానించడమైనది.

శ్రీకాకుళంలోని కామాక్షమ్మ, ఏకాంబరేశ్వరస్వామి వారి ఆలయం ప్రహరీ గోడ నిర్మాణానికి గాను రు. 15 వేలు విరాళమివ్వటమైనది.

దేశంలో వివిధ టెలిప్రింటర్ సర్వీసులను కలుపుతూ తిరుపతిలో యునైటెడ్ న్యూస్ ఆఫ్ ఇండియావారి టెలిప్రింటర్ ఏర్పాటుకు 5-ఏ, కపిలేశ్వరనగర్లో వసతికల్పిస్తూ దానికయ్యే ఖర్చు నెలకు రు. 2,000/- దేవస్థానమే భరించ నిర్ణయించటమైనది.

హిందూధర్మప్రతిష్ఠానం వ్యయానికిగాను 1979-80 సంవత్సరానికి రు. 8లక్షల 50 వేలు మంజూరుచేయటమైనది.

శ్రీ రామానుజ జీయర్ పథకం ప్రకారం హరిజనవాడలలో దేవస్థానమే 30 రామమందిర నిర్మాణాలు చేయ సంకల్పించటమైనది.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా పిఠాపురంలోని కుక్కుటేశ్వరస్వామి ఆలయంవద్ద 8 గదుల సత్రనిర్మాణంకుగాను రు. 1 లక్షమంజూరు చేయటమైనది:

కాంచీపురంలోని శ్రీఏకాంబరనాథస్వామి ఆలయప్రాంగణంలో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం సమాచారకేంద్రాన్ని ప్రారంభించి అప్పర్డివిజన్ గుమాస్తా, వగైరా సిబ్బందిని నియమించేందుకు, 10 గదుల ఉచిత ధర్మశాలను నిర్మించేందుకు నిర్ణయించటమైనది.

తిరుచానూరు తోటప్పగార్డెన్‌లోని భవనాలకు ఎదురుగా నిర్మింపబడిన కల్యాణ మంటపం అద్దెను రోజుకు రు. 50/-నుండి రు. 100/- కు పెంచటమైనది.

తిరుపతిలో కొత్తగా నిర్మించబడిన పద్మావతీ అతిథిగృహ గదులను అద్దెకిచ్చుటకు నిర్ణయింపబడినది.

ఎయిర్‌కండిషన్‌రూమ్	రోజుకు	రు. 40/-
మామూలు డబుల్‌రూము	,,	రు. 30/-
సింగల్‌రూము	,,	రు. 20/-

తిరుపతి శ్రీ వేంకటేశ్వర రుయాహాస్పిటల్‌లో హృద్రోగవ్యాధి నివారణకేంద్రం నిర్మాణం, యంత్రపరికరాల కొనుగోలుకు అయ్యేఖర్చులో ప్రభుత్వము సగం భరించే పక్షంలో మిగిలిన సగం దేవస్థానం భరించేందుకు తీర్మానించటమైనది.

శ్రీమాన్ రాళ్ళపల్లి అనంతకృష్ణశర్మను దేవస్థానం ఆస్థాన సంగీత సాహిత్య విద్వాన్‌గా 11-3-79 న కార్యనిర్వహణాధికారి చేసిన సన్మానమును ఆమోదిస్తూ శ్రీ అనంతకృష్ణశర్మ ఆకస్మిక మరణం పట్ల తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెల్లడిస్తూ తీర్మానించారు.

శ్రీ బి. రజనీకాంతరావుని దేవస్థానం కళాక్షేత్ర ప్రత్యేకాధికారిగా నియమించటమైనది.

దేవస్థానం ధర్మకర్తమండలి సభ్యులొక్కొక్కరికి వారివారి పేరు, హోదా, వారి ఖర్చుతో చెక్కించి బంగారు పతకము బహూకరించుటకు తీర్మానించటమైనది.

మద్రాసు సమాచారకేంద్రం స్థానిక సలహాసంఘసభ్యుడుగా శ్రీ పి. పుల్లయ్యను చేర్చుకోవడమైనది. (37 వ పుటలో)

(19వ పేజీ తరువాయి)

"నెఱతనము జూపి నిరంతరము నాథుని" ఇచట ప్రౌఢయగు యలమేలు మంగ యొక్క వైభవము హొయలు తళుకు బెళుకులు నభినయింప వచ్చును.

ఉదా — కళలతల్లి సరస్వతి; సంపన్న లక్ష్మి శక్తిస్వరూపిణి; వివిధగతుల నడలను మొదలగు వానిని జూపవచ్చును.

రెండవచరణమున

"రసికత పెంపున కరగించి యెపుడు నీ" సంభోగ శృంగార వర్ణన జేయవచ్చును. ఆలింగన చుంబనాది భేదంబులు వివిధ బంధములు దృగ్భేదములు మొదలైనవి వర్ణింపనగును.

మూడవ చరణమున

"రట్టడి శ్రీ వేంకటరాయనికి నీవు."

ఇందు శ్రీ వేంకటేశ్వరుని శ్రీకృష్ణుని గానూహించి యా స్వామి చిలిపిచేష్టలను పదునారువేల గోపికల చిత్త చోరుడైన వాని చిలిపిచేష్టల కట్టించి వానిచే కోరంబడి ఆతనిచే తన పొందుకై ఎఱుకలసాని వేషమును నాడింపజేసి సకలదేవ సమూహముల నెదుట పాణిగ్రాహితయై యాతని పట్టపురాణియై అంతటితో తనివోందక జగన్నాటక సూత్రధారి యగు శ్రీనివాసుని తన మాటలతో ఆకట్టుకొని యాతని యురమందు స్థిరమగు స్థానము నాక్రమించుకొన్నది. అనగా మరియొక భామినికి ఆతని హృదయమున స్థానము లేకుండ [మన ఆలోచనలకు; భావములకు పుట్టుక స్థానమైన హృదయమున నిండియుండుటచే మరియొకరికి నచట తావులేదనుట.] నిండి స్థిరమైనది.

ఈ విధముగా యూహించి యూహించి పరవశించి తనలో జననమొందిన యానంద ఝరులతో తన మనము నిండి పొరలి పొంగగా ఆ పొంగారు ప్రవాహమును తన సంకీర్తనముల ద్వారా శ్రీ అన్నమాచార్యులు మన కందించుచున్నాడు. ఈ కీర్తనల భావ మూహించిన కొలది బావిలోని యూట మాదిరి యూరుచునే యుండును. మన శక్తి కొలది పాత్రలను గైకొని యా యూటల నుండి నింపుకొను ప్రయత్నములోనిది మొదటిది. పాఠకులు దీనియందలి యథార్థమును గ్రహింతురు గాక!

*

శ్రీ వేంకటేశ్వర వైభవం

గ్రంథకర్త:
న్యాయరత్నాకరాద్యనేక బిరుదభూషితులు
తర్క-వేదాన్త మహావిద్వాన్
శ్రీ పణ్డిత వేదాన్తం జగన్నాథాచార్యులవారు
(తి. తి. దేవస్థానముల ఆస్థాన పణ్డితులు)

తిరుమల ఆలయ సంప్రదాయములు, శ్రీనివాసుని సేవలు, పుణ్యక్షేత్ర తీర్థాదులను గూర్చి వివరముగా తెలియజెప్పే గ్రంథం.

ప్రతులకు:
ఎడిటర్,
టి. టి. దేవస్థానం, తిరుపతి.

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములోని వివిధ దేవాలయముల

ఆర్జిత సేవలు ఇతర నియమములు

ఈ క్రింది విధముగ సవరించబడినవి.

★

శ్రీ పద్మావతీ ఆలయము, తిరుచానూరు

అర్చన టిక్కెట్టు	రు. 1/-
హారతి టిక్కెట్టు	0-50 పైసలు.

★

శ్రీ గోవిందరాజస్వామి ఆలయము, తిరుపతి

తోమాల సేవ	రు. 4/-	(1 టిక్కెట్టు)
అర్చన	రు. 4/-	,,
ఏకాంత సేవ	రు. 4/-	,,
ప్రత్యేక దర్శనము	రు. 2/-	,,

★

శ్రీవారి ఆలయము, తిరుమల

ఇప్పటి వరకు రు. 10/- లకు అమ్మబడుచున్న లడ్డును ఇకనుండి క్యూలో పంపిణి చేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

ఆమంత్రణోత్సవమునకు రు. 200/- చెల్లించి ఆమంత్రణోత్సవము టికెట్టు మీద, ఏకాంత సేవ, తోమాల సేవ, అర్చనలకు అనుమతించబడే భక్తులసంఖ్య 6 నుండి 5 కు తగ్గించబడినది.

తి. తి. దేవస్థానం, తిరుపతి.

పురాణములు - వాని విభజనము

(గత సంచిక తరువాయి)

భాగవతమననేమి

భాగవత శబ్దమును పెద్దలిట్లు నిర్వచించు చున్నారు. "భగవతః ఇమే భాగవతాః భక్తాః" (భగవంతునికి సంబంధించినవారు భాగవతులు. వారిని గూర్చి చెప్పునది భాగవతము.) "భగవాన్ యేషాం దేవతా తే భాగవతాః" (భగవంతుడు ఎవరికి దేవతయో వారు భాగవతులు అనగా భక్తులు. వారికి సంబంధించిన కథలను తెల్పునది భాగవతము) "భగవతః ఇదం భాగవతః" భగవంతుని గుణగణములను నిరూపించుటకై జన్మించినది భాగవతము) వీనిని బట్టి చూడ భగవంతుని, అతని భక్తులను గూర్చి తెలుపునది భాగవతమని తేలుచున్నది.

భగవత్ శబ్ద నిర్వచనము

అయిన భగవంతు డనగానేమి? అని ప్రశ్న. దీనికి అథర్వ శిరోపనిషత్తు "అథ కస్మాదుచ్యతే భగవాన్, య స్సర్వాన్ భావానీక్ష, త్యాత్మ జ్ఞానం నిరీక్షయతి, యోగం గమయతి తస్మాదుచ్యతే స భగవాన్" (భగవంతుడని చెప్పుటదేనికి? ఎవడు సమస్త పదార్థములను చూచుచుండెనో మావంటి వారికి 'అహం బ్రహ్మాస్మి' అనెడి ఆత్మ సాక్షాత్కారమును కలుగజేయు చుండెనో, మరియు ఆత్మ పరమాత్మలకు తాదాత్మ్య సంబంధ భావమునందు భేదబుద్ధి కలుగకుండునట్లు చేయుచుండెనో అట్టివాడు భగవంతుడని చెప్పబడుచున్నాడు) అని చక్కని సమాధానము నిచ్చుచున్నది. భగవంతుడను శబ్దమునందలి 'భగ' శబ్దమునకు విష్ణు పురాణమిట్లు అర్థముచెప్పి అది కలవాడు భగవంతుడని పేర్కొనుచున్నది.

"ఐశ్వర్యస్య సమగ్రస్య వీర్యస్య యశసశ్శ్రియః।
జ్ఞాన వైరాగ్య యోశ్చైవ షణ్ణాం భగ ఇతీ
రణా॥" —

(సమగ్రమైన ఐశ్వర్యము, వీర్యము, యశము, శ్రీ, జ్ఞానము, వైరాగ్యము, అను నారు గుణములకు భగమని పేరు. ఇవి కలవాడు భగవంతుడు) మరియు నందే

"ఉత్పత్తిం ప్రళయంచైవ భూతానామా
గతిం గతిమ్।
వేత్తి విద్యామవిద్యాంచ సవాచ్యో భగ
వానితి॥" —

(భూతములయొక్క ఉత్పత్తి వినాశములను, గమనా గమనములను, విద్యాఽవిద్యలను ఎవ్వడెరుగునో వాడు భగవానుడు) అనియు వివరింపబడినది.

శ్రీ డి. నాగసిద్దారెడ్డి,
తిరుపతి,

ఇట్టి పవిత్ర గుణములకు నిలయమైన వాడు శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ. భాగవత పురాణముచే ప్రతిపాదింపబడిన యతడు సమస్తవేదమయుడు. ఆయనను వాస్తవముగ నెరిగినచో సర్వము నెఱింగినట్లే యని మహాభారత మీ విధముగ వాకొనుచున్నది.

"సర్వే వేదాః సర్వవేద్యాశ్చ కృష్ణః,
సర్వే యజ్ఞాః సర్వ ఇజ్యాశ్చ కృష్ణః,
విదుః కృష్ణం బ్రాహ్మణా స్తత్త్వతో యే,
తేషాం రాజన్ సర్వయజ్ఞా స్సమాప్తా"—

(ఓ రాజా! సమస్త వేదములు, వానిచే తెలిసికొన దగిన సమస్తమును కృష్ణుడే. సమస్త యజ్ఞములు, యజింప దగిన సమస్తమును కృష్ణుడే. ఏ బ్రహ్మనిష్ఠులు తత్త్వతః కృష్ణు నెఱుంగుదురో వారొనర్చు సర్వయజ్ఞములును సమాప్తములే.)

కృష్ణ భగవానుని జీవిత మహోత్కృష్టదులను సమగ్రముగ అనితర తుల్యముగ విస్పష్టము చేయునది భాగవతము. ఈ పురాణస్వరూపమును భక్తిచేత మాత్రమే అవగత మొనరించుకొనగలము. "భక్త్యా భాగవతం జ్ఞేయం నవ్యుత్పత్త్యా న టీకయా"-అని విజ్ఞుల వాక్యము. ఇచట భక్తి యనగా నేమో యించుక తెలిసికొందము.

భక్తి యనగా నేమి?

ఆది మానవుడు తన యూహ కందని ప్రకృతి రహస్యములనుజూచి యీ సచరాచర ప్రపంచమున కెవ్వడో కర్తయుండ వలెనని యేనాడు భావింప మొదలిడెనో దీప్తినొసగు సూర్యునకు, చలువల వెదజల్లు చంద్రునకు, ఉప్పొంగు సముద్రమునకు, గర్జించు మేఘమునకు, ఏదియో యొక మహాశక్తి కారణమై యుండునని అతడేనాడు తలంచి దానికి ప్రాంజలి ఘటించెనో ఆనాడే అతని యందు భక్తి భావ ముద్భవించినది.

"లోకంబులు లోకేశులు
లోకస్థులు తెగిన తుది నలోకంబగు పెం
జీకటి కవ్వల నెవ్వడు
ఏకాకృతి వెలుగు" — నట్టి ఆ మహి

మాన్వితుని సేవించు తలంపు మానవునకు కలిగిననాడే అనేక విధములగు ఆరాధనా విధానములు సైతము బయలు దేరినవి. దేశకాల పాత్రముల ననుసరించి ఆరాధనా విధానమున భేదములున్నను దానికంతకు మూలకారణము భక్తి భావమేనని చెప్పవచ్చును.

ఈ భక్తి తత్వమును గూర్చి —

ఎ) "యా ప్రీతిర స్తి విషయే ష్వవివేకభాజాం।
సైవాఽచ్యుతే భవతి భక్తి పదాభిధేయా॥"-

(వివేక హీనులకు శబ్దాది విషయముల యందెట్టి ప్రీతి కలుగుచుండునో అది భగవంతునిపై కలిగెనేని భక్తి యనబడును) అని ద్రవిడోపనిష త్సార సంగ్రహము,

బి) "అన్యాభిలషితై శ్శూన్యం జ్ఞాన కర్మాద్య నావృతమ్।
ఆనుకూల్యేన కృష్ణాను శీలనం భక్తి రుత్తమా॥"—

(ఇతర వాంఛలు లేనిది, జ్ఞాన కర్మాదులచేత కప్పబడనిది యగు ఆనుకూల్యముతో కూడిన కృష్ణానుశీలనమే ఉత్తమ భక్తి యనబడును.)

అని భక్తిసారామృత సింధువు, చక్కగ నిర్వచించినవి. 'భజసేవాయాం' – అను ధాత్వర్థమునుబట్టి భక్తుడు మనసా వాచా కర్మణాపరిశుద్ధుడై పరమేశ్వరుని సేవించుటయే భక్తి యని యార్యులమాట.

సి) "అనన్య మమతా విష్ణౌ మమతా ప్రేమ సంగతా, భక్తిః"

(ఇతర మమతలు లేక విష్ణుని యందు

గజలక్ష్మి – కాంచి
ఫోటో: యస్. వి. కె. యస్. శ్రీనివాసన్, తిరుపతి.

ప్రేమతో కూడిన ఏకాగ్రమమత్వమే భక్తి యనబడును.)

అని భీష్మ ప్రహ్లాద ఉద్ధవ నారదులు,

డి) "స్వస్వరూపాను సంధానం భక్తిరిత్య భిధీయతే" —

(ఆత్మ స్వరూపములతో ఐక్యము చెందుటయే భక్తి) అని వివేక చూడామణియందు శంకర భగవత్పాదులు,

ఇ) "తత్ర భక్తిర్నామ నిరవధికానంత అనవద్య కల్యాణ గుణత్వ జ్ఞాన పూర్వకః స్వస్వాత్మాత్మీయ సమస్త వస్తుభ్యః అనేక గుణాధికః అంతరాయ సహస్రేణా ప్య) ప్రతి బద్ధః నిరంతర ప్రేమ ప్రవాహః" —

(అవధిలేని అనంతమైన దోషరహితమైన కల్యాణగుణజ్ఞాన పూర్వకమైనది, తనకంటె తనకు సంబంధించిన సమస్త వస్తువులకంటె, పెక్కు రెట్లధికమైనది, వేలకొలది విఘ్నములు సంభవించినను నిరోధింప బడనిది, అగు అనంతప్రేమ ప్రవాహమే భక్తి.)

అని శ్రీ భాష్యమున శ్రీ మద్రామానుజాచార్యులు,

ఎఫ్) "మాహాత్మ్య జ్ఞాన పూర్వస్తు సుదృఢ స్సర్వతోఽధికః।
స్నేహో భక్తిరితి ప్రోక్తః తయా ముక్తి ర్నచాన్యథా॥"-

(మాహాత్మ్య జ్ఞాన పూర్వకమైనది, మిక్కిలి దృఢమైనది, అన్నిటికంటె నధికమైనది అగు స్నేహమే భక్తియనబడును అట్టి భక్తిచేతనే కాని ఇతర విధములచే ముక్తి లభింపదు.)

అని మహాభారత తాత్పర్య నిర్ణయమున మధ్వాచార్యులు,

జి) 'ద్రుతస్య భగవద్ధర్మాద్ధారావాహికతాం గతా।
సర్వేశే మనసోవృత్తిః భక్తిరిత్యభిధీయతే॥'

(సర్వేశ్వరుని స్మరించుట వలన ద్రవించిన మనస్సులో ఏకధారగ బయలు వెడలిన ఏకాకార వృత్తియే భక్తి) — అని భక్తి రసాయన గ్రంథమున మధుసూదన సరస్వతి.)

హెచ్) (తమ సమస్త కర్మంను ఈశ్వరార్పణ మొనరించి ఆ దేవుడు మరుగు పడినంతనే భరింప నశక్యమగు బాధ ననుభవించుట పరమభక్తి. ఇది జ్ఞాన కర్మ యోగముల కన్న మిన్నయైనది.) అని నారదభక్తిసూత్రములయందునారదుడు.

ఐ) "అంకోలం నిజబీజసంతతి రయస్కాంతోపలం సూచికా సాధ్వీనైజ విభుం లతా క్షితిరుహం సింధుస్సరిద్వల్లభమ్, ప్రాప్నోతీహ యథా తథా పశుపతేః పాదారవింద ద్వయమ్ చేతోవృత్తి రుపేత్యతిష్ఠతి సదాసా భక్తి రిత్యుచ్యతే"

(ఊడుగ చెట్టును దాని బీజములు, ఆయస్కాంతమును సూది, తన భర్తను పతివ్రత, చెట్టును తీగ, సముద్రమును నది, ఎట్లు చేరునో అట్లే మనోవృత్తి పరమేశ్వరుని పాదారవింద ద్వయమునుచేరి ఏకాగ్రమై యుండుటయే భక్తి యని చెప్పబడును.)

అని శివానందలహరి యందు ఆదిశంకరులు, మరియు నెందరో మహానుభావులు భక్తిని నిర్వచించి ప్రశంసించి యున్నారు. మొత్తము మీద భక్తి స్వరూపమును మనీషు లెందరెన్ని విధముల నిర్వచించినను 'భగవద్వియోగమును సహింప లేక పోవుటయే భక్తి' — అని మాత్రమే సారాంశము.

ప్రాశస్త్యము

ఈ భక్తిమార్గముయొక్క ప్రాశస్త్యము శుకమహర్షి పరీక్షిత్తుతోననెడి మాటలవలన

తెలియనగును. చూడుడు.

1. ''అఖిల భూతములందునాత్మ రూపంబున
నీకుండు హరియుండునెల్ల ప్రొద్దు
బుద్ధ్యాది లక్షణంబుల కానబడును మహా
సేవనీయు దహర్నిశంబు
వందనీయుడు భక్తవాత్సల్య సంతత
నియతుడై సతతంబు నియతబుద్ధి
నాత్మరూపకుడగు హరికథామృతముల
కర్ణపుటంబుల కాంక్షదీర
గ్రోలుచుండెడి ధన్యులు, కుటిల బహుళ
విషయ మలినీ కృతాంగముల్ వేగవిడిచి
విష్ణుదేవుని చరణారవింద యుగము
కదకు జనువరు సిద్ధంబు కౌరవేంద్ర''–
(భాగ-2-36)

2. ''కామింపకయును సర్వము
కామించియునైన ముక్తిఁ గామించి తగన్
లోమించి పరమ పురుషుని
నేమించి భజించు తత్త్వనిపుణుండధిపా!''
(భాగ-2-39)

3. 'అమరేంద్రాదుల గొల్చు భంగి జనుడా
యజ్ఞాక్షు సేవింపగా
విమల జ్ఞానవిరక్తి ముక్తులొదవున్ వేయేల
భూనాథ! త
త్కమలాధీశ కథా సుధారస నదీ కల్లోల
మాలా పరి
భ్రమ మెవ్వారికినైన కర్ణయుగళీ పర్వంబు
గాకుండునే'– (భాగ-2-40)

"మోక్షసాధన సామగ్ర్యాం భక్తిరేవ గరీయసీ" –అని శంకర భగవత్పాదులు సైతము భక్తి ప్రాశస్త్యమును పొగడియున్నాడు. పరమావధిని పొందుటకు అత్యంత సులభము, సహజమునైనది భక్తిమార్గము. భక్తి పూరితుడగు మానవుడు భగవానున కత్యంత సన్నిహితుడని భగవద్గీత యిట్లనుచున్నది. (సశేషము)

(14వ పుట తరువాయి)

మహోత్కృష్ట సందేశాలు సుస్థిర, శిరోధార్యాలు. బుద్ధభగవానుని సందేశాత్మకసత్యాలను భారతీయులందరు శిరోధార్యంగాస్వీకరించి, ఆచరించాలి. అప్పుడే మానవ జీవితానికి, భారతఖ్యాతికి పేరు, ప్రతిష్ఠ. మానవజాతి చరిత్రయందు భేదరహితంగా దుఃఖనివృత్తిని, పరమప్రశాంతిని, జ్ఞానము పొందుట ప్రతిమానవుని 'జన్మహక్కు' గా ప్రబోధించిన మహనీయులలో బుద్ధుడే మొట్టమొదటివాడు. మానవజాతిపై ఆయన ప్రేమకారుణ్యాలు అనుపమానాలు. బుద్ధుని ప్రేమ, కరుణాప్రవాహం ఒకమానవజాతి మీదేకాదు. సర్వజీవరాశిపై ప్రవహించి విశ్వమునే పునీతమొనరించింది. దీనిని బట్టి యీ విశ్వమంతా కేవలం అయోమయమై అర్థరహితమైన కాకతాళీయసృష్టి కాదనీ, అంతా విశృంఖలత, అంతాస్వైర విహారమూ కాదనీ, యీ ప్రపంచాన్ని పర్యవేక్షిస్తూ విశిష్టమార్గాననడిపించే అతీతమైన శక్తి ఏదోవుందనీ స్పష్టమౌతుంది.

నిష్కామకర్మకు నిదర్శనమైన బుద్ధుని జీవితము మధురమంజులము. 'నిజమైన కర్మయోగి అంటే బుద్ధుడు'– అని వివేకానందుడు బుద్ధుని కీర్తించుచూ –

He is the the ideal Karmayogi, acting without motive, and the history of humanity shows him to have been the greatest man ever born, beyond compare, the greatest combination of heart and brain ever existed, the greatest soul power that has been manifested" – అని తన అభిప్రాయాన్ని, భక్తివిశ్వాసాలను తెలియజేశారు. అలాగే గాంధీ మహాత్ముడు బుద్ధుని స్మరిస్తూ – "Gouthama was saturated with the best that was in Hinduism and gave life to some of the teachings that were hurried in the ideals and which were over grown with weeds" అంటూ బుద్ధభగవానుని ఆగమసారాన్ని తెలియజేశారు.

బుద్ధభగవానునిగూర్చి, ఆతని మనోజ్ఞమైన సందేశాన్ని గూర్చి యెంతవ్రాసినను అదితక్కువే! భారతదేశమున బుద్ధుని జీవితోపదేశమువలనే జాతి, భేదదుర్వాదములు మూఢవిశ్వాసములు తొలగి సమసి భారతజాతీయత మంగళమై నిలచింది ఒకనాడు. కాని రానురాను ఉన్న ఇతరమతాల సిద్ధాంతాల విషయంలో జరిగినట్లే యీ మహనీయ బౌద్ధమతం విషయంలోకూడ అభిప్రాయ భేదాలు, పూర్వోత్తరపక్షాలు బయలుదేరి విద్వేషం, వైమనస్యం వ్యాప్తి చెందాయి. బౌద్ధమతం భ్రష్టమై, బుద్ధభగవానుని ప్రతిభావంతమైన వుపదేశాలు వివాదాల పాలయ్యాయి. మహత్తర సందేశాలు మరుగునపడ్డాయి.

ఏది ఏమైనా బుద్ధుని సందేశములు తలమానికములు. పరమసత్యమైన ఆయన సందేశాలను ఎవరూ కాదనలేరు. బుద్ధుడు కేవల సిద్ధాంతప్రచారకుడు కాదు; మార్గనిర్దేశకుడు మాత్రమే. మానవులు ధర్మచ్యుతిలేకుండా నిరంతర నైతిక మార్గావలంబులై నిర్వాణాన్ని సాధించాలని ఆయన మతం. కాని ఆ నిర్వాణం ఎట్టిదో మాత్రం ఆయన వెల్లడించడానికి నిరాకరించాడు. అయితే ఈ మహాయాత్రను ఎవరికి వారే సాగించి, కష్టపడి గమ్యస్థానం చేరుకోవాలి. ఈ అంతిమసత్యం యొక్క అనుభూతి వ్యక్తిగతమైన సాధనద్వారానే లభిస్తుంది. అందుకే అశ్వఘోషుడు ఈ విధముగా ఉద్బోధించాడు.

"ప్రసారయ ధర్మధ్వజం; ప్రతూర్య ధర్మ
శంఖం ప్రతోదయ
ధర్మదుందుభిం; ధర్మంకురు, ధర్మంకురు
ధర్మంకురు

– అంటే "ధర్మదుందుభిని మోగించు, ధర్మధ్వజాన్ని ఎగురవేయి, ధర్మశంఖాన్ని పూరించు, ధర్మాన్ని ఆచరించు" అని అర్థం.

ఓం
అసతో మా సద్గమయ।
తమసో మా జ్యోతిర్గమయ।
మృత్యోర్మా ఽమృతం గమయ॥
ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥

★

శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి దేవస్థానము, తిరుమల

వివిధ ఆర్జిత ఉత్సవముల ధరల వివరములు.

దర్శనములు

1. స్పెషల్ దర్శనము రు. 25

ఈ టికెట్టు తిరుమలలోనూ దేశంలో ఆంధ్రాబ్యాంకువారి వివిధశాఖలలోను లభించును. ఈ టిక్కెట్టు వారిని సుప్రభాత సమయంలోనూ, సర్వదర్శన సమయంలోను అనుమతించటం జరుగుతుంది. ఈ టిక్కెట్టు వారిని సర్వదర్శన సమయంలో ధ్వజస్తంభమువద్ద గాక మహా ద్వారంవద్ద క్యూలో చేర్చటం జరుగుతుంది.

సేవలు

1.	ఆమంత్రణోత్సవము	రు. 200
2.	పూలంగిసేవ	రు. 60
3.	అభిషేకము (పులికాపుసేవ)	రు. 450
4.	గంబురగిన్నె	రు. 250
5	పునుగుగిన్నె	రు. 100
6.	జాఫ్రాగిన్నె	రు. 100
7.	కస్తూరిగిన్నె	రు. 100
8.	సహస్రకలశాభిషేకము	రు. 2500
9.	తిరుప్పావడ	రు. 5000
10.	కోవిల్ ఆళ్వారు తిరుమంజనం	రు. 1745
11.	ఐనా మహల్లో డోలోత్సవం	రు. 1000

ఉత్సవములు

1.	వసంతోత్సవము	రు. 2500
2.	కల్యాణోత్సవము	రు. 1000
3.	బ్రహ్మోత్సవము	రు. 750

వాహనములు

1 సర్వభూపాలవాహనములో వజ్రకవచసేవ 72 + 1 (హారతి) రు. 73

2. బంగారుగరుడ, కల్పవృక్ష, పెద్దశేష, సర్వభూపాల, సూర్యప్రభ ఒక్కొక్కదానికి 62 + 1 (హారతి) రు. 63

3. వెండిగరుడ, చిన్నశేష, చంద్రప్రభ, ఏనుగు, గుఱ్ఱం, హంస, హనుమంత వాహన సేవ ఒక్కొక్కదానికి 32 + 1 (హారతి) రు. 33

అన్నప్రసాదములు (కొలుసోల)

1.	దధ్యోదనము	40
2.	పులిహోర	రు. 50
3.	పొంగలి	రు. 55
4.	చక్కెరపొంగలి	రు. 65
5.	సాకరబాత్	రు. 95
6.	కేసరిబాత్	రు. 85
7.	పాయసము	రు 85
8.	సీరా	రు. 155

పడుల ప్రసాదములు

1.	అప్పము	రు. 230
2.	లడ్డు	రు. 450
3.	వడ	రు. 250
4.	పోళి	రు. 225
5.	దోసె	రు. 100
6.	తేనెతొళ	రు. 200
7.	సుఖియం	రు. 200
8.	జిలేబి	రు. 450

నిత్య సేవలు

1.	నిత్యకర్పూర హారతి	రు. 21
2.	నిత్యనవనీత హారతి	రు. 42
3.	నిత్య అర్చన	రు. 42

వివరా.- సహస్ర కలశాభిషేకము ప్రతి బుధవారమునను, తిరుప్పావడ ప్రతి గురువారమునను జరుగును. మిగిలిన వివరములకు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.

1. ఆమంత్రణోత్సవమునకు 5 గురికి మారుగా ఇద్దరికి మాత్రమే అనుమతి.
2. ప్రతిదినం మధ్యాహ్నం 1-00 గం॥ నుండి 8-00 గం॥ లోపల సర్కారు లేదా ఆర్జిత కళ్యాణోత్సవం, బ్రహ్మోత్సవం, వాహన సేవలు, సర్కార్ డోలోత్సవం (ఉయ్యాల) (సర్కారు లేక ఆర్జిత ప్లవోత్సవం, మంగళ వారంనాడు) జరుగుతవి.

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు,
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం
తిరుపతి 517501

(12 వ పేజీ తరువాయి)

శ్రీభగవానుడు చెప్పాడు

దేవీ, క్షితీ, నారాయణస్వరూపుడు సర్వ ప్రాణులనూ సృష్టించినదెలాగో చెపుతాను. అదంతా విను [22]. కడచిన కల్పంచివర రాత్రి బ్రహ్మ నిద్రించాడు కళ్యాణీ. ఆయన సత్త్వోద్రిక్తుడై (మేలుకొని) శూన్యంగా ఉన్న లోకం చూచాడు. [23] నారాయణుడు గొప్పవాడు. అచింత్యుడు. ముందుపుట్టిన వారికంటె ముందుపుట్టినవాడు. బ్రహ్మ స్వరూపుడు, భగవానుడు, అనాది, సర్వ సృష్టికర్త, [24] జగత్కారణుడు, అవ్యయుడు అయిన బ్రహ్మస్వరూపి నారాయణ దేవునిగురించి ఈసందర్భంలో ఈశ్లోకాన్ని ఉదాహరిస్తూ ఉంటారు: [25]

శ్లో॥ ఆపో నారా ఇతి ప్రోక్తా
ఆపో వై నరసూనవః।
అయనం తస్య తాః పూర్వం
తేన నారాయణః స్మృతః॥

పురుషోత్తముడైన నరునినుంచి జన్మించినది కనుక నీళ్లు నారములంటారు. నారములు పూర్వం ఆయనకు నివాసం. కనుక ఆయన నారాయణుడు అంటారు. [26]

పూర్వకల్పాదులలోవిధంగానే సృష్టిని గురించి ఆలోచిస్తున్నాడు ఆయన. అపుడాయనకు బుద్ధిపూర్వకం కాని తమోమయసృష్టి కలిగింది. [27] తమము, మోహము, తామిస్రము, అంధతామిస్రము అని ఐదుకణువుల ఈ అవిద్య ఆ మహాత్మునికి ఆవిర్భవించింది. [28]

ఇంకా ఆలోచిస్తుండగా ఆయనకు చేతనారహితమైన (బుద్ధిరహితమైన వృక్ష గుల్మ, లతా, తృణ, పర్వతరూపమైన) పంచవిధసృష్టి ఏర్పడింది. సృష్టివేత్తలయిన విచక్షణులు దానిని ముఖ్యసర్గమని తెలుసుకొన్నారు. [29]

ఇంకా ఆలోచిస్తుండగా ఆయనకు అంతకంటె ఉత్తమమైన మరొక సృష్టి సంభవించింది. అది అడ్డంగా నడిచేది కనుక, దానికి తిర్యక్స్రోతస్సృష్టి అని పేరు వచ్చింది. [30] ఇందులోని ప్రాణులు పశువులు మొదలయినవి ప్రసిద్ధమైనాయి. స్వేచ్ఛాచారులుగా చేయబడ్డాయి. చతుర్ముఖుడు తిర్యక్స్రోతంకూడా సాధనం కాదనుకొన్నాడు. [31]

మూడవది ఊర్ధ్వస్రోతస్సృష్టి చేశాడు. ఇది సాత్త్వికమైనది. ఇందులోనివారు ధర్మవర్తనులు. ఊర్ధ్వచారులు, దేవతలు, అందరూ గర్భసంజాతులు. [32] మరొక సృష్టి చేసి ఆలోచించాడు ప్రజాపతి. ఈ ముఖ్యాదిసృష్టులలో జన్మించినప్రాణులు (పురుషార్థ) సాధకాలు కావని భావించాడు. [33]

అపుడు ఆ ప్రభువు అర్వాక్స్రోతః సృష్టినిగురించి ఆలోచించాడు. అర్వాక్స్రోతః (క్రిందికి పోయే ఆహారంవల్ల పెరిగే) సృష్టిలో పుట్టినమానవులు సాధకులని ఇష్టులయ్యారు. [34] వీరిలో (సత్త్వ గుణసహితులు) ప్రకాశయుతులు, రజస్తమోగుణాలు అధికంగా కలవారు దుఃఖభూయిష్ఠులూ, చేసినదే చేసేవారూను. [35]

కళ్యాణీ, ఈవిధంగానే నీకు ఆరుసృష్టులనుగూర్చి చెప్పాను. మొదటిది మహత్సృష్టి. రెండవది తన్మాత్రసృష్టి. [36] మూడవది వైకారికసృష్టి. దీనినే ఇంద్రియ సృష్టి అంటారు. ఇంతవరకూ ఇది ప్రాకృత సృష్టి. బుద్ధిపూర్వకంగా ఏర్పడినది. [37]

నాలుగవది ముఖ్యసృష్టి. స్థావరాలకు ముఖ్యాలని పేరు. (కనుక స్థావరసృష్టిని ముఖ్యసృష్టి అంటారు.) అడ్డంగా నడిచే వాటిసృష్టి తైర్యక్సృష్టి అంటారు. [38] శ్రేష్ఠమైనది ఊర్ధ్వస్రోతస్సృష్టి. ఏడవది

రచయితలకు చిత్రకారులకు

విజ్ఞప్తి

సప్తగిరి మాసపత్రికకు మత ధార్మిక సంబంధమైన రచనలు, వ్యాసములు, గేయములు, చిత్రములు, ఛాయా (వర్ణ) చిత్రములు పత్రికలో ప్రచురణకు గాను కోర బడుచున్నవి. రచయితలు, చిత్రకారులు ఈ క్రింది విషయములు గమనించవలెను.

*

1. రచనలు చేయువారు 6 అరఠావు పేజీలకు మించకుండా, పేజీలకు ఒక వైపుననే వ్రాసి పంపవలెను. వాటికి సంబంధించిన ఛాయా చిత్రములను కూడ పంపగోరెదము.

*

2. చిత్రములు వేయువారు ఇండియన్ ఇంకుతో వేసి పంపవలెను.

*

3. ఛాయాచిత్రములుపంపువారు చిత్రములలోని వివరములు నిర్దుష్టంగా వ్రాసిపంపవలెను.

— సంపాదకుడు,
సప్తగిరి

మానవసృష్టి. ఎనిమిదవది అను(గహ సృష్టి. ఇది సాత్త్వికమూ రాజసమూ కూడాను. [39] ఈ (చివరి) ఐదూ వైకృత సృష్టులు.

(వీటిముందటి) మూడు సృష్టులూ (ప్రాకృతసృష్టులంటారు.

తొమ్మిదవది కౌమారసృష్టి. ఇది (ప్రాకృతమూ వైకృతమూకూడా [40].

ఈవిధంగా నీకు (ప్రజాపతి నవవిధ సృష్టులనుగురించీ చెప్పాను. (ప్రాకృత వైకృతసృష్టులు జగత్తుకు మూలహేతువులు. ఇలా నీకు సృష్టులనుగురించి చెప్పాను. ఇంకేమి వినగోరుతున్నావు? [41]

స్థితి

(అని అడిగేసరికి) ధరణీదేవి "అవ్యక్త సంభవుడయిన (బ్రహ్మవల్ల నవవిధసృష్టి ఉద్భవించింది. దేవా, అది ఎలా పెరిగింది? ఇది నాకు చెప్పు అచ్యుతా" అని కోరింది. [42]

వరాహుడు చెప్పాడు;

మొదట (బ్రహ్మ, రుద్రాదు (లయిన దేవత)లనూ, తరువాత సనకాదు (లయిన కుమారు) లనూ, అనంతరం మరీచ్యాదు (లయిన ఋషు) లనూ సృష్టించాడు. [43] మరీచి, అత్రి, అంగిరసుడు, పులహుడు, (క్రతువు, పులస్త్యుడు, మహాతేజస్వి, (ప్రచేతసుడు, భృగుడు, నారదుడు, మహాతపస్వి, వశిష్ఠుడు (వీరు ఋషులు) [44]. సనకాదులను నివృత్తిధర్మంలోనూ, ఒక్కనారద ముని మినహా మిగిలినవారిని (ప్రవృత్తి ధర్మంలోనూ ఆయన నియమించాడు. [45]

(బ్రహ్మదక్షిణాంగుష్ఠంనుంచి తొలుత పుట్టిన మొదటి(ప్రజాపతి ఉన్నాడే, మొదట ఆతనివంశంలోనిదే ఈచరాచరజగత్తు. [46] దేవతలు, దానవులు, గంధర్వులు, ఉరగులు, పక్షులు - పరమధార్మికులందరూ దక్షుని కన్యలకు ఉద్భవించారు. [47]

ఏకాదశరుద్రసృష్టి

బొమముడులతో వక్రమయిన పరమేష్ఠి లలాటంనుంచి అతని(క్రోధంవల్ల జన్మించిన పుత్రుడున్నాడే, రుద్రుడని (ప్రసిద్ధుడు, [49] అర్ధనారీనరాకారుడు, (ప్రచండుడు, అతిభయంకరుడు, అతనితో (బ్రహ్మ "నిన్ను విభజించుకో" అని పలికి, మళ్లీ అంతర్ధానమయ్యాడు. [40]

అలా అనేసరికి. అతడు తనను స్త్రీగా పురుషుడుగా రెండుగా విభజించుకొన్నాడు. పురుషత్వాన్ని అతడు పదకొండు విభాగాలు చేసుకొన్నాడు. [50] ఆటుపిమ్మట ఆ (బహ్మసంభవులు ఏకాదశరుద్రులని విఖ్యాతులయ్యారు [51]

అనఘురాలా, ఈ రుద్రసృష్టిగురించి నీకు చెప్పాలని చెప్పాను నేను.

యుగమాహాత్మ్యం

ఇప్పుడు యుగమాహాత్మ్యం సంపూర్ణంగా చెపుతాను. [52]

కృత (త్రేతా ద్వాపర కలియుగాలు చతుర్యుగం. ఇందులో మహాసత్త్వులు, బహుదక్షిణలిచ్చే రాజులూ, దేవాసురులూ ఆచరించిన ధర్మకర్మలనుగురించి విను: [53]

పూర్వం (ప్రథమకల్పంలో స్వాయంభువమనువు ఉండేవాడు. ఆయనకు ఇద్దరు కొడుకులు (ప్రియవ్రతుడు, ఉత్తానపాదుడు అని. వారు ధర్మవత్సలులు. వారిచర్యలు మానవాతీతాలు.

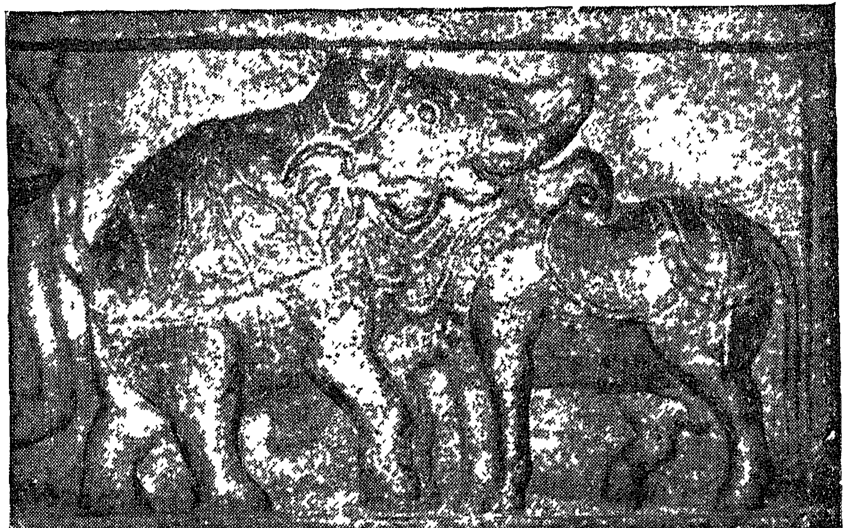
వారిలో (ప్రియవ్రతభూపతి మహాయజ్వ తపోబలుడు [55], [56] ఆయన భూరిదక్షిణలిచ్చి మహాయజ్ఞాలు చేశాడు. సప్తద్వీపాలలోనూ, తనకుమారులను భరతాదులను నిలిపాడు. తాను వర(ప్రదాయిని విశాలకు వెళ్లి మహాతపస్సు చేశాడు. [57]

ఆ రాజు, చక్రవర్తి ధర్మాచరణంతో తపస్సుచేస్తుంటే చూడాలని వచ్చాడు నారదుడు. [58].

ఆ రాజేంద్రుడు ఆకాశంలో భాస్కర తేజస్సుతో (ప్రకాశిస్తున్న నారదుని చూచి సంతోషించి, గౌరవపూర్వకంగాలేచి విల్చున్నాడు. [59] ఆయనకు ఆసనం, పాద్యం, నైవేద్యం చక్కగా సమర్పించాడు ఒకరితో ఒకరు స్వాగతాదివాక్యాలు మాట్లాడుకొన్నారు. [60]

57. విశాల = బదరికా(శమం.

వెల్లూరుకోటలోని విచిత్రశిల్పం: ఏనుగు, ఎద్దు ఒకే శిల్పములో మలచబడినవి.

అవి అయాక ప్రియవ్రతుడు బ్రహ్మవాది అయిన నారదునితో, [61] భగవానుడా నారదా, ఈ కృతయుగంలో విన్నది కన్నది ఏదైనా వింతగురించి చెప్పు" అని అడిగాడు. [62].

వింత కథ

నారదుడు చెప్పాడు :

ప్రియవ్రతా, ఒకఆశ్చర్యం చూశాను. అది చెపుతాను విను.

రాజేంద్రా, విన్నటిరోజున నేను శ్వేత ద్వీపానికి వెళ్లాను. అందులో ఒకసరస్సు కనిపించింది. దానిలో పద్మాలు చాలుగా వికసించి ఉన్నాయి. దానిఒడ్డున పెద్ద కన్నులకన్య కనిపించింది.

ఆసోగకన్నుల చిన్నదానిని చూచేసరికి ఆశ్చర్యం వేసింది నాకు. రాజేంద్రా అపుడా మధురభాషిణిని [65] "కళ్యాణీ, ఎవరవు నీవు? ఎలా ఉన్నావు? ఇక్కడ నీకేమిపని? ఏమిచెయ్యాలి చారుసర్వాంగీ అది నాకు చెప్పు కళ్యాణీ" అని అడిగాను. [66]

నేనిలా అనేసరికి ఆవిడ నావైపు రెప్ప వేయకుండా చూచి, జ్ఞాపకానికి తెచ్చుకొని మాట్లాడకుండా నిలబడింది. ఇంతలో నా ఉత్తమజ్ఞానం మరచిపోయాను. [67] సర్వ వేదాలూ, సర్వశాస్త్రాలూ, యోగశాస్త్రాలూ, వేదశాస్త్రాలూ, స్మృతులూ, [68]- సర్వమూ ఆవిడను చూచి వెంటనే ఆవిడ క్షణంలో అపహరించింది. రాజా అపుడు నేను ఆశ్చర్యపోయాను. విచారమూ, శోకమూ ముంచుకు వచ్చాయి. [69]

ఆవిడనే శరణుపొంది చూచేసరికి, రాజా, ఒకదివ్యపురుషుడు ఆవిడశరీరంలో కనిపించాడు [70] అతనిహృదయంలోనూ మరొకడూ, అతనివక్షఃస్సలంలోనూ వేరొకడూ కనిపించారు. ఇతడు ఎర్రనికన్నులతో ద్వాదశాదిత్యసమానతేజస్వి అయి ఉన్నాడు. [71]

ఇలా కన్యాశరీరంలో ఇక్కడ ముగ్గురు పురుషులు కనిపించారు. క్షణంలో అక్కడ కన్య ఒక్కతే ఉన్నది. వారు కనిపించ లేదు సువ్రతా. [72]

అనంతరం ఆ దేవిని, కుమారిని "కళ్యాణీ, నావేదాలెలాపోయాయి? అలా పోవటానికేమిటి కారణం? నాకు చెప్పు" అని అడిగాను, [73]

కన్య "నేను సర్వవేదమాతను. నా పేరు సావిత్రి. నీవు నన్నెరుగవు. కనుక, నీవేదాలు పోయాయి" అని చెప్పింది. [74]

రాజతపోధనా, ఆవిడ ఇలాచెప్పేసరికి ఆశ్చర్యపోయి, "కళ్యాణీ, ఆ పురుషులెవరు? ఇది చెప్పు" అని అడిగాను. [75]

కన్య చెప్పింది: నాశరీరంలో సర్వావయవాలూ అందంగా తళతళలాడేవాడున్నాడే, అతడు ఋగ్వేదం. వేదంస్వయంగా నారాయణస్వరూపం. అగ్నిమయుడు, ఉచ్చరించిన వెంటనే పాపాలను దహిస్తాడు. [76]

అతనిహృదయంలో నీవు మరొకరిని చూచావే, అతడతనికొడుకు యజుర్వేదరూపి, మహాబలుడు, బ్రహ్మ. [77]

అతని వక్షఃస్సలంలో ప్రవేశించిఉన్న పవిత్రుడు ధగధగలాడుతున్నవాడు సామవేదుడు, రుద్రరూపి. [78] ఇతనిని స్మరిస్తే ఆదిత్యునిలా పాపాలను వెంటనే నశింపజేస్తాడు [79]

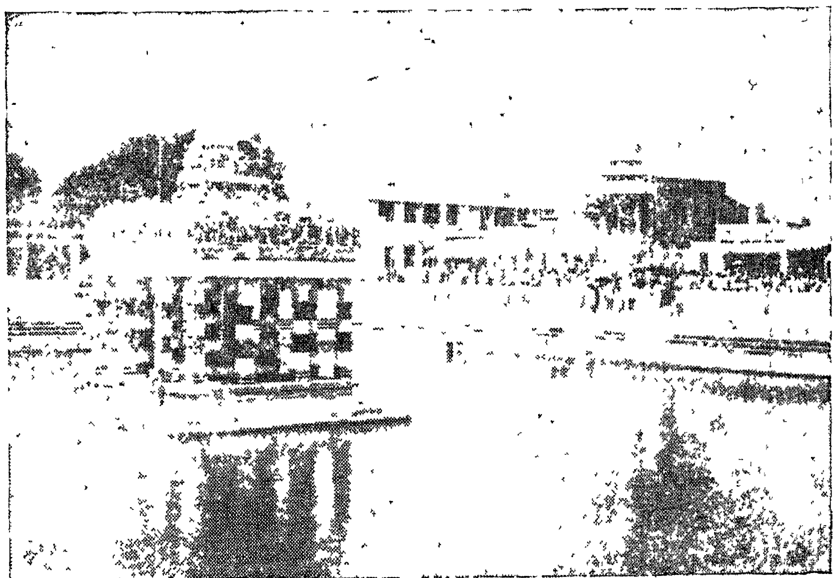
బ్రాహ్మణుడా, వీరు ముగ్గురూ మహావేదాలు. ఇక్కడ యజ్ఞాలు అకారాది వర్ణాలు ద్విజా. [80] ఇదంతా నీకు సమగ్రంగా చెప్పాను ద్విజోత్తమా.

నారదా, వేదాలనూ, శాస్త్రాలనూ సర్వజ్ఞత్వాన్నీ స్వీకరించు [81]. మహాద్విజా, ఈవేదసరస్సులో స్నానంఆచరించు, సజ్జనోత్తమా, స్నానంచేసేసరికి ఇతరజన్మ జ్ఞానం జ్ఞాపకానికి వస్తుంది. [82]

రాజా, ఇలా చెప్పి కన్య అంతర్ధానం చెందింది. నేనాసరస్సులో స్నానంచేసి నిన్ను చూడాలని ఇక్కడకు వచ్చాను. 83

ఇది వరాహపురాణంలో
ఆదిభూతసృష్టిస్థితి
యుగమాహాత్మ్య వర్ణనం అను
రెండవ అధ్యాయం:

(సశేషము)

పద్మావతి అమ్మవారి ఆలయ పుష్కరిణి దృశ్యం.

అంజలి

★

సంయమమున లలిత సరస్వతికి గద్య
పద్య సౌధమ్ములను గట్టి భావరాగ
తాళ పుష్పపూజలు చేసి ధన్యుడైన
మా అనంత కృష్ణుడు శ్రీశు మనసుజేరె.

విశ్వసంగీత సాహిత్య వీధులందు
వెలయ తాళ్ళపాక కృతులు వెలికి దీసె
సమధికోత్సాహి నిర్మలజ్ఞానమూర్తి
పండితాగ్రసరుడు రాళ్ళపల్లి శర్మ.

శూన్యహృదయాల చిత్తశల్ చిగురులెత్త
సరస సంగీత రీతుల సంతరింప
అఖిల దిక్తటముల బ్రాకె నతనికీర్తి:
మహితగుణశాలి వాణి ప్రమాణమవని

శ్రీనివాసుని మంగళాశీస్సులనగ
గారవము గాంచి రంతిమ గడియలందు
ఎంత ధన్యాత్ములో! పూజలేమి చేసి
నారో! మృతులయ్యు అమృతులైనారు
నేడు

పాలమీగడవంటి స్వభావమలర
పెక్కుభంగుల ఎన్నికకెక్కెనతడు;
తీరుతీయముల్ బాపకు దిద్దినట్టి
అమరబుధున కనంతున కంజలింతు.

(తిరుపతిలోని శ్రీ అన్నమాచార్య కళామందిరంలో ఇటీవల జరిగిన శ్రీరాళ్లపల్లి అనంత కృష్ణశర్మ సంస్మరణ సభలో చదివిన పద్యాలు.)

శ్రీ రావుల సూర్యనారాయణమూర్తి

తిరుపతి.

(11వ పేజి తరువాయి)

నుండి ఋక్కులు-యజుస్సులు-సామములు గోవులు-మొదలుగాగల సమస్తపదార్థము లుద్భవించినవి. చంద్రుడు మనస్సునుండి, సూర్యుడు కన్నులనుండి పుట్టారు. ముఖం నుండి ఇంద్రాగ్నులుపుట్టారు. ప్రాణాల నుండి వాయువు, నాభినుండి ఆకాశముద్భ వించాయి. పాదములనుండి భువి, శ్రోత్ర ములనుండి దిక్కులు కలిగాయి. ఈ రీతి లోకనిర్మాణం జరిగింది

పంచభూతాలు, సర్వపదార్థాలు ఆ పురుషునివలన ఉద్భవించుచున్నవని అతడు అనంతశక్తి సంపన్నుడగుటచేత అతనికవి సాధ్యములై మనకజయ్యములని మానవుడు తన మొదటిసంశయానికి సమాధానంచెప్పుకున్నాడు. ఆ తర్వాత అతని రెండవ సందేహాన్నిగూర్చి ఆలోచించాడు. అదే అంతస్తత్త్వమయిన ఆత్మతత్త్వం.

శరీరం పనిచేసే తీరు, దానికై అతను కనుగొన్న సమాధానమిది. "పద్మకోశ ప్రతీకాశం హృదయం చాప్యధోముఖమ్.... తస్యాశ్శిఖాయా మధ్యే పరమాత్మా వ్యవస్థిత .... స బ్రహ్మ స శివస్సహరిస్సేంద్రస్సోఽక్షరః పరమః స్వరాట్" .... మొదలగునవి, శరీరంలోని సుషుమ్నానాడిపై ఒక పెద్దనిప్పు-దానిమధ్య ఒకజ్వాల-ఆ జ్వాలమీద పరమాత్మస్థితి-అదే బ్రహ్మ అదే శివుడు మొదలయినవారు. ఈరీతిగా రెండు సమాధానాలు లభించాయి. ఏరెండు విషయాలను విస్మయదృష్టితో చూచారో ఆ రెండింటికి సమాధానం దొరికింది. అది భక్తియొక్క ద్వితీయస్థితి.

అయితే అది భక్తిగా ఎందుకు పరిణమించింది. ఆ భక్తితో తాను సాధించింది కాని సాధించవలసినదిగాని ఏమిటి "ఎవ్వనిచే జనించు .... ఈశ్వరునే శరణంబు వేడెదన్" అని శరణువేడవలసిన అవసరమేమిటి?

ఇంటినుండి మనం ఎక్కడికైనా బయలుదేరామనుకొంది. ఎన్నిళ్ళు తిరిగినా ఎన్నిబజార్లు తిరిగినా మరల ఇంటికే చేరుకుంటాం. చిన్నతనంలో ఇల్లువిడిచి పారిపోయినవారుసైతం సంవత్సరాల తర్వాత మరల ఇంటికెందుకు వస్తున్నట్లు? ఒక ఊరినుండి బయిలుదేరితే మరల ఆ ఊరే ఎందుకు చేరుతున్నట్లు? ఇక్కడ సూక్ష్మ పరిశీలనఅవసరం. అంటే మానవుడు తనకు తెలిసిన ఒక చోటనుండి బయలుదేరితే మరల అక్కడికే రావాలని ఆరాటపడతాడు. కొత్తచోటనిద్రపట్టదు అన్నం సహించదు. ఆరీతిలో మానవుడు ఆలోచించాడు.

మనం వచ్చింది మరెక్కడనుండి. ఏ పురుషునినుండి. ఏ పురుషుని త్యాగఫలంగా అతనినుండి విడివడి వచ్చాము. అంటే మనం బయలుదేరిన తావు ఆ పురుషుడు అయినపుడు తిరిగి అతన్ని మనం చేరుకోవాలనుకోవటం-దానికై ప్రయత్నించడం చాలా సహజమైన విషయం. కనుక ఏ పురుషుని త్యాగఫలంగా మనంపుట్టామో ఆ పురుషునే చేరాలి. అదే జీవిత ప్రధాన ధ్యేయం కావాలి. ఎవని కారణంగా జనించినదీ తెలియుటకు ఇంత కష్టమైనపుడు అక్కడ చేరటమింకా కష్టం కదా!

ఆ లక్ష్యసాధనకు మానవుడు స్వీకరించిన ప్రధానసిద్ధాంతమే భక్తి. ఆ విషయమై శ్రీశంకరాచార్యులుగారి శ్లోకాన్ని చూడండి.

అంకోలం నిజబీజసంతతిరయస్కాంతో
పలం సూచికా
సాధ్వీనైజవిభుం లతాక్షితిరుహం సింధుస్సరి
ద్వల్లభమ్।
ప్రాప్నోతీహ యథా తథా పశుపతే
పాదారవిందద్వయం
చేతోవృత్తిరుపేత్య తిష్ఠతి సదా సా భక్తి
రిత్యుచ్యతే॥

ఇలా అనుమాన ప్రమాణసిద్ధం హేతువాదంకాని ప్రత్యక్షప్రమాణానికి ప్రాధాన్యమిస్తే దానిని హేతువాదమనే అనరాదు గదా!

✳

(8వ పేజీ తరువాయి)
నందు జ్ఞానమునందు శ్రేష్ఠులున్నచో గృహమున కేతెంచుచో నట్టివారిని తగు విధులచే సత్కరింపవలెను. వారికి ఏది ఇచ్చినను శ్రద్ధతోనిమ్ము. అశ్రద్ధతోనియ్య కుము. నీకున్న ఐశ్వర్యము ననుసరించి యిమ్ము, అభిమానమునువదలి నీవిచ్చు నది చాలాస్వల్పమను భావముతో సంకోచ హృదయముతో లజ్జతోనిమ్ము. దేశపాత్ర లను గమనించి దానముయొక్క పరిణా మమును గుర్తెరిగి యిమ్ము. ఒకవేళనీకు కర్తవ్యకర్మయందు గాని సదాచరణవిష యమునగాని సందేహముకలిగెనేని అపుడు ఆ దేశమున యెవరు ఉత్తమవిచక్షణ జ్ఞానముగలవారో, సలహాఇచ్చుటలో నేర్ప రులో, దయార్ద్ర విద్వజ్జనహృదయులో ధర్మాభిలాషులో అట్టి బ్రహ్మవేత్తలగు మహాత్ములు కర్మలయందుగాని సదాచార మునగాని యెట్లు ప్రవర్తించెదరో నీవును అట్లే అనుష్ఠింపుము. మరియు దోష దూషితులగునెవరివిషయమునైనను నీకు సందేహము కలిగెనేని చెప్పబడిన మహనీ యులు వారియెడల నెట్లు ప్రవర్తించు చున్నారో నీవు అట్లే ప్రవర్తించుము. అట్టి ధర్మాచరణతత్పరులగు తత్త్వవేత్తల ఆచ రణయే నీకు ప్రమాణము. ఇది శాస్త్రాజ్ఞ. తల్లిదండ్రులు గురువులు తమ శిష్యసంతా నములకు ఉపదేశించు ఉపదేశము ఇది లేదా వేదాన్తములయొక్క సారాంశము రహస్యము. ఇంతియేగాదు భగవదాజ్ఞ కాన నీవు ఈవిధముగా కర్తవ్యనిష్ఠుడవు కమ్ము.

ఈ వైదిక హిందూ ధర్మమాచరించి మనపూర్వులు లోకోద్ధారకులైరి. ధర్మం భౌతికానికి ఆధ్యాత్మికానికి చెందుతుంది. పుట్టినందుకు పూర్ణులం కావాలి. మన హిందూమతానికి ఆచరణం చాలాఅవసరం

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

సప్తగిరి మాసపత్రిక చందాదారులలో దిగువ పేర్కొన్న సంఖ్య వారి చందా 30-6-79 తేదీకి అంతమగును. చందాదారులు ఈ విషయమును గమనించి M. O. ద్వారా దిగువ పేర్కొనిన ప్రకారము మనియార్డరు కూపనునందు తమ చందా సంఖ్య పూర్తి విలాసమును పేర్కొని, త్వరలో చందా పంపనియెడల ఆ తేది దరిమిలా పత్రిక పంపబడదు.

చందాదారుల నంబర్లు మార్చబడినవి. క్రొత్తనంబర్లు దిగువ పేర్కొనబడినవి. తమకు పంపిన పత్రిక అడ్రసు పేపరుమీద నున్న నంబరును క్రొత్త నంబరుగా గమనింప ప్రార్థన.

4 19 43 52 53 109 154 163 212 218 235 248 253 257 281 289 322 349 358 360 363 379 442 449 501 502 504 505 507 508 509 511 525 571 584 622 702 704 705 706 707 708 709 710 712 713 714 715 716 717 718 719 720 722 723 746 806 866 1203 1204 1205 1208 to 1218 1223 1224 2226 1229 1230 to 1241 1243 1244 1245 1247 to 1262 1264 1266 1268 to 1272 1274 1275 1276 1278 to 1286 1289 1294 1314 to 1330 1332 to 1347.

గమనిక:— (1) సప్తగిరి చందాలు 15 తేదిలోగా చేరునట్లు పంపవలెను. ఆ తరువాత చేరిన చందాలకు మరునెలనుండి మాత్రమే పత్రిక పంపబడును.

(2) క్రొత్త చందాదారులు కూపనులో 'క్రొత్తచందా' అని పేర్కొనవలెను. పాత వారు కూపనులో తమ చందా సంఖ్య నమోదు చేయవలెను.

(3) సప్తగిరి చందాలు ఈ క్రింది అడ్రసుకే తమ పిన్‌కోడ్ తెలియజేస్తూ పంప వలయును.

సప్తగిరి మాసపత్రిక సం॥ చందా రు. 6/-

ఎడిటరు
పబ్లికేషన్ సెక్షన్
ప్రెస్ కాంపౌండ్, తిరుపతి 517501.

అదే ఎక్కువ ప్రచారమవుతుంది. చెట్లు పుష్పించే సమయానికి తుమ్మెదలు తామే ఆకర్షింపబడునట్లు వేదభారతీలావణ్య ఆర్ష విజ్ఞానమైన హిందూమతంపైపు యెల్ల మానవజాతి ఆకర్షింపబడుననుటలో సందేహములేదు. హిందూమతమే ఎందుకు మహితగలదని మరికొందరి సంకల్పము. ఇతరమతకర్తలచే జెప్పబడిన ధర్మములు 'కం సర్వమిదం విజ్ఞానం భవతి' యని వేదగానమన్నట్లు మానవులలోని పాశవికత్వము తొలగించి నవనవోన్మేషము నందించి ధన్యులనుగావించు సమస్తధర్మములు కనిపించుచున్నవి. మానవ సర్వశ్రేయఃప్రాప్తికి వేదధర్మమొక్కటేయని తెలియబడును.

ఇతరమతస్థులు వారిమతములు బలపరచుకొనుటకు హిందూభూమియందు వేచియున్నారు. నేటికే యెన్నియో కోట్ల హిందువులు ఇతరమతములలోనికి పరివర్తనముజెంది పోయిరి. రంధ్రముగల కుండనుండి నీరు ఒకటి రెండు చుక్కలు పోవునప్పుడు తగ్గుదల కనిపించదు. అలాగే కొన్నిగంటలు పోయిన తర్వాత త్వరగా భాండము ఖాళీఅగును. హిందూ సంఘముయొక్క గతియు ఇదేరీతిగ నుండగలదు. హృదయవంతుడైన మానవుడెవ్వడును మాతృదేశానురాగమును ఘనీభూత మూఢవిశ్వాసమనుకొనడు. "జననీ జన్మభూమిశ్చ స్వర్గాదపి గరీయసీ" తన మాతృభూమి నివేదమాత నాదరించుటను. స్వర్గమున కంటె మిన్నగా ప్రేమించవలయునని ప్రాజ్ఞుల నిశ్చయము. ఈదేశ పౌరులక్కడక్కడ భారతీయ భాషలమీద ఆ యాచారాలమీద ద్వేషం, యితరభాషల మీద, ఆ యలవాట్లమీద ఆసక్తి, హిందూమత గొప్పధర్మములయందు విరక్తి, పరమత విశ్వాసాలమీద అనురక్తియుండుట కడు ఆవేదనాపూరిత దురదృష్టకరం, విచారకరంకూడాను. మానవుడు స్వీయదేశ మతధర్మానురాగ గౌరవముకల్గి పరదేశ మతధర్మములను జగదేక కుటుంబమనే నుదారభావముతో అర్థముచేసికొనదగును. 'అద్రోహస్సర్వభూతేషు' సర్వమానవుల యందు శాన్తిముద్రగలది హిందూమతం.

హైందవమహర్షులలో పట్టుగొమ్మయైన శ్రీభృగుమహర్షి "సర్వేపి వైదికాచారాస్సర్వేయజ్ఞాస్తపాంసి చ విష్ణుపూజా విధేర్భేదాస్తత్కర్మ ఫలదోహరిః" వేదమతజపయజ్ఞారాధన ధ్యానవ్రతోత్సవధర్మ కర్మలన్నియు శ్రీమన్నారాయణుని సేవా విధులందుగల భేదమేఅనియు, సర్వఫలప్రదాత శ్రీస్వామియేయని ఖిలాధికారమందు తెలవిచ్చిరి.

పై శ్లోకమందు సర్వశబ్దముండుటచే మతకార్యములేగాక సమాజమందు నిర్వహింపబడు ప్రభుత్వపాలన, వ్యాపారము, వ్యవసాయము, వైద్యము, లలితకళలు, బట్టలుతుకుట, క్షౌరముచేయుట, వీధులూడ్చుట, దేశమానవసేవలు మున్నగునవి అన్నియు ఉత్కృష్టమైన భగవత్కైంకర్యముగా సమన్వయించుకొనిజేయవలయునని సర్వమానవ సమానప్రతిపత్తిభావనలు పలుకుచున్నది ఆర్షభారతి. ఈభావన అసాధారణమైన మహిమగలది. స్థాలీపులాకన్యాయముగా వివరింపబడినది. ఇయ్యదియే —

హిందూమతమహిత ఇతిశమ్.

*

(7వ పేజీ తరువాయి)

వ్వారముల్ మార్వలుకంగ 'యోసి, యెటవే,
వామాక్షి' నీ నాథునిన్
మొఱఁగన్భోలునెయంచు వావిడుచున్ మోహాంబు
నిర్వేలమై ౩౦౨

సీ॥ రమణీయపారిభద్రకపల్లవమ్ములు
వనజాక్షిచరణమ్ములనుచుఁ బట్టు
చిరిబిల్వపుష్పమంజరులు సీమంతినీ
కుచయుగంబని కొనగోట నంటు
శ్యామలతాపరిస్పందమ్ము గని వచ్చి
నావచే యని యమందమ్ము వాఱు
అలుకపెంపున వాగువై నావచేయంచు
బరువంబు జాఱునిర్ఝరుల నిలుచు

ఆ॥ పూలపొదల నిలుచుఁ బోలించికొని సతీ -
దేవి తిన్నసైనతిగెనవ్వు; -
లెంతచెనంటి దతుఁ డీదంపతుల విడఁ -
దీసెననుచు మౌను లీసడింప. ౩౦౩

కం॥ వచ్చె వసంతము తరువుల
హెచ్చెం జిగి యప్సరోగృహీతవిపంచీ -
ముచ్చంచలతంత్రీవద -
నోచ్చయహిందోళరాగ మొలికెన్ వనులన్. ౩౦౪

లయగ్రాహి॥
కమ్మనిసుమమ్ములను బమ్మినపరాగములు
గ్రమ్మికొని తావులను దమ్ముకొని మాకం -
దమ్ముల వినూత్నకిసలమ్ములను పమ్మినపి -
కమ్ములకుహూరవము ముమ్మరము లోనై,
చెమ్మగలవాగులజలమ్ములను లోఁగొనుచు
నెమ్మిపురు లిమ్ముల పథమ్ములకు నడ్డై
యమ్మునులకైన హృదయమ్ములు గగుర్పొడువ
సొమ్మసిలఁజేయుపవనమ్ము తెంపీచెన్ ౩౦౫

(సశేషము)

(6వ పేజీ తరువాయి)

వగా సుమారు కిలోమీటరు దూరములో ఈ దేవస్థానమున్నది. 'వేదాద్రి' అనే ఈ పర్వతక్షేత్రానికి 'లక్ష్మీక్షేత్ర' మనే మరో పేరుగూడా వుంది. ఇచటి స్వామి మహాలక్ష్మితో దర్శన మిస్తున్నందున (మా= లక్ష్మికి, లోలుడు = ప్రియుడు) మాలోల నరసింహుడు, లక్ష్మీనరసింహుడు అనే దివ్యనామాలతో పిలువబడుచున్నాడు.

జ్వాలానరసింహస్వామి

ఎగువ అహోబిలంనుండి ఉన్నతప్రదేశంలో 3 మైళ్ళదూరాన ఈ సన్నిధివుంది. గరుడాచలము, వేదాచలము - అను రెండు కొండలమధ్య 'అచల ఛాయమేరు' అను కొండ మధ్యప్రదేశంలో ఈస్వామి ఉన్నాడట. అసలీ క్షేత్రానికి వెళ్ళడం మహాకష్టమనీ, ఒకవేళ వెళ్ళినా జ్వాలారూపియై కోటిసూర్యప్రకాశములతో నిండియున్న ఈ జ్వాలానరసింహ స్వామిని దర్శించట మింకనూ కష్టమని, దర్శించినా ఆ పిదప తిరిగిరావడం అంతకన్నా కష్టమనీ ఎఱిగిన వారు చెప్తుంటారు. మొత్తానికి ఆప్రదేశం మాత్రం భయంకరమైనదే.

పావన నరసింహస్వామి

ఈ సన్నిధి ఎగువ అహోబిలానికి 4 మైళ్ళదూరంలో గరుడాచలానికి దక్షిణాన పావనమనేనదీతీరాన నెలకొనివుంది. భక్తులపాపాలను హరించి, వారికోర్కెలు తీర్చే దివ్యమూర్తి ఈయన. అందుకే యిప్పటికీ ఇచటికివెళ్ళి భక్తులు మ్రొక్కుబడులు చెల్లిస్తుంటారు.

ఇవి అహోబిలక్షేత్రంలోని నవనారసింహమూర్తులు. ఇన్నిరూపాలను మనం ఒక్కచోట చూడటం మరే క్షేత్రంలోనూ తటస్థించదు అందుకే శ్రీనృసింహస్వామి వారే ఒకచోట

"ఇతరములు ... ... సుజనసంస్తవములు నొప్పుఁగాని, నాకహోబలతీర్థంబు పగిదినధిక వల్లభములుగావు" అంటాడు.

మనమీ నవనారసింహమూర్తులనేగాకుండా అహోబలమఠంలోని శ్రీమాలోల నరసింహస్వామి, దిగువ అహోబిలంలో ప్రహ్లాద వరదుడైన నృసింహస్వామిని చూడవచ్చు.

ఇతర విశేషాలు-ఉగ్రస్తంభం

ఎగువ అహోబిలానికి 5 మైళ్ళ దూరమున ఒకకొండ రెండుగా చీలినట్లుంది.

ఈ చీలికమధ్య నరసింహావతార సన్నివేశంతో భగవంతుడు దర్శనమిస్తున్నాడు. దీనినే ఉగ్రస్తంభమనీ, హిరణ్యకశిపుని గృహస్తంభమనీ అంటారు. చాలాఎత్తైన పర్వతాలమధ్యన ఈ ప్రదేశం ఉన్నందువలన ప్రదక్షిణచేయటం అతికష్టం. ఇచట శంఖచక్రములు, నామములు - బండమీద ఎంతోచక్కగా చెక్కబడివుండడం ఆశ్చర్యాన్ని కల్గిస్తుంది.

ప్రహ్లాదమెట్టు

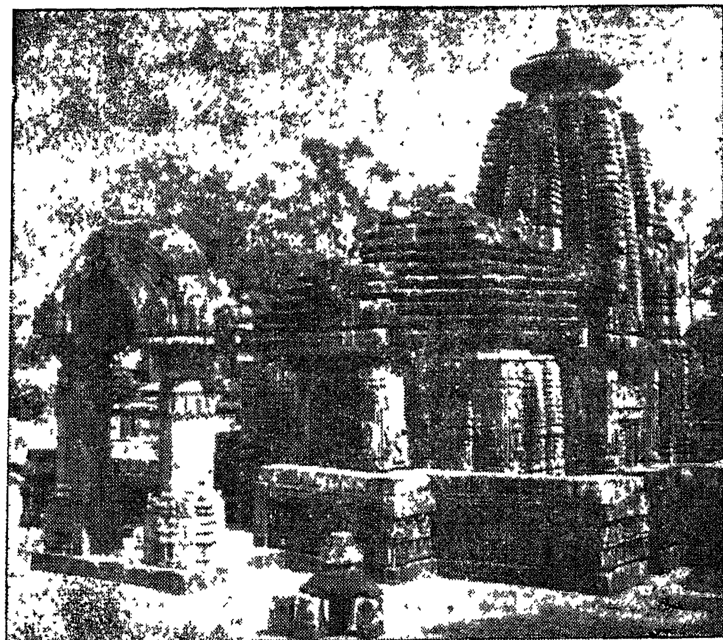
ఎగువ అహోబిలంలో నృసింహస్వామి సన్నిధికీ, ఉగ్రస్తంభానికీ మధ్య ప్రహ్లాదనరసింహస్వామి సన్నిధి వున్నది. ఇచట ఒకచిన్నగుహలో ప్రహ్లాదుని విగ్రహము వుంది. ఈ సన్నిధికి ముందుభాగములో ఒకశిలాశాసనంవుంది. అందులోని విషయం సరిగా అర్థంగావటం లేదు.

పర్వతశ్రేణులు – గరుడాచలము

పూర్వం గరుత్మంతుడు శ్రీ మహావిష్ణువు నుద్దేశించి, ఈ పర్వతంపైతపస్సు చేసి, దేవుణ్ణి ప్రత్యక్షముచేసికొని, రెండు వరాలను కోరాడట. అందు మొదటిది తన్ను వాహనంగా స్వీకరించటం, రెండోది తాను తపస్సు చేసిన ఈ పర్వతం తన పేరుతో ప్రసిద్ధికెక్కడం. భగవంతుడు 'అలాగే'నని అనుగ్రహించాడట. కాబట్టే ఈ పర్వతానికి "గరుడాచల" మన్న పేరు సార్థకమైంది.

వేదాచలము

పూర్వం సోమకుడనే రక్కసుడు వేదాల్ని అపహరింపగా, బ్రహ్మదేవుడు ఈ ప్రదేశానికివచ్చి శ్రీలక్ష్మీనరసింహ స్వామిని గూర్చి తపస్సుచేశాడట. అపుడు స్వామి ప్రత్యక్షమై బ్రహ్మకోరినట్లే సోమ

ముక్తేశ్వరాలయం (భువనేశ్వర్)

ఫోటో: డి.కె.కె. చౌదరి, తిరుపతి

కుణ్ణి సంహరించి, వేదాలను బ్రహ్మకు అప్పజెప్పి, ఈ కొండకు వేదాచలమనే పేరుగూడా ప్రసాదించాడట. (వేదాపహరణ మత్స్యావతార సందర్భంలో గదా! నృసింహావతారంలో ఎందుకొచ్చిందో మరి?)

ఈక్షేత్రంలో అనేక పుణ్యతీర్థాలున్నవి. శ్రీనృసింహమూర్తి హిరణ్యకశిపునిసంహరించిన తరువాత 'శ్రీకమనీయమూర్తి పదాంబుజ సేవఁగోరి, మందాకినిధాత్రి మీఁది కవతారమొనర్చినదట'. అదే ప్రస్తుతం 'భవనాశిని'గా విరాజిల్లుతోంది. ఇంకను శంఖ, చక్ర, వరాహ, సుదర్శనాది తీర్థాలున్నవి; ఇవన్నీ భవనాశినిలోనే కలుస్తాయి.

దిగువదేవాలయ దక్షిణభాగంలో శ్రీనివాస పద్మావతీ వివాహమండపం 64 స్తంభాలతో అతిరమణీయంగా వున్నది. ఇచట శ్రీనివాసమూర్తి వేంచేసియున్నాడు.

జయ స్తంభం

దిగువ దేవాలయమునకు వెలుపల మనకొక జయస్తంభం కనిపిస్తుంది. క్రీ. శ. 1577 లో దేవస్థానం మహమ్మదీయుల బాధలకు గురియైనదట. ఆలయ సంపదలన్నీ అపహృతమైనవి. అయినా భక్తులు తమసహాయంతో నిత్యపూజలకెట్టి లోటూరకుండా చూచేవారట. తురకల అన్యాయాన్ని సహించని అప్పటి అహోబలమఠాధిపతి (11వ) శ్రీవణ్ శఠగోప శ్రీనివాస యతీంద్ర మహాదేశికజియ్యరు వారు తదేకచింతతో పరమాత్మని తలంచుచుండిరట. భగవంతుడాయనకు కలలో కనబడి పెనుగొండరాజధానిగా పాలిస్తున్న విజయనగరరాజైన రంగరాయ సేనాపతులను (తిరుమలరాజు, వెంకటరాజు) తెప్పింపుమని ఆజ్ఞ యిచ్చినాడు. స్వప్నానంతరము జియ్యరువారు పెనుగొండకు దూతనంపగా, ఆ సేనాపతులువచ్చి, తురకలనోడించి దేవాలయమును జియ్యరు వారికి తిరిగి అప్పగించిరట. అట్టి ఘన విజయమునుదెల్పు శిలాశాసనమే యిది. దీని స్థాపకులు ఆ జియ్యరుగారే.

ఈ క్షేత్ర మాహాత్మ్యము పురాణములలో విస్తృతముగా వర్ణింపబడియున్నది. భూతలమున భగవంతుడర్చారూపములో నిత్యనివాసము చేయుచున్న పదునేడుక్షేత్రములలో నిదిగూడా ఒకటి.

ఇది "దేవుడుతప్ప మరెవ్వరునూ ప్రవేశింపలేని నరసింహక్షేత్ర"మని తిరుమంగై ఆళ్వారులు నుతించియున్నారు. శ్రీవేంకటేశ్వరునకు గూడా ఈ స్వామి ఆరాధ్య దైవమట.

ప్రభుత్వహస్తగతమైన తరువాత ఈ దేవస్థానమున నెంతో అభివృద్ధి కానవచ్చుచున్నది. ఇట్లే భవిష్యత్తునుగూడ ఊహించుకోవలసివున్నది. ఓషధీ ప్రస్థానకేంద్రముగా నీ ప్రాంతము ప్రముఖప్రసిద్ధివహించినది. ఇట్టిక్షేత్రాన్ని ప్రతిఒక్కరూ చూచి తరించాలి.

"శ్రీకి నిరంతరంబు కడుఁజెన్నెసలారెడు రాగలీల ను
త్సేకముఁబొందియొప్పు తనచిత్తము జూపెడు మాడ్కినిత్య ర
మ్యాకృతియైన కౌస్తుభము నక్కుపయింబ చరించు నుత్తమ
శ్లోకుఁడహోబలేశుఁడతి లోకుఁడు లోకముఁగాచుఁ గావుతన్."

(— ఎఱ్ఱన నృసింహపురాణము)

*

(23వ పేజీ తరువాయి)
సంగీతవిద్వాంసుడు శ్రీ సంధ్యావందనం శ్రీనివాసరావును దేవస్థాన సంగీతవిద్వాంసులుగను, శ్రీ బాపును దేవస్థాన ఆస్థాన చిత్రకారులుగను నిర్ణయిస్తూ తీర్మానించట మైనది.

8–4–79 తీర్మానములు

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు చెందిన స్థలాలను భవననిర్మాణాది కార్యక్రమాలకు ఇతరసంస్థలకు ఇకనుండి ఇవ్వరాదని సూత్రప్రాయంగా నిర్ణయిస్తూ, ఇక ముందు సంస్థలు భవనాలునిర్మించి వాటిపై హక్కులను దేవస్థానానికి స్వాధీనంచేసేందుకు అంగీకరించే షరతుపై అర్హతలను బట్టి పరిశీలించి, అట్టి సంస్థలకు వసతి కల్పించే విషయంలో ప్రాధాన్యం కల్పించేందుకు నిశ్చయించటమైనది.

ఇప్పుడు దేవస్థానంలోవున్న స్వచ్ఛమైన బంగారాన్ని, బంగారుపతకాలుగాచేసి భక్తులకు విక్రయించాలని, మిగిలిన బంగారాన్ని అమ్మరాదని తీర్మానించటమైనది.

తిరుమలలో 3,153 నివాసగృహాలను నిర్మించాలని, అందులో 20% విధిగా దేవస్థాన ఉద్యోగులకు కేటాయించాలని తీర్మానించటమైనది.

తిరుమలలో రెండుఘాట్‌రోడ్డులుకలిసే చోట నెలకొల్పేందుకు గాను ఒక రాతి రథాన్ని తయారుచేసేందుకు తీర్మానించట మైనది

తిరుమలలో నారాయణగిరి లేదా ఘంటామంటపం లేదా యోగ్యమైన ఇతర ప్రదేశంలో 60అడుగుల శ్రీమన్నారాయణ విగ్రహాన్ని నెలకొల్పాలని నిర్ణయించట మైనది.

దేవస్థాన ఉద్యోగుల పిల్లల విద్యాభ్యాసానికిగాను పూర్తిరుసుం మినహాయింపు బదులుగా విద్యాసంస్థలలో విద్యనభ్యసించే పిల్లలుగల ఉద్యోగులకు విద్యాభృతిలాంటి సౌకర్యాలుకల్గించాలని నిర్ణయించటమైనది.

తిరుమలలో వ్యాపార చలనచిత్రాల షూటింగ్ అనుమతిని రద్దుచేయటమైనది.

తిరుమలకుపోయే దారిలో ఏడు పర్వతాలపైన ఒక్కొక్క పర్వతాన్ని ప్రతిబింబించే దేవతావిగ్రహాలను అపూర్వ శిల్ప కళాఖండాలుగా తయారుచేయించి నెలకొల్పాలని తీర్మానించటమైనది.

మద్రాసులోని వి.వి.ఆర్. ధర్మశాలను దేవస్థానానికి దత్తంచేసిన సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని, ఆ సంస్థ కార్యదర్శి శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి నిస్స్వార్థ సేవాపరిగణనకు సూచనగా బంగారుపతకాన్ని ఇవ్వాలని తీర్మానించటమైనది.

శ్రీ టి. వరదరాజులురెడ్డిని పేష్కారుగా ప్రమోట్‌చేసి, తిరుమల పాతపుష్కరిణి షెడ్ల క్యూనిర్వహణకు, శ్రీ ఆర్. రాఘవేంద్రరావునుప్రమోట్‌చేసి 2వ పరకామణి అధికారిగానూ, శ్రీఇ. పీరయ్యనుప్రమోట్ చేసి తిరుపతిలో రిసెప్షన్ ఆఫీసరుగాను, శ్రీ జి. కృష్ణమూర్తిని శ్రీ యస్. వెంకటరెడ్డిస్థానే తిరుపతిలో 3వ పేష్కారుగా బదలీచేస్తూ, శ్రీ కె. హరిరావును దేవస్థాన రవాణాడిపో మేనేజర్ ఇన్‌చార్జిగాప్రమోట్ చేస్తూ, శ్రీ వి. కృష్ణస్వామిని తిరుమలలో ఫిర్యాదుల పరిశీలకవిభాగం పేష్కారుగా నియమించటమైనది.

శ్రీనివాసకల్యాణంలోని ముఖ్యఘట్టాలు గల బొమ్మలను కొనేందుకు రు. 25,500 మంజూరుచేయటమైనది,

ఉద్యోగధర్మంలో నిజాయితీ చూపించిన అటెండరు శ్రీ పి. వెంకటరత్నంకు రు. 25/-, ప్రాణాపాయపరిస్థితులలోకూడా ధర్మంనిర్వహిస్తూ, దొంగలను పట్టుకొనేందుకు తోడ్పడిన రికార్డుఅసిస్టెంటు శ్రీ టి. కోదండశెట్టికి రు 50/- ప్రోత్సాహకపారితోషికం ఈయ నిర్ణయించటమైనది.

పద్మావతీఅమ్మవారి ఆలయంలో శుక్రవారాభిషేకం ఉదయం 7 గం. ప్రాంతంలో జరిపేందుకు నిర్ణయించటమైనది.

శ్రీవారి ఆలయంలో ఆర్జిత రథోత్సవానికిగాను స్వర్ణరథం తయారుచేయించేందుకు, అంతవరకు ప్రతిరోజు కల్యాణోత్సవము తరువాత వీధి ఉత్సవాలు కొనసాగించేందుకు నిర్ణయించటమైనది.

వేమన యోగపరిశోధన కేంద్రానికి, గాంధీవైద్యాలయం ద్వారా యంత్రసామగ్రిని కొనుగోలుచేసి ఇప్పించేందుకు, ఆ యంత్రాలను పరిశోధనాకేంద్రంలో దేవస్థాన దానంక్రింద పేర్కొనాలనీ, ఏ కారణాలచే, అవసరంలేకపోతే ఆ పరికరాలు దేవస్థానానికి చెందాలని తీర్మానిస్తూ, ఈ విషయంలో లోగడ తీర్మానాలను రద్దు చేయటమైనది.

హైదరాబాద్‌లోని సురభారతీసమితికి ధర్మికగ్రంథప్రచురణకుగాను రు. 50వేలు వచ్చిన వడ్డీలతో సంస్కృతతరగతులు నిర్వహించేందుకు మూలధనంగా 50 వేల రూపాయలు విరాళము మంజూరుచేయట మైనది.

అతిరుద్రోత్సవ నిర్వహణకుగాను నాగపూర్‌లోని అతిరుద్రసంఘానికి రు. 5 వేలు మంజూరుచేయటమైనది.

హైదరాబాద్‌లోని రామకృష్ణమిషన్ వారి ధార్మిక, సాంస్కృతిక, మానవీయతా ప్రచురణలకుగాను రు. 12 లక్షలు విరాళమీయటమైనది.

చిత్తూరుజిల్లా, తొండవాడలోని శ్రీఅగస్త్యేశ్వరస్వామివారి దేవాలయ జీర్ణోద్ధారణకుగాను రు. 64,600/- మంజూరుచేయట మైనది,

హైదరాబాద్‌లోనిశ్యామనగర్‌సంక్షేమ సంస్థవారి కళ్యాణమంటపనిర్మాణంపూర్తికిగాను రు. 1 లక్ష మంజూరుచేయటమైనది.

మద్రాస్‌లో ఇటీవల దేవస్థానమునకు అప్పగించబడిన వి. వి. ఆర్. ధర్మశాల ప్రాంగణంలో కల్యాణమంటపం,10గదుల నిర్మాణానికి అంగీకరిస్తూ, ఆ వ్యవస్థ అభివృద్ధికిగాను బృహత్ప్రణాళికను చేపట్టాలని నిర్ణయించటమైనది.

న్యూఢిల్లీలోని ఆంధ్రవిద్యాసంస్థ సుసంఘటిత అభివృద్ధిసంస్థనిధి సంఘంలో దేవ
(40వ పేజీలో)

దత్తత స్వీకారం

శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామికి 32,000 లకీర్తనలను రచించి నైవేద్యముగా సమర్పించుకొన్న భక్తశిఖామణి తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులు జన్మించిన తాళ్లపాక గ్రామాన్ని (రాజంపేట తాలూకా కడప జిల్లా) తి.తి. దేవస్థానం ఏప్రిల్ 4 న దత్తతకు తీసుకొంది. ఈ సందర్భంగా ఏర్పాటైన సమావేశానికి తి.తి. దేవస్థానం ట్రస్టు బోర్డు మెంబరు శ్రీ చంద్రశేఖరం అధ్యక్షత వహించారు.

తి.తి. దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్, I A S ప్రసం

వార్తలు - విశేషాలు

గిస్తూ 1408-1508 కాలంమధ్య జీవించిన తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులు జన్మించిన తాళ్ళపాక గ్రామాన్ని దత్తత తీసుకోటానికి దేవస్థానం బోర్డు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించిందని తెలిపారు. తిరుపతి శ్రీ వేంకటేశ్వర యూనివర్శిటీలో తాళ్ళపాక అన్నమయ్య పీఠం స్థాపించనున్నట్లు కూడా ఆయన పేర్కొన్నారు.

శ్రీ కామిశెట్టి శ్రీనివాసులుశెట్టి తాళ్ళపాక అన్నమయ్య జీవితాన్ని, సారస్వత కృషిని సమీక్షిస్తూ ప్రసంగించారు.

అనంతరం తి.తి.దే. సంగీత నృత్య కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ డి. పశుపతి పాట కచ్చేరీ సుభద్రాకల్యాణం నృత్య నాటక ప్రదర్శన జరిగాయి.

శ్రీకాళహస్తిలో కళ్యాణమంటపం (21-4-79)

శ్రీకాళహస్తిలో రు. 5.13 లక్షల వ్యయంతో నిర్మించబడ్డ కల్యాణమంటపానికి దేవాదాయశాఖ మంత్రి శ్రీ వి. వెంకటనారాయణ ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఈ కార్యక్రమానికి తి.తి. దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ. పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్ I.A.S. అధ్యక్షత వహించారు. తి.తి.దే. ధర్మకర్తలమండలి సభ్యులు శ్రీ మాధవరావు స్వాగతం పలికారు కల్యాణమంటపాన్ని నిర్మించిన తి.తి. దేవస్థానాన్ని అభినందించారు. స్థానిక MLA. శ్రీ వి. సుబ్రమణ్యంనాయుడు మాట్లాడుతూ తి.తి.దే. వారు కల్యాణమండపాల్ని అన్ని జిల్లాల్లోనూ నిర్మించినట్లయితే ప్రజలకు చాలా మేలు జరుగుతుందని అన్నారు.

నూతన కార్యాలయ భవనం

తి.తి. దేవస్థాన నూతన కార్యాలయ భవనానికి ఏప్రిల్ 20న ఆం.ప్ర. ప్రణాళికల, దేవాదాయశాఖమంత్రి శ్రీ వీరమాచనేని వెంకటనారాయణ ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఈ సందర్భంగా, దేవస్థాన ఆస్థాన విద్వాంసులుగా నియుక్తులయిన శ్రీ నేదునూరికృష్ణమూర్తి, శ్రీ లాల్గుడి జయరామన్ లకు సన్మానంచేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో భాగంగా నూతన టెలిఫోన్ ఎక్స్చేంజికి కూడా మంత్రిగారు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. దేవస్థానం ఉద్యోగులు, దైవభక్తి సేవాతత్పరత లలవరచుకోవాలని అన్నారు.

తమస్వాగతోపన్యాసంలో శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్ I.A.S. (తి. తి. దే. కార్యనిర్వహణాధికారి) నూతనకార్యాలయభవనం నిర్మాణానికి దాదాపు 62 లక్షలు వ్యయమైందనీ, దానివలన దేవస్థానానికి కలిగే ప్రయోజనాల్ని వివరించారు. కాలయాపనను వారించటానికి, యాత్రికులకు మరింత వసతుల్ని కల్పించటానికి యిది ఎంతో సహాయకారిగా వుండగలదని ఆయన పేర్కొన్నారు.

అధ్యక్షత వహించిన తి.తి. దేవస్థాన ట్రస్టుబోర్డు ఛైర్మెన్ డా॥ రమేశన్ I.A.S ప్రసంగిస్తూ,సన్మానితులయిన ఆస్థానవిద్వాంసుల కళానైపుణ్యాన్ని ప్రశంసించారు. నూతనకార్యాలయభవనంలో పనిచేసేవారందరూ స్వామివారిసేవకుఅర్పితులుకావాలనీ యాత్రికులసౌకర్యార్థం తమసేవలను వినియోగించాలనీకోరారు. అన్నమాచార్యసంకీర్తనల సంపుటాలు త్వరత్వరగా వెలువడగలవనే ఆశాభావాన్ని వ్యక్తపరిచారు.

తి.తి. దేవస్థాన ఉపకార్య నిర్వహణాధికారి శ్రీ ఎన్. నరసింహారావు వందన సమర్పణ చేశారు.

నంద్యాలలో తి.తి. దేవస్థాన కల్యాణమంటపం.

ఏప్రిల్ 2 న నంద్యాలలో రూ. 10 లక్షల వ్యయంతో నిర్మించనున్న కల్యాణమంటపానికి రాష్ట్రవిధానమండలి సభ్యులు తి.తి. దేవస్థానం బోర్డుమెంబరు అయిన శ్రీ మహానందరెడ్డి శంఖుస్థాపన గావించారు.

రూ. 5 లక్షల వ్యయంతో నిర్మించనున్న తి.తి. దేవస్థాన సమాచారకేంద్రానికి తి.తి. దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్ I A S శంకుస్థాపన చేశారు.

ఈ కార్యక్రమాలకు కర్నూలు జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ ఎన్. ఎస్. హరిహరన్ అధ్యక్షత వహించారు.

స్టేట్ బ్యాంక్ శాఖ ప్రారంభం

ఏప్రిల్ 17 న తి.తి. దేవస్థాన నూతన కార్యాలయ భవన ప్రాంగణంలో స్టేట్ బ్యాంక్ శాఖకు తి.తి. దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్ ఐ. ఏ. యస్. ప్రారంభోత్సవం చేశారు. *

ఈ మాసం మీ అదృష్టం!

మేషం

(అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పా)

రాహువు వలన ఆందోళన, శని వలన వివాదాలు, ధననష్టం, లేదా కుమారులు కుమార్తెల వలన ఆందోళన; గురువువలన బంధువుల వలన లేదా ఇతరత్రా వలన ఆందోళన, కుజుని వలన ధననష్టం, శుక్రుని వలన నెల 12 వరకు స్తబ్దుడు. తరువాత కాలంలో శృంగార మనస్తత్వం. రవి వలన నెల మొదటి పక్షంలో ధననష్టం, ప్రయాణం, ఉదరబాధ తరువాత ధననష్టం లేదా వంచన, ఉదరబాధ. బుధుని వలన వివాదాలు లేదా ధననష్టం, లేదా గౌరవ భంగం.

వృషభం

(కృత్తిక 2,3,4,పా, రోహిణి, మృగశిర 1, 2, పా.)

రాహువు వలన వివాదాలు, శనివలన ధననష్టం, హాని, మిత్ర భేదం, అయిన వారి నుండి వేర్పాటు. గురువు వలన నిరాశ, కుజుని వలన నెల 7 వ తేది వరకు జయం, తరువాత అధిక ధనవ్యయం, రవి వలన 15 వరకు స్తబ్దుడు, 2 భాగంలో ధననష్టం లేదా ప్రయాణం, ఉదరబాధ. బుధుని వలన ధనలాభం, 7 వ తేది వరకు సంతోషం, అనంతర కాలంలో అనారోగ్యం, శత్రువుల మూలంగా అగౌరవం, 23 వ తేది వరకు ప్రత్యర్థుల వలన దుష్ట సలహాల వలన వివాదాల మూలంగా ధననష్టం, శుక్రుని వలన ధనలాభం. 12 వ తేది వరకు నూత్న మిత్ర ప్రాప్తి, అనంతర కాలంలో స్తబ్దుడు.

మిథునం

(మృగశిర 3,4 పా. ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1,2,3 పా.)

రాహువు వలన ధనలాభం. శనివలన దృఢారోగ్యం, వస్తుసమృద్ధి, గృహసౌఖ్యం గురువువలన ధనలాభం, రవివలన మొదటి 15 రోజులలో ధనం, జయం, గౌరవవృద్ధి అనంతర కాలంలో స్తబ్దుడు. శుక్రునివలన వివాదాలు, 12వ తేది వరకు గౌరవభంగం ఉన్నా తరువాత కాలంలో ధనం, నూత్న స్నేహితులు. బుధుని వలన 23 వ తేది వరకు ధనలాభం, శృంగార ప్రవృత్తి, తరువాత కాలంలో ప్రత్యర్థుల వలన లేదా అనారోగ్యకారణంగా ఆందోళన. కుజుని వలన ధనం జయం.

కర్కాటకం

(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష.)

రాహు శనుల వలన ధననష్టం, గురువు వలన వివాదాలు లేదా గౌరవభంగం, లేదా ధననష్టం, రవివలన దుష్టగ్రహాల వలన కలిగే పీడా నివారణ. శుక్రునివలన 12 వ తేది వరకు సంతోషం. పుణ్యకార్య క్రమాలలో భాగం, ధనలాభం, క్రొత్త వస్త్రాలు తరువాత కాలంలో వివాదాలు గౌరవభంగం. కుజుని వలన 7 వ తేది వరకు వంచన ధననష్టం, గౌరవభంగం, బుధుని వలన 7 వ తేది వరకు నిరాశ తరువాత ధనం, స్నేహితులు శృంగార ప్రవృత్తి సుఖం. అనంతర కాలంలో ధనలాభం.

సింహం

(మఖ, పూ. ఫ, ఉత్తర 1వ పా.)

రాహు శనుల వలన ఆందోళనలు, లేదా అయిన వారి నుండి వేర్పాటు. లేదా ప్రయాణం, ప్రయాస. గురువువలన కూడ ప్రయాణం ప్రయాస, రవి వలన మొదటిపక్షంలోఅనారోగ్యం, ఆటంకాలు ధననష్టం, తరువాత కాలంలో ఘన విజయం, కుజుని వలన నెల అంతా ధననష్టం, గౌరవభంగం, శుక్రుని వలన 12 వ తేది వరకు ప్రయాణం, అనారోగ్యంప్రయాస తరువాత కాలంలో జయం, ఆహారధాన్య ప్రాప్తి. ధనలాభం, లేదా సంతానావకాశం, బుధుని వలన 7 వ తేది వరకు ధనలాభం, నూతన వస్త్రాభరణాలు లేదా సంతానానికి అభివృద్ధి. తరువాత 23 తేది వరకు నిరాశ తరువాత కాలంలో ధన లాభం శృంగారం ప్రత్యర్థులపై జయం.

కన్య

(ఉత్తర 2, 3, 4 పా. హస్త; చిత్ర 1, 2 పా.)

రాహు శనులవలన ఆందోళన గురువు వలన ధనలాభం, ఉద్యోగంలో అభివృద్ధి, కుజుని వలన 7 వ తేది వరకు వివాదం, ఉదరబాధ లేదా నేత్రబాధ, తరువాత కాలంలో ధననష్టం గౌరవభంగం. రవి వలన నెల మొదటి పక్షంలో అనారోగ్యం భార్యకు అసంతుష్టి, తరువాత కాలంలో ధననష్టం, నిరాశ అనారోగ్యం. శుక్రుని వలన 12 వ తేది వరకు స్త్రీ మూలకమైన ఆందోళన. తరువాత కాలంలో శృంగారం నూతన వస్త్రాదులు లేదా గృహప్రాప్తికి అవకాశం. బుధుని వలన 7 వ తేది వరకు వివాదాలు తరువాత 23 వ తేది వరకు జయం, నూతన వస్త్ర ప్రాప్తి లేదా ధన లాభం సంతానానికి యోగకాలం, తరువాత కాలంలో నిరాశ.

తుల

(చిత్ర; 3, 4 పా: స్వాతి, విశాఖ 1, 2, 3 పా;)

రాహువు వలన సంతోషం, శని వలన ధనం, శృంగారం, గురువువలన ధననష్టం, లేదా పదవికి భంగం. శుక్రుని వలన అవమానం, అథవా 12 వ తేది వరకు అనారోగ్యం, అనంతర కాలంలో స్త్రీమూలకమైన ఆందోళన. రవివలన నెల మొదటి పక్షంలో ప్రయాణం, లేదా ఉదరబాధ, అనంతరకాలంలో భార్యకు అసంతుష్టి, లేదా అనారోగ్యం. కుజుని వలన 7 వతేది వరకు ధనలాభం, జయం, దృఢారోగ్యం కాని అనంతర కాలంలో భార్యతో వివాదం, లేదా ఉదరబాధ లేదా నేత్రబాధ, బుధుని వలన 7 తేది వరకు ధనలాభం, హోదా, తరువాత 23 వ తేది వరకు వివాదాలు తరువాత కాలంలో ధనం,

నూత్న వస్త్రాదులు లేదా సంతానానికి యోగం.

వృశ్చికం

(విశాఖ 4 పా. అనూరాధ, జ్యేష్ఠ)

రాహువు వలన వివాదాలు, శనివలన ధననష్టం, లేదా గౌరవ భంగం. గురువు వలన ధనలాభం జయం లేదా ఆహార ధాన్యప్రాప్తి లేదా సంతానానికి యోగ కాలం. శుక్రునివలన 12 వ తేది వరకు ధన లాభం, లేదా సంతానానికి యోగకాలం లేదా బంధువుల రాక, పెద్దల ప్రశంస, తరువాత కాలంలో అనారోగ్యం లేదా గౌరవభంగం, రవి వలన నెల మొదటి పక్షంలో దృఢారోగ్యప్రాప్తి. జయం, తరువాత కాలంలో ప్రయాణం లేదా ఉదరబాధ. కుజుని వలన 7 వ తేది వరకు అనారోగ్యం లేదా కుమారుల మూలంగా లేదా కుమార్తెల మూలంగా ఆందోళన లేదా శత్రుభయం తరువాత కాలంలో ధనం, జయం. బుధుని వలన 7 వ తేది వరకు భార్యబిడ్డలతో వివాదాలు, తరువాత 23 వ తేది వరకు ధనలాభం లేదా హోదా మిగిలిన రోజులలో జయం లేదా ధనలాభం లేదా నూతనవస్త్రాదులు లేదా సంతానం.

ధనుస్సు

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

రాహువువలన పాపాచరణం, శనివలన శత్రువులు అధార్మికప్రవర్తన. గురువువలన ప్రయాణం,ప్రయాస, అనారోగ్యం కుజుని. వలన 7 వ తేది వరకు జ్వరం. ఉదరబాధ లేదా శత్రువుల మూలంగా ఆందోళన. అనంతర కాలంలో కుమార్తెలు కుమారుల మూలంగా ఆందోళన లేదా అనారోగ్యం. రవి వలన నెల మొదటి పక్షంలో శత్రువుల మూలంగా ఆందోళన లేదా అనారోగ్యం తరువాత కాలంలో మంచి ఆరోగ్యం, శత్రువులపై జయం, బుధుని వలన 7 వ తేది వరకు గృహంలో వస్తు సమృద్ధి, తరువాత 23 వ తేది వరకు భార్య బిడ్డలతో వివాదాలు, తరువాత కాలంలో జయం, ధనం, లేదా హోదా, శుక్రుని వలన 12 వ తేది వరకు క్రొత్త స్నేహితులు ప్రోత్సాహం, జయం. తరువాత కాలంలో బంధువులరాక. ధనం, సంతానం, పెద్దల నుండి ప్రశంస.

మకరం

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా. శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1.2 పా)

రాహువు వలన ఆందోళన. శని వలన భార్య బిడ్డల నుండి వేర్పాటు, గురువు వలన ధనం, శృంగారం. సంతోషం, రవి వలన అనారోగ్యం, లేదా శత్రుభయం శుక్రుని వలన నెలంతా ధనం, హోదా, లేదా మంచిమిత్రులు, నూత్న వస్త్రాలు, కుజునివలని 7వ తేదివరకు అక్రమమార్గాల మూలంగా లేదా కుమారుల మూలంగా ధనం, అనంతరం జ్వరం, దుష్టమిత్రుల మూలంగా ఆందోళన లేదా ఉదరబాధ, బుధునివలన కొత్తస్నేహాలున్నా 7వ తేది వరకు దుష్ప్రవర్తన కారణంగా ఉద్యోగంలో ఆందోళన, తరువాత 23 వ తేది వరకు గృహంలో వస్తుసమృద్ధి, మిగిలిన దినాలలో భార్య బిడ్డలనుండి వేర్పాటు.

కుంభం

(ధనిష్ఠ 3,4 పా, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పా)

రాహువు వలన వివాదాలు. శనివలన ప్రయాణం, గురువు వలన మనశ్శాంతికి భంగం, రవివలన మొదటిపక్షంలో ఉన్నత పదవి, లేదా ధనం, తరువాత కాలంలో అనారోగ్యం, కుజుని వలన ఉద్యోగ సంబంధమైన ఆందోళన, లేదా శత్రువుల మూలంగా లేదా అనారోగ్య కారణంగా లేదా దొంగతనం కారణంగా ఆందోళన, మిగిలిన కాలంలో అక్రమ మార్గాలవల్ల లేదా కుమారుల మూలంగా ధనం, శుక్రునివలన ధనం, లేదా ధాన్యం, లేదా అధికారుల ప్రశంస లేదా సంతానం లేదా నూతన వస్త్ర ప్రాప్తి. బుధుని వలన 7 వ తేది వరకు అవమానమున్నా ధనలాభం, 23 వ తేది వరకు శత్రువుల మూలంగా తన చెడు ప్రవర్తన కారణంగా భయం, మిగిలిన రోజులలో గృహంలో వస్తు సమృద్ధి.

మీనం

(పూర్వాభాద్ర 4 పా, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి)

రాహువు వలన ధనం, శని వలన జయం, దృఢారోగ్యం, గురువువలన ధనం నూతన వస్త్రప్రాప్తి శృంగారం, లేదా వాహన ప్రాప్తి, గృహప్రాప్తి, లేదా సంతానానికి యోగకాలం, రవి వలన మొదటి 15 రోజులలో ధననష్టం, తరువాత రోజులలో ధనలాభం లేదా ఉన్నత పదవి కుజునివలన వివాదం లేదా ఉద్యోగ సంబంధమైన ఆందోళన. లేదా దొంగ తనం మూలంగా ధననష్టం. శుక్రుని వలన 12 వ తేది వరకు శృంగారం, సంతోషం, తరువాత ధనలాభం, లేదా ఆహారధాన్య ప్రాప్తి. లేదా పెద్దల నుండి ప్రశంస, లేదా సంతానానికి యోగకాలం. బుధుని వలన 7 వ తేది వరకు చెడుసలహాల వలన ధన నష్టం, 23 వ తేది వరకు ధనలాభం ఉన్నా అవమానం. మిగిలిన రోజులలో క్రొత్త స్నేహప్రాప్తి ఉన్నా చెడు ప్రవర్తన కారణంగా భయం. *

(37వ పేజీ తరువాయి)

స్థాన ధర్మకర్తలమండలినుండి శ్రీ యం. అంకినీడును నియమించటమైనది.

హైందవశిలా తదితర కళావిగ్రహాల ప్రదర్శనశాలను ఏర్పాటుచేసేందుకు నిర్ణయించటమైనది.

హిందూ ధార్మిక గ్రంథాలయాన్ని స్థాపించ నిర్ణయించటమైనది.

తిరుపతిలో యాత్రికుల, దేవస్థాన ఉద్యోగుల సౌకర్యార్థం అన్ని ఆధునిక వసతులుగల ఒకఆస్పత్రిని ఏర్పాటుచేయాలని నిర్ణయిస్తూ అందుకు తగిన ప్రణాళికను రూపొందించవలసిందిగా కార్యనిర్వహణాధికారిని కోరటమైనది.

Edited and Published on behalf of T. T. Devasthanams by K. Subba Rao, M.A., and Printed at T. T. D. Press by M. Vijayakumar Reddy, Manager T. T. D. Press Tirupati-517501

ప్రత్యేక దర్శనం టిక్కెట్లు

శ్రీవారి దర్శనపు రూ. **25/-** ప్రత్యేక దర్శనపు టిక్కెట్లు ఆంధ్రాబ్యాంకువారి ఈ క్రింది శాఖలలో లభిస్తవి.

— ఆంధ్రప్రదేశ్ —

అనంతపురంజిల్లా
అనంతపూర్
కడపజిల్లా
కడప
ప్రొద్దుటూరు
పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా
ఏలూరు
భీమవరం
తణుకు
తూర్పుగోదావరిజిల్లా
రాజమండ్రి
కాకినాడ (మెయిన్)
రామారావుపేట (కాకినాడ)
నెల్లూరుజిల్లా
నెల్లూరు
ప్రకాశంజిల్లా
ఒంగోలు
చీరాల
చిత్తూరుజిల్లా
చిత్తూరు
తిరుపతి (మెయిన్)
బాలాజీనగర్ (తిరుపతి)

హుజూర్ ఆఫీసు అనుబంధ
కాళహస్తి కౌంటరు (తిరుపతి)
విశాఖపట్నంజిల్లా
విశాఖపట్నం (మెయిన్)
మహారాణీపేట (విశాఖపట్టణం)
విజయనగరం
కరీంనగర్ జిల్లా
కరీంనగర్
కర్నూల్ జిల్లా
కర్నూలు
ఖమ్మంజిల్లా
భద్రాచలం
ఖమ్మం
క్రిష్ణాజిల్లా
విజయవాడ (మెయిన్)
గాంధీనగర్ (విజయవాడ)
గవర్నర్ పేట (విజయవాడ)
మచిలీపట్నం
గుంటూరుజిల్లా
గుంటూరు (మెయిన్)
బ్రాడీపేట (గుంటూరు)
తెనాలి

హైదరాబాదుజిల్లా
హైదరాబాదు (మెయిన్)
హిమయత్ నగర్
చిక్కడపల్లి
ఖైరతాబాదు
విజయనగర్ కాలని
సికింద్రాబాదు
మారేడ్ పల్లి
వరంగల్ జిల్లా
వరంగల్
మెదక్ జిల్లా
సిద్దిపేట
మహబూబ్ నగర్ జిల్లా
మహబూబ్ నగర్
నల్గొండజిల్లా
నల్గొండ
నిజమాబాద్ జిల్లా
నిజమాబాద్
అదిలాబాద్ జిల్లా
అదిలాబాద్

— రాష్ట్రేతర ఆంధ్రాబ్యాంకు శాఖలు. —

పాట్నా
టాటానగర్
అహ్మదాబాద్
బరోడా
సూరత్
బెంగుళూర్ (ఎస్.ఆర్. రోడ్)
రామ్‌రాజ్ పేట (బెంగళూర్)
బళ్ళారి
గంగావతి
రాయచూరు
హోసపేట
త్రివేండ్రం
ఎర్నాకులం (కొచ్చిన్)
భోపాల్
జైపూర్

జబల్ పూర్
బొంబాయి (మెయిన్)
చెంబూరు (బొంబాయి)
మాతుంగ (బొంబాయి)
నాగపూర్
భువనేశ్వర్
బర్హంపూర్
రాయగడ
పూరి
రూర్కేలా
మద్రాసు (మెయిన్)
మైలాపూర్
టి నగర్
షెనాయ్‌నగర్
కోయంబత్తూర్

మధురై
సేలం
తిరుపూర్
కలకత్తా
బ్యాలిగంజ్ (కలకత్తా)
ఖరగ్ పూర్
దుర్గాపూర్
చండీఘర్
కర్నాట్ సర్కస్ (న్యూఢిల్లీ)
కరోల్ బాగ్ (న్యూఢిల్లీ)
రామకృష్ణాపురం (న్యూఢిల్లీ)
లక్నో
అలహాబాద్
వారణాశి
లూధియానా

Regd. No. H/TRP/13

తిరుపతి సందర్శించండి!

తిరుపతి శ్రీ గోవిందరాజస్వామివారి బ్రహ్మోత్సవ క్రమము

తేది	వారం	పగలు ఉత్సవములు	రాత్రి ఉత్సవములు
31-5-79	గురు	—	సేనాధిపతి ఉత్సవము, అంకురార్పణము
1-6-79	శుక్ర	తిరుచ్చిఉత్సవం ధ్వజారోహణము	పెద్ద శేషవాహనము
2-6-79	శని	చిన్న శేషవాహనము	హంసవాహనము
3-6-79	ఆది	సింహవాహనము	ముత్యపుపందిలి
4-6-79	సోమ	కల్పవృక్ష వాహనము	సర్వభూపాలవాహనము
5-6-79	మంగళ	మోహిని అవతారోత్సవం	గరుడోత్సవము
6-6-79	బుధ	హనుమద్వాహనము సాయంకాలము వసంతోత్సవము	గజవాహనోత్సవము
7-6-79	గురు	సూర్యప్రభ వాహనము	చంద్రప్రభ వాహనము
8-6-79	శుక్ర	రథోత్సవము	అశ్వ(గుఱ్ఱం)వాహనము
9-6-79	శని	పల్లకీ ఉత్సవము, తీర్థవారి అవభృథోత్సవము (చక్రస్నానం)	ధ్వజావరోహణోత్సవము